

Årsrapport

2023-2024

Universitetet
i Sørøst-Norge

Innhold

Del 1

Del 4

Del 2

Del 5

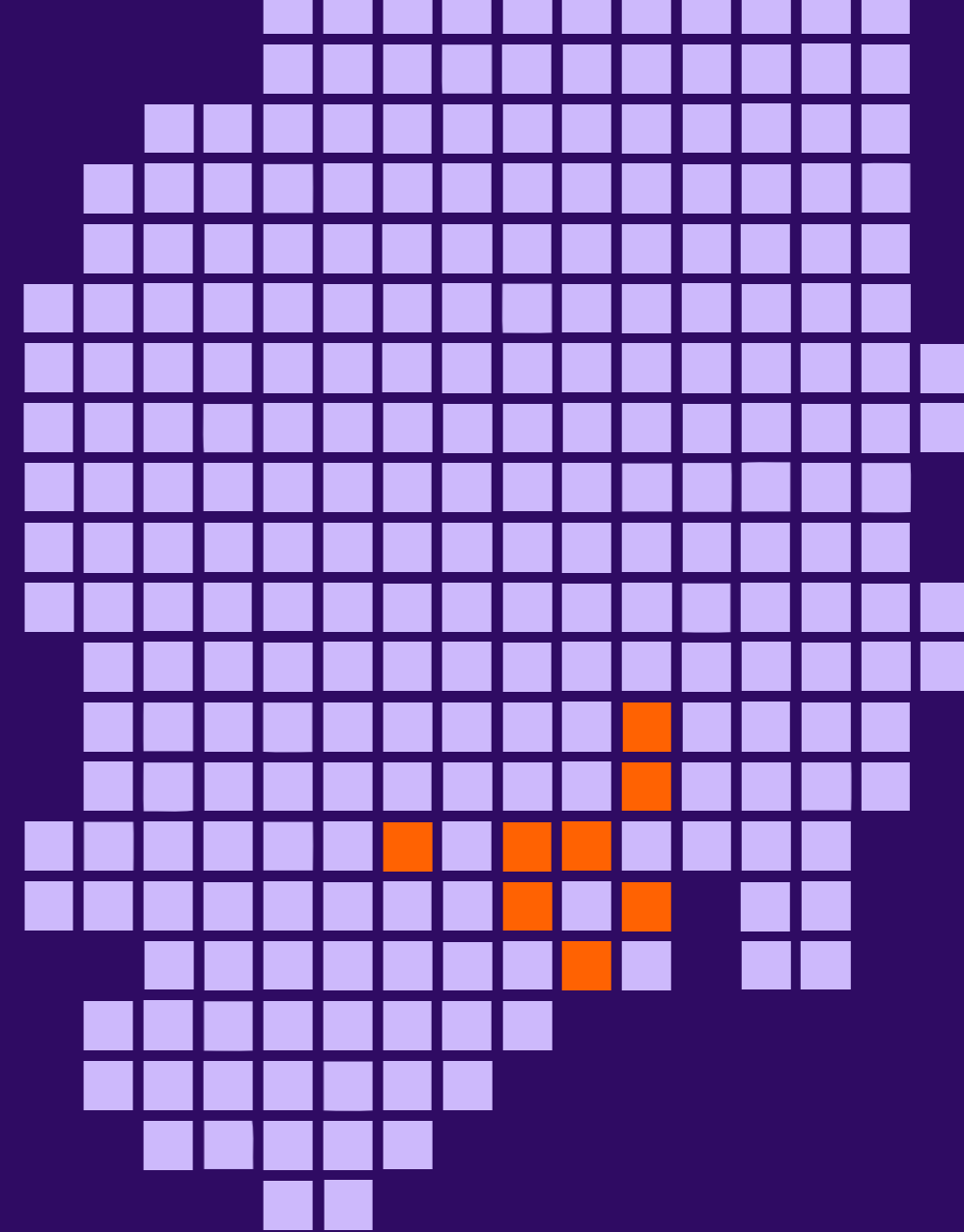
Del 6

Del 3

Våre visjon

Regionalt forankret og
internasjonalt anerkjent

Tett på samfunns- og arbeidsliv der folk bor og arbeider

Ved USN skjer kunnskaps- og kompetanseutvikling gjennom samarbeid og samskaping på tvers av fag og profesjoner med regionale, nasjonale og internasjonale partnere

Vår tilstedeværelse med flere campus og samspillet med våre partnere gjør at USN kan ta en ledende rolle i samfunnsutvikling, omstilling og innovasjon. Våre utdanninger tilbys der folk bor og arbeider

Bærekraftig

Gjennom fremragerende kompetanse og kunnskap, skal USN bidra med kunnskapsgrunnlaget for en bærekraftig samfunnsutvikling: klima og miljø, økonomi og sosiale forhold.

Våre studenter og ansatte skal engasjere seg i de store samfunnsutfordringene og være ressurser for omstilling og utvikling regionalt, men også nasjonalt og internasjonalt.

Nyskapende

Bærekraftig samfunnsutvikling krever ny kunnskap og nye tilnærminger. Gjennom kreative tverrfaglige arbeidsfelleskap skal USN styrke forskningsbasert innovasjon og kulturell, sosial og økonomisk verdiskaping.

Studentene skal møte kreative og innovative arbeidsmåter. USN skal stimulere nysgjerrigheten, sette etablert kunnskap og resonementer på prøve og være en pådriver for samfunnsengasjement og utvikling.

DEL 1: Styrets beretning

Universitetets samfunnsoppdrag slik det er definert i Universitets- og høyskoleloven og spesifisert i universitetets strategi og utviklingsavtale med Kunnskapsdepartementet, ligger til grunn for styrets arbeid. USN skal være et moderne, åpent og nyskapende universitet som i samspill med arbeids- og næringsliv utvikler og formidler ny kunnskap og tilbyr profesjonsrettet og arbeidslivsorientert utdanning av høy internasjonal kvalitet. USN har ambisjon om være pådriver for kunnskapsbasert bærekraftig omstilling, innovasjon og utvikling gjennom eksterne partnerskap regionalt, nasjonalt og internasjonalt. Det internasjonale perspektivet er forsterket de siste årene gjennom USNs aktive deltakelse i nettverket YERUN og alliansen EDUC.

Universitetets studieportefølje, forskningsorganisering, økonomiske situasjon og tilsetning av ny rektor for kommende 4-års periode har vært saker av særlig viktighet for det nye styret.

Det er vår vurdering at USN gjennom rutiner, styrebehandling og dialog med Kunnskapsdepartementet og Riksrevisjonen har oppfylt alle krav til styring og kontroll i samsvar med Økonomireglementet §§ 4 og 14 og bestemmelsenes punkt 2.4 om internkontroll. Styret erfarer at ledelse og administrasjon har god styring og kontroll og sørger for at styret har det nødvendige grunnlaget for å ivareta sin rolle som universitetets overordnede styringsorgan.

Nedenfor følger styrets vurdering av universitetets strategiske utvikling, årets resultater samt noen refleksjoner om prioriteringer for 2024 og kommende år.

Strategisk utvikling

Det er stor oppslutning i fagmiljøene om USNs profil og strategi og de tre verdisøylene «tett på samfunns- og arbeidsliv, bærekraftig og nyskapende». Strategien gjennomfører i økende grad arbeidet med studieportefølje, forskningssatsinger og strategiene som er utviklet på institutt- og fakultetsnivå.

Det er i 2023 gjennomført et prosjekt for å peke ut retning for framtidens studieportefølje ved USN og etablere mekanismer for å kunne omstille studietilbudene og den samlede porteføljen i takt med endringer i studentenes etterspørsel og samfunnets behov. Dette innenfor rammer og mandat USN har som universitet og kunnskapsinstitusjon. Etablering av de strategiske forskningssatsningene og gjennomgang av forskningsorganiseringen har vært viktige strategiske grep i 2023.

Arbeidet med å styrke universitetets strategiske samarbeidsrelasjoner i regionen er videreført det siste året. Det regionale perspektivet og regionalt samarbeid er blitt en integrert del av tenkningen innen forskning og utdanning på alle nivå, og har bidratt til å åpne universitetet mot omgivelsene. USNs posisjon som samarbeidspartner for offentlig og privat virksomhet i regionen, er styrket. Samtidig har USN forsterket ytterligere det internasjonale samarbeidet, jfr omtalen senere i rapporten.

Årets resultater – styrets vurdering

USNs strategi og de tre profilerings søylene har gitt retning til utviklingsarbeid på alle nivåer. Dette gjenspeiler seg i strategiene som er utviklet på institutt- og fakultetsnivå. En evaluering som er gjennomført, indikerer at den strategiske kompetansen har økt i organisasjonen og at grunnene gjennom brede strategiske prosesser har lagt grunnlag for styrket posisjonering og strategisk utvikling.

Styret har merket seg at målrettet innsats over tid for å øke ekstern finansiering, har gitt positive resultater når det gjelder NFR, EU og andre bidragsinntekter innen forskning og utdanning. Alle disse parameterne viser en positiv utvikling også i 2023 selv om tilslagsprosenten for NFR viser en nedgang de to siste år.

Bærekraftsperspektivet og bærekraftig omstilling utgjør et premiss for alt utviklingsarbeid ved USN og inngår som et sentralt tema i samarbeidet med regionale aktører, utvikling av satsningsområder innen forskning og i utdanningene. Minst halvparten av USNs forskningsgrupper arbeider eksplisitt med problemstillinger knyttet til bærekraft, hovedsakelig bærekraft innen klima, energi, miljø og teknologi og sosial og menneskelig bærekraft. En rekke forskningsgrupper adresserer tema knyttet til bærekraftig omstilling, tverrvitenskap, ledelse og samfunn parallelt med de nevnte bærekraftsperspektivene.

Styret viser til et høyt antall gaveprofessorater, nærings- og offentlige sektor ph.d.er og eksterne partnere som indikasjoner på at vi har lyktes med arbeidslivsintegreringen. En stor betydelig andel av våre studenter får erfaring fra arbeidslivet som del av sitt studium.

Styret registrerer at gjennomstrømmingen i bachelorutdanningen innen helse- og sosialfagene har økt betraktelig siste 6 år, mens det fremdeles er store utfordringer særlig innen bachelorutdanningene i teknologi- og handelshøyskolefagene. Gjennomstrømming i de toårige masterutdanningene er fremdeles for lav.

Styret har med bekymring notert seg at nedgangen i studiepoengproduksjon ved USN har fortsatt i 2023, både i absolutte tall og pr faglige årsverk. Samtidig viser årets studiebarometer at flere studier ved USN skårer høyt innenfor sin kategori. Å trekke lærdom av de gode eksemplene for å styrke USNs omdømme og studentenes opplevde kvalitet vil stå sentralt i årene som kommer.

Det er styrets inntrykk at USNs ansatte i stadig større grad bidrar til å formidle kunnskap

gjennom en deltakelse i samfunnsdebatten, lørdagsuniversitetet og annen popularisering av forskning. Imidlertid har vi ennå ikke god nok registrering på dette området.

Tallene for vitenskapelig publisering har vist en økning over noe tid, med en reduksjon i 2022. De foreløpige tallene for 2023 indikerer en økning. Styret mener USN burde ha potensial for å øke volum og kvalitet hva gjelder vitenskapelig publisering, og er tilfreds med at USNs ansatte i økende grad bidrar til formidling av kunnskap i ulike kanaler.

Forhold av betydning for resultatoppnåelse

Reduksjon i søkertall til lærerutdanningene og sykepleierutdanningen nasjonalt, har påvirket USN og vår mulighet for å nå ønskede resultater. Antall kvalifiserte søkere viser en nedadgående tendens fra 2021, og reduksjonen er særlig stor for studier i Fakultet for humaniora-, idrett- og utdanningsvitenskap og Fakultet for helse- og sosialvitenskap.

Det er indikasjoner på at den generelle økonomiske situasjonen tvinger en del studenter til å avbryte sine studier for å gå inn i lønnet arbeid, noe som trolig påvirker gjennomstrømming og fullføringsgrad.

Studieavgiften for søkere fra land utenfor EØS-området og Sveits, har medført et fall i antall studenter på flere masterutdanninger særlig innen teknologifagene, og gjør det vanskelig å opprettholde en del utdanninger som gir kompetanse som er etterspurt i regional industri.

Flercampusmodellen og tilstedeværelse i mange deler av regionen står sentralt i USNs strategi og er en viktig positiv faktor for resultatoppnåelse. Samtidig vil vi ikke stikke under stol at flercampusmodellen og drift av åtte campuser gir høye infrastrukturkostnader og økte personalkostnader blant annet til stedlig faglig ledelse innenfor hvert fagmiljø på campus.

Evnen til å fornye og gjøre tilpasninger i studieporteføljen, vil trolig være kritisk for resultatoppnåelse i kommende år. USN har en ambisjon om å øke handlingsrommet for nyskaping innen utdanningstilbudet. Studier som ikke lenger har nødvendig søker- og studentgrunnlag, utfordrer fagmiljøene til omstilling. Det kan bli nødvendig å overføre studieplasser og ressurser mellom fakulteter og til andre fagområder eller andre campuser. Universitetets samlede kompetanseprofil og dimensjoneringen av fagmiljøene kan komme i ubalanse med ønsket framtidig portefølje. Omstillingsutfordringer og dilemmaer knyttet til omstilling kan på sikt påvirke resultatoppnåelsen.

USN er historisk tuftet på en høyskoletradisjon med betydelig innslag av undervisningsintensive profesjonsutdanninger og noe svakere forskningstradisjoner. Det er ønskelig fortsatt å styrke arbeidet med å skape sammenheng og koblinger mellom utdanningsvirksomheten og forskningsaktivitetene. De strategiske innsatsområdene for forskning er utviklet på områder hvor USN allerede har gode utdanningstilbud, og styret forventer fortsatt vekst i forskningsaktivitetene.

Prioriteringer for årene fremover

USN vil i tiden som kommer prioritere målrettede tiltak som bidrar til økt studiekvalitet og til at studentene trives og lykkes med sine studier. Dette er avgjørende for USNs studenter, vårt omdømme, rekruttering av nye studenter og universitetets framtidige økonomi.

USN vil i årene som kommer intensivere arbeidet med utvikling og fornyelse av utdanningstilbudene for bedre tilpasning, til samfunnets behov, studentene etterspørsel og for å legge til rette for livslang læring og at nye studentgrupper skal kunne få tilgang til høyere utdanning.

Bærekraftsmålene og -perspektivet er et sentralt premiss for alt utviklingsarbeid så vel innen utdanning som forskning og innovasjon, og vil også være det kommende år.

Tiltak for å øke BOA vil fortsatt stå sentralt for å fremme forskning og publisering i samarbeid med regionale, nasjonale og internasjonale partnere. USN vil styrke synliggjøringen av kompetansen som finnes i organisasjonen og løfte frem fagmiljøer som utmerker seg med sikte på konstruktiv merkevarebygging og posisjonering.

Gjennom identifisering av tverrfaglige strategiske forskningstemaer på områder hvor USN har særlige forutsetninger for å bidra til å løse viktige samfunnsutfordringer, har USN spisset sitt forsknings- og utviklingsarbeid innen store tematiske satsinger for å bidra til bærekraftig omstilling i samarbeid med eksterne samarbeidspartnere.

Arbeidet med å utvikle fremtidsrettede, attraktive og bærekraftige campuser vil intensiveres i 2024 og framover. Parallelt med videre satsing på fleksible tilbud vil vi videreutvikle flercampuskonseptet og studiestedene som arena for trivsel og læring for studentene. Å utvikle mer distinkte campusprofiler kan være aktuelt.

De økonomiske langtidsprognosene for USN gir grunn til bekymring. Tiltak for å styrke det økonomiske handlingsrommet og samtidig tilpasse drift og aktivitetsnivå til de økonomiske rammene, vil stå sentralt på styrets agenda i 2024.

Styret vil i 2024 drøfte sider ved universitetets organisering med mål om en optimalisering ut fra vedtatt strategi, studiestedstruktur, og faglig-, økonomisk- og sosial bærekraft.

Vedtak i Styret 8. mars 2024

Styrets beretning i årsrapporten 2023 godkjennes

Tore Isaksen

Styreleder

Torun Degnes

Styremedlem

Kari-Jussie Lønning

Styremedlem

Jörgen Tholin

Styremedlem

Solfrid Bratland-Sanda

Styremedlem

Helle Kristine Falkenberg

Varamedlem

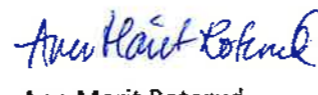
Annett Arntzen

Styremedlem

Mattias Øhra

Styremedlem

Ann Marit Roterud

Styremedlem

Natalia Aleksandra Marczyńska

Styremedlem

Victor Grunde Simonsen

Styremedlem

DEL 2: Introduksjon til virksomheten og hovedtall

Profil

USNs samfunnsoppdrag er å utvikle og formidle ny grensesprengende kunnskap og sikre god tilgang til høyere utdanning av høy kvalitet. Universitetet skal belyse samfunnsutfordringer og bidra til å løse dem gjennom et samspill av anvendt forskning, grunnforskning, utdanning, kunstnerisk utviklingsarbeid, formidling og innovasjon.

USN har en regional rolle som kunnskapsaktør og arbeider for tettere kontakt mellom akademia og arbeids- og næringsliv. USNs strategi er å være tett på samfunns- og arbeidsliv, bærekraftig og nyskapende. Vårt studietilbud og vår forskningsvirksomhet skal være internasjonalt konkurransedyktig og utvikles i tett samspill med samfunns- og næringsliv. USN tilbyr profesjonsorienterte og arbeidslivsrettede utdanninger. Universitetet prioriterer anvendt, profesjonsrettet og praksisnært forskning- og utviklingsarbeid. USN tilbyr utdanning på bachelor- og masternivå ved alle åtte studiesteder og fleksible etter- og videreutdanninger. For å sikre utdanningsprogrammernes forskningsforankring, er det aktive forskningsgrupper eller forskningssentra på alle campusene. Doktorgradsprosjekt gjennomføres på alle campuser for å imøtekomme behov for regionalt initiert og forankret forsknings- og utviklingsarbeid på høyt internasjonalt nivå.

Universitetets ledelse

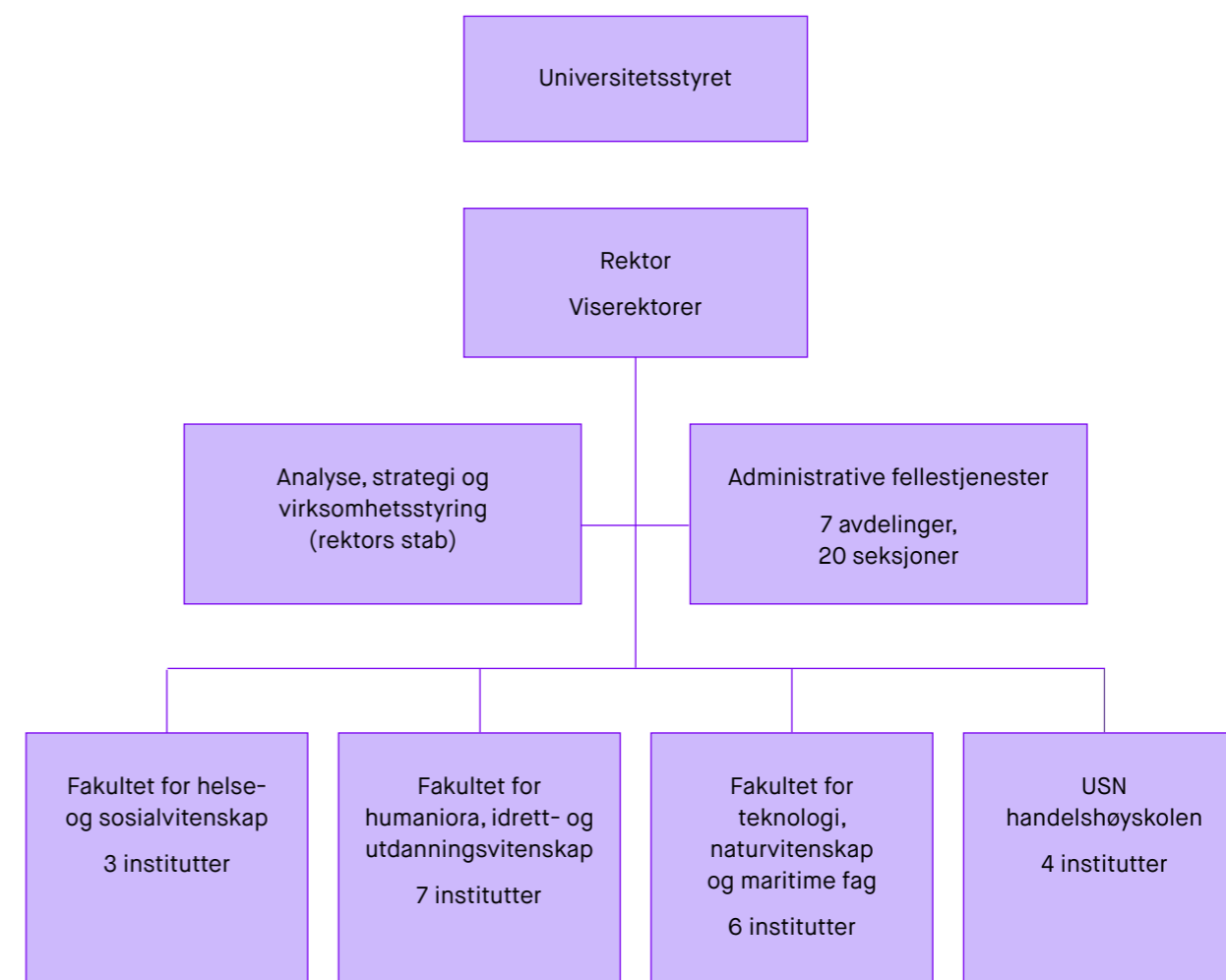
Styret ved USN har elleve medlemmer og følgende sammensetning:

Eksterne styremedlemmer	
Tore Isaksen (styreleder)	Rådmann Ringerike kommune
Kari-Jussie Lønning	Adm.dir. Modum Bad
Torun Degnes	CEO Dedinu
Jörgen Tholin	Dosent og forsker, Gøteborgs universitet

Interne styremedlemmer	
Solfrid Bratland-Sanda	Faglig representant
Lars Frers	Faglig representant
Annett Arntzen	Faglig representant
Mattias Øhra	Faglig representant
Ann Marit Roterud	Representant for teknisk/ administrativt ansatte
Natalia Aleksandra Marczyńska	Studentrepresentant
Victor Grunde Simonsen	Studentrepresentant

Universitetets ledelse og organisasjon

Universitetets ledelses- og organisasjonsstruktur framgår av organisasjonskartet i figuren nedenfor.

Sentrale lederstillinger	
Pia Cecilie Bing-Jonsson	Rektor
Nils Kristian Bogen	Viserektor for ekstern samhandling
Heidi Ormstad	Viserektor for forskning og innovasjon
Ingvild Marheim Larsen	Viserektor for utdanning
Per Eirik Lund	Direktør for administrative fellestjenester
Hans Anton Stubberud	Dekan USN Handelshøyskolen
Cecilie Varsi	Dekan Fakultet for helse- og sosialvitenskap
Per-Ludvik Kjendlie	Dekan Fakultet for humaniora, idrett- og utdanningsvitenskap
Morten Christian Melaaen	Dekan Fakultet for teknologi, naturvitenskap og maritime fag

A photograph of two young women standing on a balcony or walkway, engaged in conversation. The woman on the left has long dark hair and is wearing a grey turtleneck sweater. The woman on the right has long brown hair and is wearing a dark blue sweater. They are both smiling and looking at each other. The background shows a modern building with large windows and a glass railing. The overall atmosphere is bright and positive.

17461

Studenten

1890

Årsverk

8

Campuser

- Bø
- Drammen
- Kongsberg
- Notodden
- Porsgrunn
- Rauland
- Ringerike
- Vestfold

Økonomi

(tall i 1000kr)

Statstilskudd **2 226 486**

Driftsinntekter **2 664 845**

Tildelinger fra EU's rammeprogram **10 798**

Tildeling fra Norges forskningsråd **86 980**

7

Doktorgradsprogram

- Økologi
- Kulturstudier
- Technology
- Pedagogiske ressurser og læreprosesser
- Management
- Nautiske operasjoner (fellesgrad)
- Personorientert helsearbeid

Fakulteter

Fakultet for helse- og sosialvitenskap

Fakultet for humaniora, idretts- og utdanningsvitenskap

Fakultet for teknologi, naturvitenskap og maritime fag

USN Handelshøyskolen

DEL 3: Årets aktiviteter og resultater

3.1: Sektormålene og utviklingsavtalen

Nedenfor redegjøres det for resultatet av arbeidet med sektormålene og utviklingsavtalen i 2023. Omtalen av utviklingsavtalen knyttes til de tre målene samt hvert av styringsparameterne under dem.

Innhold

Sektormål 1: Høy kvalitet i utdanning og forskning

Kvalitet i utdanning og forskning er sammen med akademisk frihet selve grunnlaget for universitetets eksistens. USN har valgt arbeidslivsorientering som ett viktig virkemiddel for å styrke relevans og kvalitet i utdanningene og i forskningen. USN samarbeider tett med offentlige, private og ideelle samfunnsaktører både på institusjonelt og lokalt nivå, for å oppnå dette. Å gi flest mulig studenter arbeidslivserfaring inngår i satsingen. Parallelt arbeides det med å bedre utdanningskvalitet gjennom systematiske rutiner for evaluering og kvalitetsutvikling i studieprogrammene som følges opp av utdanningsledere og studenttillitsvalgte på alle nivå. Det er etablert et godt samarbeid med studentdemokratiet.

Det er et mål for USN å øke gjennomføringsgraden på alle utdanningsnivåene. I 2023 har gjennomføringsgraden for bachelorutdanning på normert tid hatt en nedgang fra rekordåret 2022 på over fire prosentpoeng. Gjennomføringsgraden på masternivå har også gått ned fra året før, men ikke like mye som for bachelor. USN ligger fortsatt under gjennomsnittet for statlige institusjoner på begge nivåene. For doktorgradsutdanningene gikk gjennomføringsgraden ned med omtrent ett prosentpoeng.

Antall avlagte studiepoeng har gått betydelig ned fra 2020 til 2023 og tendensen gjør seg gjeldende på alle fakulteter. Dette har blant annet sammenheng med tilbaketreking av studieplasser etter utdanningsløftet under pandemien, og er en direkte konsekvens av færre aktive studenter.

USN har i 2023 gjennomført et prosjekt for å peke ut retning for framtidig utvikling av det samlede utdanningstilbudet og bidra til raskere omstilling og større fleksibilitet i studieporteføljen. I en tid med høy endringstakt i samfunnet må universitetet kunne utvikle nye utdanningstilbud med høy kvalitet som både i form og innhold er tilpasset endringer i behov og etterspørsel. Samtidig innebærer kvalitet i utdanningene at studentene får tilgang til forskningsbasert kunnskap på sine fagområder og utvikler evnen til kritisk og innovativ tenkning.

USN arbeider med å styrke forskerutdanningene for å imøtekomme samfunns- og arbeidslivets behov for kompetanse. Bredere og mer tverrfaglige ph.d.-program er utviklet. Det har over tid vært arbeidet for å øke forskningsaktivitet ved institusjonen. USN har hatt en jevn økning i ekstern finansiering av forskning over flere år. De siste par årene har det imidlertid vært en nedgang i tilslagsprosenten i NFR. Utviklingen i publiseringspoeng var stigende fram til 2021, men har siden vist en nedgang. Foreløpige beregninger viser en mulig økning i publiseringsaktiviteten i 2023. Det ble gjennomført 30 disputaser ved USN i 2023, sammenlignet med 36 i 2022. Andelen ph.d.-kandidater som gjennomførte (innen 6 år) gikk også ned – fra nærmere 63 i prosent i 2022 til 60 prosent i 2023. Dette er under det nasjonale gjennomsnittet (statlige institusjoner). USN har i 2023 gjennomført et lederutviklingsprogram for forskningsledere med mål blant annet om styrket kvalitet i forskningen og bedre utnyttelse av forskningsressursene.

For å styrke kvalitet, relevans og tverrfaglighet i forskningen, har USN utmeislet fem strategiske satsingsområder for forskning: Energi, klima og miljø, regional verdiskaping, oppvekst, tilhørighet og livsmestring, fremtidens helse og velferdstjenester og demokrati, samfunnsorganisering og styring. Disse er organisert som grupper på tvers av fakulteter og fagområder under ledelse av høyt kvalifiserte forskere. Satsingsområdene skal foruten å adressere store samfunnsutfordringer, bidra til å styrke de store profesjonsutdanningene ved USN.

Sektormål 2: Bærekraftig samfunnsutvikling, velferd og innovasjon

USN skal være en aktiv drivkraft for kunnskapsbasert utvikling i partnerskap med samfunns- og arbeidsliv. USNs profesjonsutdanninger og øvrig studietilbud bidrar til velferd, verdiskaping og omstilling. Å nå opp i konkurransen om eksternt finansierte prosjekter er avgjørende for universitetets anerkjennelse som et konkurransedyktig og relevant universitet og en attraktiv samarbeidspartner. USN har prioritert å bygge internasjonale partnerskap og nettverk med andre institusjoner. USN har styrket arbeidet med kommersialisering av forskningsresultater gjennom etablering av en egen seksjon for kommersialisering og innovasjon som skal bistå USNs forskere med verdiskaping, kommersialisering, patenter, ekstern samhandling og entreprenørskap.

USN Bærekraft er inne i sitt andre år som institusjonelt strategisk prosjekt. USN Bærekraft skal gjennom kobling av kunnskap, kompetanse og innovasjon, bidra til at USN tar en ledende rolle når det gjelder bærekraftig samfunnsutvikling i vår region, innen klima og miljø, økonomi, samt sosiale og kulturelle forhold. En kartlegging viser at om lag halvparten av USNs over 70 forskningsgrupper og forsknings- og innovasjonssenter fokuserer eksplisitt på bærekrafttemaer. En tredjedel av forskningsgruppene arbeider med bærekrafttemaer innen klima, miljø og teknologi, en tredjedel med sosial bærekraft og en tredjedel med bærekraftproblemstillinger knyttet til økonomi, omstilling eller politiske og samfunnsmessige forhold. Flere av gruppene arbeider med temaer som er relatert til flere av disse områdene. Dette har resultert i ca 350 artikler i 2021 – 2022 direkte relatert til bærekraft.

Om lag 50 % av bachelor og masterstudiene som USN tilbyr, har bærekraftperspektivet i sine læringsmål eller programomtale. De rammeplanstyrte utdanningene innen helse- og sosialfag er ikke medregnet da bærekraft ikke er nevnt i de sentrale forskrifter eller rammeplaner. Studieprogrammene har et overveiende fokus på undervisningens holdningsskapende potensiale, både direkte gjennom konkret bevisstgjøring knyttet til miljøkonsekvenser av valg (materialer, utstyr) og indirekte gjennom de tema som tas opp knyttet til f.eks. natur, forbruk, teknologi osv. Programmene fokuserer på å gi studentene et solid grunnlag for kritisk selvstendig tenkning om bærekraft.

Vi viser til omtale av USNs fem satsingsområder for forskning under sektormål 1. Satsingsområdene har et uttalt bærekraftperspektiv.

USN er proaktiv i rollen som regional utvikler gjennom analyser av regionale økosystemer for verdiskaping og innovasjon rundt våre campuser og gjennomdeltakelse i faglige nettverk

med nærings- og utviklingsaktører. USN har i 2023 mottatt midler fra Sparebankstiftelsen for å fremme entreprenørskap og regional innovasjon i et samarbeid mellom teknologimiljøene og handelshøyskolemiljøet.

Sektormål 3: God tilgang til utdanning, forskning og kompetanse i hele landet

USNs permanente tilstedeværelse med åtte studiesteder i fylkene Buskerud, Vestfold og Telemark er i seg selv et viktig bidrag til god tilgang til utdanning, forskning og kompetanse i hele regionen. I tillegg tilbyr universitetet desentraliserte studietilbud i andre deler av regionen, som f.eks. fleksibel sykepleieutdanning i Hallingdal og Midt-Telemark for studenter med bostedsadresse i nærmere definerte distriktskommuner. Oppstart av flere studier i Hallingdal i 2024 vil ytterligere være et bidrag til dette sektormålet.

USN var tidlig ute med å etablere nettstudier og nett- og samlingsbaserte studier, og dette arbeidet er videreført i 2023. Særlig innen lærerutdanningene har USN markert seg med gode og attraktive fleksible tilbud. Det arbeides kontinuerlig med å utvikle nye fleksible tilbud som i større grad er tilgjengelig uavhengig av bosted.

For å styrke og koordinere samhandlingen med eksterne partnere, har USN i 2023 etablert stillinger som samfunnskontakter ved alle campusene. De skal blant annet bidra til at det er lett for samarbeidspartnere å komme i kontakt med USN og bistå fagmiljøene i utvikling av samarbeidsprosjekter med eksterne partnere.

USN Mål 1 Være et åpent universitet som tilbyr arbeidslivsintegreerte og fleksible utdanninger

Sikre at utdanningene tar utgangspunkt i samfunnets og arbeidslivets nåværende og framtidige kompetansebehov.

USN har et ansvar for å bidra til å dekke regionens behov for arbeidskraft innenfor velferdssektoren og til yrker som bidrar til næringsutvikling og regionens grønne skifte. USNs strategi og hovedprofil som et profesjonsrettet og arbeidslivsorientert universitet, krever løpende vurdering av samfunnets behov, bevissthet om de langsiktige utviklingstrekkene i samfunnet og evne til å gjøre strategiske endringer i studieporteføljen. Porteføljeutviklingen er et ledd i implementeringen av USNs strategi og utviklingsavtale.

USN gjennomførte i 2023 et prosjekt for å peke ut retning for framtidig utvikling av studieporteføljen blant annet for å sikre at den i form og innhold er bedre tilpasset samfunnets framtidige kompetansebehov og studentenes etterspørsel. Større fleksibilitet i hvordan utdanningene tilbys og gjennomføres og bedre ordninger for intern omfordeling og omstillingsevne, er to av forslagene styret skal behandle i mars. Ut over det årlige porteføljearbeidet sikrer USN at utdanningene tar utgangspunkt i samfunnets og arbeidslivets kompetansebehov på flere måter.

Aktører i samfunns- og arbeidsliv inviteres inn til arbeid med og utvikling av studier på bachelor-, master- og ph.d.-nivå, inkludert EVU. Ekstern representasjon i universitets- og fakultetsstyret, ekstern representasjon i programutvalg for utdanningene og eksterne fagpersoner i kombinasjonsstillinger bidrar på sine arenaer. Alle program som leder til en grad, har et programutvalg som er rådgivende i arbeidet med utvikling av kvaliteten i studieprogrammet. Utvalgene skal gjennom det løpende kvalitetsarbeidet vurdere alle elementer som påvirker studiekvalitet, deriblant arbeidsrelevans i studieprogrammene. En ekstern representant fra aktuell yrkessektor deltar i programutvalget. Fagmiljøenes erfaring er at samarbeid med arbeidslivet på studieprogramnivå fungerer svært godt. Representantene fra arbeidslivet er engasjerte og bidrar sterkt til å sette fokus på arbeidsrelevansen for de ulike programmene. Eksterne representanter i fakultetsstyrene gir også viktige bidrag til å sikre at det er samsvar mellom fakultetets utdanningstilbud og kompetansebehovene i de sektorene kandidatene utdannes til.

USNs arbeidslivsintegreerte profil gjenspeiler ikke i tilstrekkelig grad skår på arbeidslivsrelevans i den årlige studentundersøkelsen Studiebarometeret.

USN har hatt en nedgang i skår på spørsmål om relevans og tilknytning til arbeidslivet over flere år, men i 2023 viser resultatene en økning. Vi ligger nå på gjennomsnittet nasjonalt for disse spørsmålene. Gledelig er også at resultatene for USN i studiebarometeret 2023 som

hadde størst positiv endring sammenliknet med 2022, var de to spørsmålene om relevans "Jeg får god informasjon om hvordan kompetansen min kan brukes i arbeidslivet" og "Jeg får innføring i hvordan jeg kan formidle min egen kompetanse til potensielle arbeidsgivere" som begge økte med 0,3 poeng.

Dette er likevel noe overraskende at vi ikke skårer høyere på disse spørsmålene om arbeidslivsrelevans gitt USNs profil og når eksempelvis store profesjonsutdanninger har mange av læringsaktivitetene i praksisfeltet. Noe av forklaringen kan være at for flere av studieprogrammene kommer nok aktivitet knyttet til arbeidslivet relativt sent i studiet, mens studiebarometeret spør studentene allerede i 3. semester på bachelor.

Relevans og tilknytning til arbeidslivet	Resultat 2019	Resultat 2020	Resultat 2021	Resultat 2022	Resultat 2023
USN	3,3	3,2	3,1	3,0	3,2
UH-sektor	3,2	3,1	3,1	3,0	3,2

Tabell1 Tilknytnings til arbeidslivet. (Studiebarometeret (UH-sektor))

For økt relevans i utdanningene er det nødvendig med en mer finmasket kunnskap om kandidatens opplevelse. Kandidatundersøkelser for alle gradsgivende studieprogram kan være et verktøy i dette arbeidet. USN vil i 2024 gjennomføre en egen kandidatundersøkelse, for alle gradsgivende studier, som forventes å gi mer informasjon på dette området.

Den sist publiserte kandidatundersøkelsen fra NIFU (gjennomført høsten 2021) viser at 87,6 % av USNs kandidater som deltok i undersøkelsen var sysselsatt i relevant arbeid et halvt år etter fullført utdanning. Undersøkelsen viser variasjon mellom kandidater fra ulike fagområder ved USN på spørsmål om hvor fornøyd de har vært med studiets relevans for arbeidslivet. Helse- og sosialfaglige utdanninger har den høyeste andelen deltakende kandidater som oppgir at de er svært fornøyd med studiets relevans.

Styrke arbeidet med digital kompetanse i alle utdanninger

USN Digital var ett av tre målområder for USNs forrige utviklingsavtale. Denne hadde blant annet fokus på digitalisering av studieplanarbeid, undervisning og forskning. USN har gjennomført en rekke tiltak for å styrke digital kompetanse i utdanningene de siste årene. På flere områder er arbeidet godt implementert. Samtidig er det å styrke digital kompetanse i alle utdanninger et kontinuerlig arbeid for USN. Dette omfatter både studenter og ansatte.

Digital kompetanse er en integrert del av den faglige kompetansen, og hva dette innebærer varierer mellom ulike fagområder. Det er en målsetting at alle studenter ved USN får en digital kompetanse som på den ene siden er nødvendig for å nå studienes læringsutbytte, og som videre vil være en nødvendig utrustning for å møte framtidens utfordringer i samfunnsliv og arbeidsliv på en innovativ måte.

En forutsetning for dette er at USN har faglærere med den digitale kompetansen som er nødvendig for å utvikle studieprogram og undervisning i tråd med ambisjonene. USN har som del av tilbudet i Universitetspedagogikk utviklet emnet «Utdanning i en digital tid/lærerutdanner i en digital tid», som retter fokus mot undervisning, læring og vurdering i møte med det digitale og digitale kontekster. De to siste årene har over 200 ansatte fullført dette emnet.

Det er gjort en rekke tiltak for å fremme digital læring og undervisning og støtte fagmiljøene med å utvikle nye, relevante og innovative undervisningsformer.

Etter pandemien har det vært økende etterspørsel etter veiledning knyttet til utdanningskvalitet. Det har vært mer komplekse problemstillinger særlig knyttet til gjennomstrømming, kunstig intelligens i undervisning, læring og vurdering, studentaktive læringsformer i digitale omgivelser, medieproduksjon og redesign av studieprogrammer og emner. Det er gjennomført en rekke webinarer, seminarer, veiledningsøkter og andre tiltak for å heve kompetansen på disse områdene.

Øke bruken av innovative og fleksible pedagogiske metoder og løsninger som trekker studentene aktivt med i læringsprosessene

Fleksible utdanninger krever nye læringsformer, og innovasjon i utdanningene står sentralt i USNs satsing på dette området. USN satser på ny teknologi og infrastruktur for å fornye og videreutvikle den pedagogiske innretningen på læringsaktivitetene, og fremme digitale løsninger som styrker USNs tilbud av fleksible utdanninger. Arbeidet med å fremme digital læring og undervisning og nye, relevante og innovative undervisningsformer er styrket gjennom satsingen USN fleksibel. Dette innebærer også en modernisering av infrastrukturen og å teste hybride undervisningsrom. Det arbeides blant annet med å fremme bruken av aktive læringsrom (ALC). ALC-rom har vært prioritert høyt på investeringsplanen til universitetet, og arbeidet med å utvikle slike rom vil skje i den grad det er økonomisk handlingsrom til det.

Det er utviklet hjelpe- og opplæringsressurser som reduserer terskelen for at ansatte kan ta i bruk nye digitale verktøy/funksjonalitet, og selv produsere digitalt innhold av god kvalitet.

Det er mye innovasjon i fagmiljøene. Et godt eksempel er studiet Fleksibel sykepleie, hvor programansvarlig har designet hele studiet til å basere seg på metoden «flipped classroom».

USNs ordning med meritterte undervisere kan antas å bidra til innovasjon i utdanningene. USN har etter en treårig pilotordning etablert en permanent meritteringsordning som gir alle grupper vitenskapelig ansatte mulighet for å søke. I pilotperioden har 13 søkere fått status som merittert underviser, og ytterligere seks vitenskapelig ansatte ble tildelt status som merittert underviser i 2023. Meritterte undervisere bidro i 2023 blant annet med utviklingen av studiekvalitet på følgende områder:

- kvalitetssikring av studie- og emneplaner ved akkreditering av nye på bachelorprogram
- veiledning i førstelektorløp
- samskriving i vitenskapelige artikler med kollegaer i kvalifisering

Tilrettelegge utdanningene bedre for en mangfoldig studentgruppe

USN arbeider for å ivareta mangfold i studentgruppen når det gjelder kjønnsbalanse i utdanningene, rekruttering av studenter i ulike aldre og livsfaser, ivaretagelse av studenter med ulike forutsetninger, tilrettelegging for studenter med norsk som andrespråk, universell utforming og tilrettelegging for studenter med funksjonsnedsettelse og særskilte behov

Kjønnsfordelingen innenfor de ulike fagområdene ved USN har vært stabile over tid. Kvinneandelen for nye studenter var 58% i 2023. Dette er noe lavere enn for registrerte studenter totalt, som har ligget på 63% siden 2015. Det er ønskelig med representativitet innen de fleste fagområder i arbeidslivet, og USN jobber for en bedre kjønnsfordeling på fagområder med særlig sterk skjevfordeling. På fakultet for helse- og sosialvitenskap har det for eksempel vært en økning i prosentandelen menn, og aldri har så mange menn valgt å studere sykepleie som nå. Det er 190 menn som studerer til sykepleier ved USN i studieåret 2023/24, det vil si en andel på 13,4 prosent. Det er 40 flere menn enn i 2018.

I lys av ambisjonen om livslang læring har USN som målsetting å rekruttere studenter fra ulike aldersgrupper. Gjennomsnittsalderen for nye studenter ved USN har vært svakt stigende fra 27 i 2017 til 28 i 2023. Det har vært en økning i antall studenter over 30 år i denne perioden. Den største økningen har vært i aldersgruppene 30-34 og 35-39, men det har også vært en økning i aldersgruppen 45-54. Dette indikerer at USN har lykket med å gjøre utdanning tilgjengelig for flere aldersgrupper. Samtidig har antall studenter i aldersgruppen 20-24 gått ned.

Tilrettelegging for mangfold gjennom fleksible utdanninger

USNs satsing på fleksible utdanninger er et ledd i å tilrettelegge utdanningene for en mangfoldig studentgruppe. Dette omfatter blant annet utdanningstilbud som kan kombineres med arbeid. Fleksible utdanninger omfatter ulike former for fleksibilisering av utdanning; Fleksibel progresjon, fleksibelt sted, fleksibelt innhold (kurs/utdanninger tilpasset ulike kompetansebehov), fleksible studieformer (deltid, nett- og samlingsbasert), fleksibel oppbygging (valgbare moduler), fleksibel formalitet (kursbevis eller avsluttende eksamen).

Som en del av USNs satsning på fleksible utdanninger ble det i 2023 etablert et studietilbud i samarbeid med Avarn Security, Widerøe og LØRN med bakgrunn i et behov for kompetanseheving i luftfarten. Studietilbudet består av totalt 40 emner med et omfang på 1 studiepoeng per emne. Kompetanseløftet er et trepartssamarbeid, der partene i arbeidslivet og HK-dir samarbeider om å få i gang fleksible og relevante utdanningstilbud spesielt rettet mot luftfartsbransjen. Tilbudet er nettbasert. En nettbasert undervisningsform gir muligheten til å tilby god og fleksibel utdanning for en yrkesgruppe som ofte har en travel hverdag og som erfaringsmessig sliter med å få til reiser ifm. med studier. Flexibiliteten og det praktiske fokuset støtter opp under USN sin verdi om å være tett på arbeidslivet, samt ønske om å tilby en fleksibel og tilrettelagt utdanning.

Nett- og samlingsbaserte utdanninger

Antallet nett- og samlingsbaserte studenter har økt fra 2017 hvor det var registrert 2151 slike studenter (høst), mot 2436 høsten 2023. Det reelle antallet studenter på nettbasert undervisning (med eller uten samling) og økningen er trolig høyere enn dette. Begrensninger i FS og ulik registreringspraksis gjør det vanskelig å få fram eksakte tall som er sammenlignbare over tid.

HK-dir har lagt fram et forslag til registrering av studieprogram i FS og DBH med det hovedformål å skape et bedre kunnskapsgrunnlag om fleksible utdanninger. USN avventer konklusjonen på dette arbeidet før en gjennomgang av registreringsrutinene for USNs studieprogrammer.

Deltidsutdanninger

Totalt har det vært en nedgang i studenttallet på USN de siste årene. Nedgangen er relativt jevnt fordelt mellom heltids- og deltidsstudenter. Antall deltidsstudenter er redusert fra 5521 i 2018 til 5056 i 2023. Det er imidlertid variasjoner mellom fakulteter og campus når det gjelder antall studenter på hhv. heltids- og deltidsutdanninger.

USNs satsing på fleksible utdanninger omfatter også EVU. Dette kommer blant annet til uttrykk gjennom en økning i BOA-inntekter fra undervisningsaktiviteter i perioden 2018-2023, fra 53 045 per faglig i årsverk i 2018 til 103 113 per faglig årsverk i 2023.

Studenter med norsk som andrespråk (N2)

Mange studenter med norsk som andrespråk møter utfordringer knyttet til kommunikasjon, språkkunnskap, akademisk kultur og akademisk skriving. USN kartla i 2021/22 tiltak for N2-studenter og behovene til disse studentene. Rapporten har vært et viktig grunnlag for arbeidet for å få flere studenter med norsk som andrespråk til å gjennomføre studiene sine. USN deltok sammen med UiA og OsloMet i en arbeidsgruppe som skulle jobbe med forslag til gode tiltak for N2-studenter. Arbeidsgruppen la fram sin rapport for arbeidsutvalget til UHR-HS i juni 2023. Arbeidsgruppen foreslo tiltak som raskt kan iverksettes og utvikles ved de ulike helse- og sosialfaglige utdanningene for at N2-studentene skal lykkes med studiene. Mange av de foreslåtte tiltakene er fulgt opp ved USN.

Til tross for dette viser analyser ved USN at mange studenter med norsk som andrespråk har lavere studiepoengproduksjon og lavere karaktersnitt enn andre studenter.

Virkemidler for inkludering

Mange studenters utfordringer løses ved hjelp av relativt enkel koordinering og justeringer i god dialog med fakultet, faglærere, studieveiledere og andre involverte. USN tilstreber universelle løsninger som skal inkludere alle, men av og til kan det være behov for individuell tilrettelegging. USN legger så langt det er mulig til rette for at alle med funksjonsnedsettelse og særskilte behov skal lykkes med sine studier. Antall søknader om tilrettelegging har vært stigende de siste årene.

Målsettingen for USN er at høyere utdanning blir en reell mulighet for funksjonshindrede som er kvalifiserte og ønsker det. Eksempler på USNs arbeid på dette området er vår vernepleierutdanning som er tilrettelagt for tegnspråk slik at døve kan tilbys studieplass. – Viktig bidrag til et mer inkluderende arbeidsliv og samfunn – Universitetet i Sørøst-Norge (usn.no)

USN har en samarbeidsavtale med NAV om overgangen til høyere utdanning, og innenfor denne er det etablert en rekke tiltak for å gi bedre støtte til studenter som har fått utdanning som tiltak fra NAV. Det er etablert Studieforbereende uker, hvor de potensielle søkerne kan få prøve ut studietilværelsen i tre uker før søknadsfristen for å søke opptak. I tillegg har vi tiltaket Studier med støtte, hvor NAV finansierer tre veiledere som gir ekstra veiledning for studenter som har behov for det. NAV og USN har i 2023 samarbeidet om hvordan vi kan støtte den potensielle søkeren i sitt valg av studieprogram og i overgangen til å bli student.

Studieforbereende uker hadde i 2023 30 deltakere. Av 30 deltakere søkte 23 av dem høyere utdanning med oppstart høsten 2023.

Tilby flere desentraliserte utdanninger gjennom blant annet flercampusmodellen

Den nasjonale definisjonen av desentraliserte utdanninger er utdanninger som tilbys utenfor institusjonens campus(er). I tråd med denne definisjonen har USN ett desentralisert tilbud i 2023.

Fra høsten 2024 tilbyr USN grunnskolelærerutdanning, årsstudium i IT og informasjonssystemer og et årsstudium i bedriftsøkonomi med valgretning innovasjon og entreprenørskap på Hallingdal.

USN bruker også begrepet «desentralisert utdanning» om studietilbud på campus der fakultetene ikke er lokalisert i utgangspunktet. For eksempel ble det i 2022 igangsatt sykepleierutdanning på campus Notodden, som ikke har helse- og sosialfaglige utdanninger fra tidligere, på grunn av stort behov for sykepleiere i distriktskommuner. Det ble også i 2022 igangsatt to masteremner i «Organisasjonsutvikling for bærekraft» og «Digitalisering for bærekraftig omstilling» i regi av USN Handelshøyskolen på Campus Rauland, som tidligere bare har hatt utdanninger knyttet til fakultet for Humaniora-, idretts- og utdanningsvitenskap. USN vil arbeide videre for å tilby flere desentraliserte utdanninger gjennom flercampusmodellen.

Styrke mobiliteten av studenter og ansatte og utvikle utdanningene gjennom regionale og internasjonale partnerskap

Studentmobilitet

Antall utreisende studenter på semestermobilitet ved USN i 2023 var 258. Dette er en liten nedgang fra 2022, da antall utreisende var 271. Vi ser imidlertid en liten økning i antall innreisende, fra 355 i 2022 til 365 i 2023. USN har et betydelig potensial for å nå et høyere nivå, blant annet gjennom styrket institusjonelt internasjonalt samarbeid (EDUC og Yerun), og USN har som mål å øke antall inn- og utreisende studenter både gjennom disse nettverkene og ellers.

EUs utdanningsprogram Erasmus+ er et viktig satsingsområde for USN. I 2022 ble det utarbeidet en handlingsplan for deltakelse i Erasmus+ med fokus på tilrettelegging for mobilitet, samarbeidsprosjekter med kobling mot forskning og utvikling av et profesjonelt støtteapparat internt. Prosentandelen utreisende utvekslingsstudenter til Europa av totalt antall studenter, var i 2023 på 52%. Dette er en lavere andel enn i 2022, da hele 68% av gruppen med utreisende studenter fra USN dro til europeiske land. Forklaringen på dette er nok at andelen var eksepsjonell høy i 2022 pga. pandemien og restriksjoner på reiser til land utenfor Europa. Sammenligner vi imidlertid med «normalåret» 2019, da andelen var 41%, ser vi likevel en god økning i andelen studenter til Europa.

Ansattutveksling

USN deltar i Erasmus+ mobilitetsprogram som innebærer mobilitet av faglig og administrativt ansatte. Programmet gir stipender til undervisnings- og opplæringsopphold ved Erasmus+ samarbeidspartnere innenfor gitte rammer og bidrar til gjensidig utveksling av vitenskapelig og administrativt ansatte. I perioden 2019–2020 var i alt 80 USN-ansatte på mobilitetsopphold gjennom Erasmus+. På grunn av Covid 19-situasjonen ble all ansattmobilitet midlertidig stoppet i mars 2020. Antall ansatte på utveksling gjennom Erasmus+ ansattmobilitet var totalt 48 i 2023, der 12 ansatte på undervisningsopphold, og 36 dro på opplæringsopphold.

Regionale og internasjonale partnerskap

Den europeiske universitetsalliansen European Digital UniverCities (EDUC) rullet i januar 2023 ut sin andre store periode med samarbeid finansiert av EU-midler gjennom EUs utdanningsprogram, med USN som fullverdig medlem i ny prosjektperiode. I løpet av det første året er EDUC godt i gang med å utvikle felles rammeverk for en rekke nye utdanningstiltak – deriblant internasjonalisering av studieprogrammene, virtuell mobilitet, digitale programmer, internships, sommerskoler og dobbel- og fellesgrader. En rammeavtale for gjensidig phd-samarbeid er utarbeidet, og det utvikles felles kompetansehevingstiltak både for faglig og administrativt ansatte. USN har også et særlig ansvar for utvikling av samarbeid med økosystemene rundt og for samfunnsansvaret i EDUC. Parallelt er USN i gang med å styrke de bilaterale samarbeidene med allianseuniversitetene, gjennom utvikling av Erasmus-avtaler for utveksling av studenter og ansatte. Alliansen fikk innvilget om lag 128 millioner kroner fra EU for årene 2023–26 og skal bidra til utviklingen av det europeiske utdannings- og forskningsområdet. Universitetsalliansene er et ambisiøst tiltak som skal fordype relasjonene mellom universiteter over tid og bidra til felles strukturer og økt samarbeid.

USN har også utviklet et aktivt medlemskap i nettverket Yerun – Young European Research Universities. YERUNs sekretariat i Brussel er et svært proaktivt miljø som jobber med policypåvirkning og posisjonering inn mot EU-kommisjonen og USN bidrar aktivt inn i dette arbeidet. I 2023 er nettverket utvidet også på utdanningsområdet, med egne arbeidsgrupper for Erasmus+ samarbeid og for utvikling innen området utdanning for livslang læring. De bilaterale samarbeidene med universitetene i nettverket er også i vekst, og flere faglige samarbeid er under etablering, både innen bærekraft, og på områder som økonomi og samfunnsvitenskap.

USN Mål 2 Være et framtidrettet universitet som bidrar til en kunnskapsbasert, kritisk reflektert og bærekraftig samfunnsutvikling i dialog med samfunns- og arbeidsliv

Utvikle internasjonalt anerkjente fagmiljøer som publiserer, formidler og inngår i prosjektsamarbeid som gir ny kunnskap og bidrar til å løse de store samfunnsutfordringene

Gjennom publisering og formidling av forskningsresultater og ved å delta i en rekke ulike forsknings- og prosjektsamarbeid bidrar USNs forskere til ny kunnskap som bidrar til å løse de store samfunnsutfordringene. Internasjonalt forskningssamarbeid – både når det gjelder publisering og prosjektledelse og -deltakelse, utvider også USNs kontaktflate og bidrar til å sikre kvalitet og fornyelse i egen forskningsaktivitet. USNs ambisjoner om økt internasjonalt samarbeid, er særlig viktig for å utvikle internasjonalt anerkjente fagmiljøer.

Publisering

USN har hatt en god økning i antall vitenskapelige publikasjoner i den siste femårsperioden, men hadde i likhet med de fleste andre universitetene en nedgang i 2022. Foreløpige tall fra Cristin og Scopus tyder imidlertid på at USN publiserte noe mer i 2023 enn i toppåret 2021.

Antall publiseringspoeng per faglig årsverk (per år)

Sett i forhold til de andre norske universitetene har USN få publikasjonspoeng per faglig årsverk. Dette er ikke uventet gitt institusjonens fagprofil og stillingssammensetning. Men det er viktig å merke seg at USN har hatt en oppgang i publikasjonspoeng per faglig årsverk de siste årene, bortsett fra i 2022. Det er grunn til å tro at den trenden fortsetter i 2023. Det jobbes aktivt i USNs fagmiljøer for å bygge en sterkere kultur for vitenskapelig publisering.

Andel internasjonalt samforfatterskap

Andelen internasjonalt samforfatterskap ved USN nådde en topp i 2020, og har vært nedadgående de siste årene. Foreløpige tall fra Cristin tyder på at andelen internasjonal sampublisering har stabilisert seg på i overkant av 40%.

Siteringer

USN har de siste årene hatt en score på litt i underkant av 1,5 på indikatoren relativ siteringsindeks. Dette er godt over verdensgjennomsnittet, men lavere enn de fleste andre norske universitetene.

Formidling

Forskere ved USN er ikke pålagt å registrere forskningsformidlingsaktivitet utover å registrere vitenskapelige artikler i Cristin. Imidlertid gir Cristin mulighet til å også registrere

andre former for formidlingsbidrag, innen en rekke kategorier. Registrering av annen formidlingsaktivitet enn vitenskapelig publisering, vil sannsynligvis bli viktigere i årene som kommer. Dette både for å synliggjøre USNs forskningsaktivitet i bredere forstand, men også for å ha et bredere utgangspunkt for å kunne vurdere den enkelte ansattes forskningsbidrag (f.eks. i forbindelse med søknad om opprykk). I 2023 registrerte USNs forskere 2165 formidlingsbidrag i tillegg til vitenskapelige artikler. I 2022 ble 2344 formidlingsbidrag registret.

USNs forskere er også meget viktige bidragsytere til Norges største nettsted for forskningsformidling, Store Norske Leksikon (SNL). Tallene viser at ved årsskiftet 2023/2024 var det til sammen 32 fagansvarlige og fagmedarbeidere i leksikonet tilknyttet USN. Dette er 11 flere enn sist år. SNLs fagansvarlige fra USN har ansvar for til sammen 76 fagområder og 3604 artikler, noe som tilsvarer 55 prosent flere artikler enn i 2022. Disse er til sammen lest 5 092 701 ganger det siste året; en økning på 30 prosent fra 2022 til 2023. I 2023 har USN høyest gjennomsnittlig lesertall per fagansvarlig, og er den institusjonen som har flest artikler (28) inne på lista over de 100 mest leste artiklene.

Prosjektsamarbeid

Gjennom prosjektsamarbeid bidrar USNs forskere til å løse utfordringer regionalt, nasjonalt og internasjonalt. Forsknings- og innovasjonsprosjekter som har mottatt finansiering fra ekstern aktør (NFR, RRF, EU) holder også meget høy kvalitet og skal som hovedregel bidra til å løse de store samfunnsutfordringene verden står ovenfor. USNs deltakelse i prosjektene presentert nedenfor er eksempler på vårt bidrag til å løse samfunnsutfordringene.

I 2023 sendte USN 88 søknader om ekstern finansierte forskningsprosjekter til Forskningsrådet, herav 33 søknader som koordinator, og 55 søknader der USN deltok om partner. USN fikk tildelt ett forskerprosjekt for fornyelse, som koordinator og deltar som partner i 9 prosjekter, hvorav 3 er knyttet til Forskningsrådets ph.d. ordning, som vist i tabell 2.

USN har en nedgang i antall bevilgede prosjekter fra Forskningsrådet i 2022 og 2023, sammenlignet med 2021. Nedgangen i antall bevilgede prosjekter vil påvirke inntektene i årene som kommer og USN vil arbeide for å stoppe den negative utviklingen.

Tabell 2 Tildelte prosjekter i 2023 fra Norges forskningsråd som koordinator og som partner i ekstern tildelte prosjekter, etter prosjektnavn, type prosjekt og samarbeidsland.

USN Koordinator

Developing Human Rights Values in Mathematics Teacher Education: Education with and by Youth (ViMTE)	Forskerprosjekt (tematisk)	Fornyelse	Norge USA Canada
--	----------------------------	-----------	------------------------

Eksterne prosjekter der USN deltar som partner eller Fol leverandør

Bridging Education and Future Work: Reframing Education and Competence Model for Remote Maritime Operations (REFRAME)	Forskerprosjekt	Unge forskertalenter	Norge
APPROPRIATING THE COMMONS: ARTICULATING THE CULTURAL TRANSFORMATION OF WELFARE AND CHARITY	Forskerprosjekt	Unge forskertalenter	Norge
SafeAm – Increased safety of ammonia handling for maritime operations	Kompetanse- og samarbeidsprosjekt	Kompetanse	Norge
Online video training for teachers to improve reading skills in children using augmentative and alternative communication	Kompetanse- og samarbeidsprosjekt	Samarbeid	Norge
Relational deep learning for energy analytics (FRIPRO)	Forskerprosjekt	Unge forskertalenter	Norge
Bedre beskyttelse av barn og unge gjennom en mer systemisk samhandling i forebygging og håndtering av skadelig seksuell atferd i skolen	Innovasjonsprosjekt i offentlig sektor		Norge
Sosial bærekraft og samskaping av læringsaktiviteter mellom skole og museum.	Innovasjonsprosjekt	Offentlig ph.d.	Norge

Ungdata i kommunal bruk. Hva fremmer og hemmer bruk av Ungdata i kommunal tiltaksutforming?	Innovasjonsprosjekt	Offentlig ph.d.	Norge
Methods for enhanced utilization of the regional distribution grid system (DSO) in the interplay with the transmission system (TSO)	Innovasjonsprosjekt	Nærings-ph.d.	Norge

EU

Internasjonalt forskningssamarbeid utvider USNs kontaktflate mot den store kunnskapsutviklingen som skjer globalt og bidrar til å sikre kvalitet og fornyelse i USNs forskningsaktivitet.

I 2023 sendte USN 28 søknader om finansiering av forskningsprosjekter til EUs rammeprogrammer og co-finansierte programmer. Av disse var fem av søknadene som koordinator, og 23 søknader som partner. I 2023 har USN så langt fått tildelt fem prosjekter som partner.

Omfanget av prosjektsamarbeidet for prosjekter tildelt i 2023 er vist i tabell 3.

Eksempel som illustrerer, internasjonalt samarbeid, tverrfaglig og tverrsektorielt

Hovedpoeng: Utvikle fremragende fagmiljøer.

USN er koordinator for Horizon Europe SESAR 3 JU finansierte prosjektet An AI-based Holistic Dynamic Framework for a safe Drone's Operations in restricted and urban areas (AI4HyDrop) som begynte i 2023. AI4HyDrop er et prosjekt som bruker AI til å designe en organisert luftromsstruktur og U-space mens man vurderer faktorer som vær, sikkerhet og skalerbarhet. Den inneholder ulike AI-verktøy for flyplanlegging og overvåking. Sammen med ti partnere fra UH-sektor, næringsliv og offentlig sektor skal USN jobbe med et rammeverk for å forbedre luftromssikkerheten for droner. Det overordnede målet er å sikre Europas luftfartsindustri og opprettholde dens globale konkurransefortrinn.

Samarbeidspartnere:

- Universitetet i Sørøst-Norge (Norge)
- European University of Madrid (Spania)
- KATARA (Frankrike)
- Istanbul Technical University (Tyrkia)
- SINTEF AS (Norge)
- The Czech Aerospace Research Centre (Tsjekka)
- German Aerospace Centre (Tyskland)
- General Directorate of State Airports Authority (Tyrkia)
- Düzce city (Tyrkia)
- Sopra Steria Group (Frankrike)

Bevilgede prosjekter fra EU 2023

Tabell 3: Tildelte EU prosjekter i 2023 der USN deltar som partner, etter tittel, samarbeidspartner og land.

Tittel	Partnere	Land
BIOdegradable delivery systems for plant pathogens control of horticultural crops through Bio-active agents (BioBIVE)	Næringsliv, Samvirkeforetak, Universiteter, Teknisk industrielle institutter	Norge, Spania, Nederland, Italia, Tyskland, Frankrike
Safe, ClimAte Resilient Infrastructure (SAFARI)	Næringsliv, Universiteter, Havner, Brukerorganisasjoner, Offentligsektor	Franrike, Hellas, Spania, Finland, Norge, Belgia, U, Portugal, Lebanon, Italia
Electrification of high temperature and flexible technologies for transforming cement, lime and pulp industry (ELECTRA)	Næringsliv, Universiteter, Teknisk industrielle institutter	Finland, Sverige, Norge, Belgia, Tyskland, Hellas, Italia, Kypros, Sveits
International Platform on Obstetric Violence (IPOV): an innovative tool for a respectful maternity and childbirth care (IPOV-RESPECTFUL CARE)	Universiteter, Helseforetak, forskingssentre, sivile organisasjoner	Italia, Spania, Franrike, Portugal, UK, Norge, Costa Rica, Argentina, Uruguay,
Building a scalable WILDLife monitoring system by integrating remote camera sampling and artificial INTELLIGENCE with Essential Biodiversity Variables-(WildINTEL)	Universiteter (i samarbeid med nasjonalparker)	Poland, USA, Spania, Norge, Tyskland
EmpoWering EDUC for Inclusive Development of the ERA (EDUC Wide)	Universiteter, industri-klynger / -parker	Tsjekia, Ungarn, Ukraine, Italia, Spania, Tyskland, Norge, Frankrike,

Fremme samarbeid på tvers av fag, profesjoner og sektorer, og styrke forskning og utdanning som møter framtidens kunnskaps- og kompetansebehov

Komplekse samfunns- og industrielle utfordringer står på forskningsagendaen for RFF, NFR og EU. Flertallet av utlysningene fra disse kildene krever tverrfaglig og tverrsektorielt samarbeid. Dette gjenspeiles i prosjektene som USN er involvert i på nasjonalt og EU-nivå. Det forventes også at resultatene av disse prosjektene skal styrke forskning og utdanning som møter framtidens kunnskaps- og kompetansebehov. Videre skal USNs strategiske forskningsområder (SFO) også bidra til tverrfaglig samarbeid internt ved USN. Samarbeidet skal generere eksternfinansierte prosjekter som bl.a. skal bidra til at USNs styrker forskning og utdanning.

Regionale forskningsfond

USN har et omfattende og tett forskningssamarbeid med regionale aktører i offentlig og privat sektor og lykkes godt på den regionale konkurransearenaen. I 2023 sendte USN 28 søknader til Regionale forskningsfond og fikk tildelt 15 prosjekter, herav 6 som koordinator og 9 prosjekter som partner.

Alle prosjekter finansiert av Regionale forskningsfond har krav om å være flersektorielle. For USN er Regionale forskningsfond en viktig finansieringskilde for å styrke USNs posisjon som regional kunnskapsleverandør. NFRI 2023 har USN 7 pågående prosjektsamarbeid innen de fem områdene: Verdiskaping gjennom grønn omstilling, Helse og omsorg, Velferd, utdanning og oppvekst, Teknologi og By-, steds- og regionutvikling.

Norges forskningsråd

I 2023 har USN 32 pågående koordinator prosjekter finansiert av Forskningsrådet. I tillegg deltar USN i 89 pågående prosjekter som partner/FoU-leverandør, herav 37 innovasjonsprosjekter. Omfanget av prosjektsamarbeidet er vist i tabell 4. for søknadstypene forskerprosjekt, kompetanse og samarbeidsprosjekt, kapasitetsløft og nettverk. Innovasjonsprosjekter er omtalt nærmere i tabell 5.

Flertallet av prosjektene USN deltar i finansiert av Forskningsrådet, krever samarbeid med aktører utenfor akademia. Eksempel på prosjekter som krever slik type samarbeid er Tverrsektorielt samarbeidsprosjekt for å møte utfordringer i samfunn og næringsliv (KSP), Kompetansebyggende prosjekt for næringslivet (KPN), innovasjonsprosjekt i næringsliv/offentligsektor (IPN, IPO, nærings PhD, offentligsektor PhD – se tabell 5), Kapasitetsløft for å styrke kompetanse og forskning for regionalt næringsliv, Sentre for forskningsdrevet innovasjon (se tabell 5), Forskningsstentrene for miljøvennlig energi (FME), se tabell 4. I pågående prosjekter ved USN i 2023 finansiert av NFR, innebærer ca. 70% av prosjektene tverrsektorielt samarbeid.

Tabell 4: Pågående koordinatorprosjekter 2023, tildelt i perioden 2019- 2023 etter vitenskapelige disiplin partnerkategori og land. Pågående innovasjonsprosjekter er vist i tabell 5.

Disiplin/antall	Pågående koordinatorprosjekter etter søknadstype og antall	Partnerkategori/Samarbeidssektor	Samarbeids-land
Teknologi Antall: 7	Nasjonal forskerskole for arbeidslivsrelevans (1) Forskerprosjekt for fornyelse (1) KSP Samarbeidsprosjekt (1) KPI Kompetanseprosjekt (1) -Kapasitetsløft for å styrke kompetanse og forskning for regionalt næringsliv (1)	Næringsliv, Fylkeskommuner, Kommuner, Brukerorganisasjoner, Helseforetak, Universiteter, Teknisk industrielle, institutter Instituttsektor	Norge, Irland, Sverige
Matematikk og naturvitenskap, Antall: 2	KPI Kompetanseprosjekt (1), Arctic Field Grant (AFG) – støtte til feltarbeid på Svalbard (1)	UoH-sektor, Instituttsektor SINTEF, Næringsliv	Norge, Storbritannia USA
Humaniora, Ant: 3	Forskerprosjekt for fornyelse (2) Samarbeidsprosjekt for å møte utfordringer i samfunn og næringsliv (1)	UoH-sektor, Kommuner	Norge, Australia, Finland
Samfunnsvitenskap, Ant: 19	Samarbeidsprosjekt for forskning ved grunnskolelærerutdanningen (1), Samarbeidsprosjekt jordbruk og matindustri (1) Forskerprosjekt (1), Forprosjekt – KSP (1), Forskerprosjekt fornyelse (6), KSP samarbeid (6), Nettverksstøtte (3)	UoH sektor, Forskningsinstitutter (NIFU,FAFO m.fl.), Næringsliv, Direktoratere (Statsforvalteren, NAV mfl), Brukerorganisasjoner, Næringsorganisasjoner, Kommunesektorens organisasjon KS, Utdanningsforbund, Fylkeskommuner	Norge, Danmark, Finland, Sverige, Canada, USA
Medisin og helsefag Ant:3	Samarbeidsprosjekt for å møte utfordringer i samfunn og næringsliv (1), Nasjonalt nettverk for oppfølging av hjernehelseterapien (1), Forprosjekt Pilot helse (1)	UoH sektor, Instituttsektor, Helseforetak, Bruker-/ interesse organisasjoner og forbund, Kommuner, Næringsliv	Norge, Sverige, Danmark, Nederland, Storbritannia

Tabell 4 viser at forskere ved USN har et omfattende prosjektsamarbeid, særlig på tvers av sektorer og profesjoner (samarbeidspartnere). Videre viser tabellen at USNs forskere også opererer i et internasjonalt miljø, med prosjektsamarbeidspartnere i en rekke land. Flest pågående prosjektsamarbeid har USN innenfor fagområdet Samfunnsvitenskap. For de øvrige fagområdene er prosjektaktiviteten i 2023 relativt jevnt fordelt.

Prosjektet CoTech – Samskapt helseteknologi (2022 -2028) skal styrke kompetansen og forskning for regionalt næringsliv. Prosjektet skal kartlegge behov, utvikle, teste og implementere digitale helsetjenester og helseteknologi. Det overordnede målet er å bygge et regionalt, ledende tverrfaglig og tverrsektorielt samarbeid innen digital helse og teknologi mellom helsenæringen, helsetjenestene og USN, som får nasjonal betydning og internasjonal anerkjennelse

I Utviklingen av helseteknologi ligger blant annet anvendelse av personorientert helsevitenskap, sensorteknologi, mikro- og nanoteknologi, smartteknologi og kunstig intelligens, systemteori, digitaliseringsprosesser, organisasjonsprosesser, endringsledelse, tjenesteinnovasjon, implementeringskunnskap, læringsteorier og etikk.

Samarbeidspartnere)	
	Vest-Telemarkrådet
USN (koordinator)	DNV Imatis AS, Porsgrunn
Pensjonistforbundet	Conexus AS, Drammen
Vestfold og Telemark fylkeskommune	Vestre Viken HF Validé AS, Stavanger
Electronic Coast, Borre	Næringsforeningen i Drammensregionen
Drammen kommune	
Asker kommune	Tønsberg Næringsforening
Skien kommune	Industriinkubatoren Proventia AS, Porsgrunn
Leap for Life – Halmstad University	Gründerhuset HI5, Tønsberg
Zimmer & Peacock AS, Horten	Sykehuset i Vestfold HF
Waterford Institute of Technology, Irland	Silicia AS, Borre
Sykehuset Telemark HF	Landsforeningen for hjerte- og lungesyke
Norway Health Tech	

EU

I 2023 har USN 24 pågående forsknings- og innovasjonsprosjekter i samarbeid med internasjonale aktører, finansiert av EUs rammeprogrammer (H2020, H-Europa) og randsone programmene. USN samarbeider med anerkjente universiteter i flere land i Europa og med verdensledende industri (f.eks. ABB, INDRA Group, RWE, Sopra Steria Group og Kongsberg Group) og innovative offentlig aktører og SMBer. I enkelte prosjekter har USN samarbeidet med land i Asia, Afrika, Sør-Amerika og USA, men hovedsakelig samarbeider USNs forskere med land i Europa. I pågående prosjekter i 2023 samarbeider USN med partnere fra følgende land: Tyskland (17), Italia (12), Spania (12), Storbritannia (10), Nederland (9), Frankrike (8), Hellas (7), Romania (7), Belgia (6), Portugal (6), Sveits (6), Østerrike, Estland (5), Finland (5) og Sverige (5). Gjennomsnittlig antall partnere per prosjekt i denne perioden er 13. Nesten alle EU-finansierte prosjekter unntatt MSCA Postdoktorstipend er tverrsektorielle og flerfaglige.

Tverrfaglighet i studietilbudene

Mye av kunnskapsutviklingen framover er forventet å skje i skjæringsflaten mellom etablerte fagområder. Tverrfaglighet handler blant annet om studietilbud gitt av et flerfaglig sammensatt fagmiljø, men også om å gi den enkelte student mulighet for å velge emner på tvers av fakultet og fagområder for å komplettere egen kompetanse. Helseteknologi kan være ett område som illustrerer denne utviklingen.

Innovasjon i team

Innovasjon i team er et emne med prosjektbasert læring som, gjennom piloter i tre omganger, er testet på bachelornivå. Studentene arbeider i tverrfaglige team med deltakere fra ulike studieprogram, og utvikler løsninger på bærekraftorienterte utfordringer fra og i samspill med arbeidsliv. Det at studentene møtes på tvers av studieprogram skal øke potensialet for innovasjon. Emnet skal gi studentene innovative ferdigheter og tankesett. Tiltaket kan dessuten bidra til å realisere USNs ambisjoner om studentsentrert læring, entreprenørskap og bærekraft. Høsten 2021 gjennomførte 32 studenter emnet, høsten 2022 gjennomførte 182 studenter og høsten 2023 216 studenter. USNs styre har vedtatt at Innovasjon i team skal etableres som signaturemne ved USNs bachelorutdanninger.

Utvikle kunnskap, kompetanse og teknologi som bidrar til en grønn og bærekraftig omstilling

I 2023 deltok USN i tre Grønn plattform prosjekter finansiert av NFR (se tekstboks) og fire forskningsentre for miljøvennlig energi (FME), Norwegian Research Centre for Hydropower Technology (HydroGen), Mobility Zero Emission Energy Systems (MoZEES), Norwegian Centre for Sustainable Bio-based Fuels and Energy (Bio4Fuels), og Norwegian research and innovation centre for hydrogen and ammonia (HYDROGENi) (se tabell 5).

Flere av NFRs porteføljeplaner skal bidra til grønn omstilling. Av de ni prosjektene som ble tildelt midler fra NFR i 2023, hvor USN er partner, vil to bidra til grønn omstilling: SafeAm – Increased safety of ammonia handling for maritime operations (Kompetansebyggende prosjekt for næringslivet) og Methods for enhanced utilization of the regional distribution grid system (DSO) in the interplay with the transmission system (TSO) (Nærings-ph.d.) (se tabell 2).

Tre av prosjektene finansiert under Horisont Europa skal bidra direkte til ambisjonene i den European Green Deal og dermed den grønne omstillingen som reduserer utslippene i transportsystemet (SAFARI), i industrien (ELECTRA) og i landbruk (BioBIVE), se tabell 3. RFF Vestfold og Telemark har grønn omstilling som sitt teamområde for innovasjonsprosjekter (hovedprosjekter) og i 2023 var USN partner i to tildelte prosjekter: Betydning av cyanotoksiner i Akersvannet for jordvanning (BEDREVANN) og Superkondensatorer med elektroder av sammenkoplede, kryssbundne karbon nanorør elektroder.

Utvikling av menneskerettsverdier i matematikklærerutdanninga: Utdanning med og av ungdom (ViMTE) (2023-2027)

Målet med prosjektet er å utvikle teori og pedagogiske metoder for styrke kunnskapen om etikk, menneskeverd og demokratisk deltaking i matematikkundervisninga.

FNs berekraftsmål (2021) oppfordrer til handling for å takle globale menneskelige og ikke-menneskelege utfordringer, fred og rettferd. Basert på denne oppfordringen krev Udir (2020) at de tverrfaglige verdiene etisk medvit, menneskelig verdighet og demokratisk deltaking skal inkluderes i alle skolefag. Prosjektet ViMTE forsker på den medvitne og eksplisitte integreringa av menneskerettsverdier i norske matematikk lærerutdanningsprogram og dermed i praksisen til framtidige matematikklærere på skole og bidrar direkte til å nå mål 4 God utdanning og mål 16 Fred og rettferdighet

Samarbeidspartnere

Universitetet i Sørøst Norge (koordinator)

Høgskolen på Vestlandet

University of Ottawa, Canada

Michigan State University, USA

Vi viser for øvrig til etablering av de tverrfaglige satsingsområdene og omtale av USN Bærekraft under sektormål 2.

Redusere klimafotavtrykket av egen virksomhet

USNs klimagassregnskap for 2023 er ikke ferdig, men i 2022 hadde vi et klimafotavtrykk på 23200 tonn CO₂e, der eiendom genererer omtrent halvparten. Fotavtrykket fordeler seg på 0,18 % i scope 1, 2,8 % i scope 2 og 97,02 % i scope 3, og utgjør 1,21 tonn CO₂e pr bruker, der bruker er antall ansatte med månedslønn pluss antall studenter.

I samarbeid med våre byggeiere jobber vi med ulike tiltak for å redusere vårt klimafotavtrykk, og i 2022 reduserte vi energibruken og antall kjørte km med kjøregodtgjørelse. De fleste av våre campuser har økt sin sorteringsgrad på avfall og vi har satt fokus på hvor stor andel av våre vesentlige leverandører som er miljøsertifiserte, og hvor stor andel av våre vesentlige varer og tjenester fra disse leverandørene som er miljømerkede. I 2023 har vi videreført dette arbeidet.

USN Mål 3 Være et nyskapende flercampusuniversitet som samarbeider med samfunns- og arbeidsliv i regionen

Videreutvikle partnerskap med samfunns- og arbeidsliv i vår region, og bli en rollemodell for slikt samarbeid

Partnerskap med samfunns- og arbeidsliv har lenge vært et viktig satsingsområde ved USN. Gjennom prosjektene i tidligere utviklingsavtale med KD ble det bygget opp kompetanse for styrket samhandling og integrasjon med regionalt og nasjonalt næringsliv. Det ble videre bygget en kunnskapsplattform, infrastruktur og samhandlingsformer/virkemidler som følger opp kompetansereformen og ambisjonen om styrket arbeidslivsrelevans i høyere utdanning. Næringslivsakademi/industriakademi, industrimastere, FoUI-eksperter og nye former for samhandlingsarenaer var sentrale virkemidler.

Ett sentralt virkemiddel i avtaleperioden var formalisering og institusjonalisering av samarbeidet ved å framforhandle og forankre nye avtaler mellom universitetet og kommuner, fylkeskommuner, helseforetak og tjenesteenheter. En helhetlig og profesjonelle tilnærming til videreutvikling av avtaler og avtaleoppfølging har styrket USNs samspill med arbeidslivet.

USN har i 2023 utviklet en politikk for regional samhandling som konkretiserer universitetets samfunnsmandat knyttet til slik samhandling. Politikkdokumentet skal bidra til avklaring av hva regional forankring betyr ved USN, hva som gjøres og hvordan få det til. Politikk for regional samhandling - Universitetet i Sørøst-Norge (usn.no)

USN har etablert funksjoner som samfunnskontakter ved alle campus som skal bidra til at eksterne lettere får tilgang til og kontakt med USNs faglige virksomhet. Samfunnskontaktene har en utadrettet funksjon og er blitt viktige nettverksbyggere både for informasjons- og erfaringsutveksling mot regionen og for å koble fagpersoner ved USN mot utdannings- og/eller FoUI behov i regionen. Samarbeid med oss - Universitetet i Sørøst-Norge (usn.no)

USN har gjennom de siste årene etablert partnerskap med en rekke offentlige virksomheter både på statlig, fylkeskommunalt, og kommunalt område. For tiden er vi inne i prosesser for å inngå intensjonsavtaler med de tre nye fylkeskommunene, Buskerud, Telemark og Vestfold der det vil bli lagt større vekt på regionalisering enn ved tidligere avtaler. Ved å se avtalene med fylkeskommunene i sammenheng med de respektive fylkenes regionråd mener vi å kunne ivareta bedre samarbeide med både små og store kommuner og å bidra til godt samarbeid på tvers av forvaltningsnivåene.

En styrket dialog med aktører i privat og offentlig sektor innvirker på USNs arbeid med utvikling av utdanningsportefølje og forskningsområder, og også til rekruttering av studenter. Tilsatte ved USN samarbeider både med næringslivet og offentlig sektor om FoUI-prosjekt og ved utvikling av nye og eksisterende studietilbud (både på BA og MA-nivå, samt EVU). USN

har blant annet utviklet nye samarbeidsformer knyttet til praksisstudier og internship, og er i dialog med sektoren om å få til nye forsøksprosjekt med alternativ praksisorganisering.

Samarbeidet mellom USN og NAV Vestfold og Telemark og NAV Vest-Viken har bidratt til en rekke skreddersydde opplegg, kurs og studier for personer som står utenfor arbeidslivet og for ukrainske flyktninger. I dette samarbeidet inngår både USNs administrative enheter innenfor studieveiledning og -miljø, fag- og forskningsmiljø innenfor karriereveiledning, og den fylkeskommunale karriereveiledningen.

USN bidro i 2023 til kompetanseutvikling i nærmere 40 barnehager, 20 kompetanseprosjekter i grunn- og videregående skoler og spesialpedagogisk kompetanseløft i 20 kommuner.

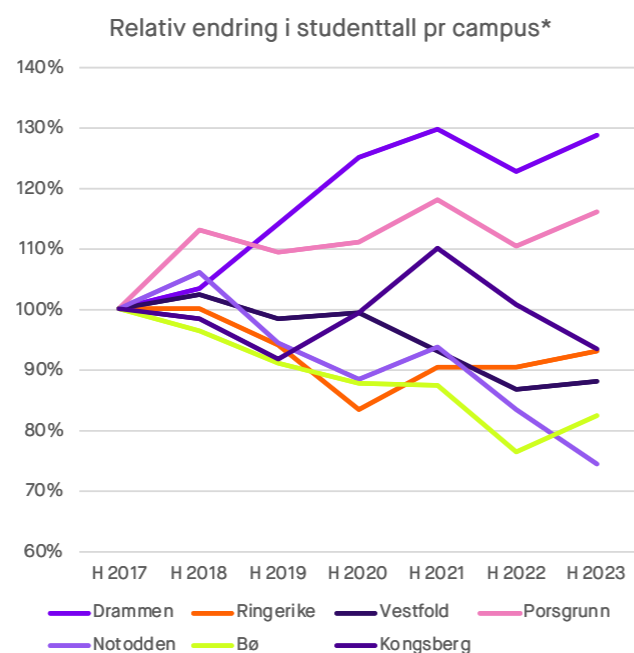
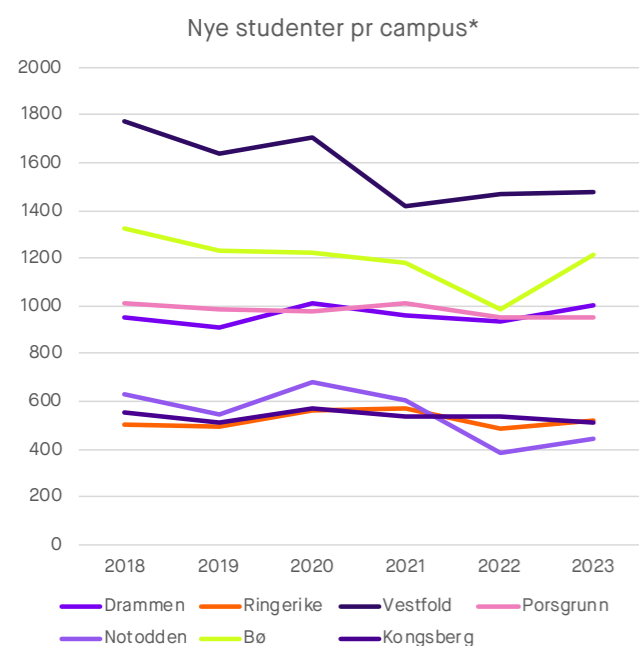
Bruke USNs flercampusstruktur for å gi god tilgang til utdanning, forskning og utvikling i hele regionen, og for å styrke samfunnsdialogen

Styringsparameteret berører mange sider ved USNs virksomhet. Blant annet omfatter det å tilrettelegge for en mangfoldig studentgruppe (gjennom fleksible utdanninger), tilby flere desentraliserte utdanninger, fremme samarbeid på tvers av fag, profesjoner og sektorer og videreutvikling av partnerskap med samfunns- og arbeidsliv i regionen, som er omtalt tidligere.

Det er igangsatt og gjennomført en rekke tiltak de siste årene knyttet til USNs flercampusstruktur; for eksempel campusutviklingsprosjektet, studieporteføljeprojektet, USN fleksibel, økosystemarbeidet, etablering av samfunnskontakrollen osv.

Flercampusorganiseringen skal være et viktig konkurransefortrinn, blant annet ved at vi er til stede i mange deler av regionen og potensielt kan rekruttere studenter som ønsker å ta høyere utdanning i nærheten av der de bor og eventuelt også arbeider.

Opptakstillene og antall nye studenter over en femårsperiode viser en nedgang i årene fram mot 2022, men med en oppgang i 2023. Det siste året har det vært en betydelig økning i antall nye studenter ved fem av campusene som det framgår av figur 1.

Figur 1 og 2

*Campus Rauland er ikke tatt med i figurene over. Campusen har få studenter og det er store variasjoner fra år til år, 100 studenter i 2017, 195 i 2021 og 136 i 2023. I figurene er det ikke skilt mellom campusstudenter og nett- og samlingsbaserte studenter.

Med unntak av campusene i Drammen og Ringerike har det vært en negativ utvikling i antall nye studenter ved de ulike campusene i perioden 2018-2023.

Figur 2 viser den relative endringen i antall registrerte studenter per campus fra 2017 til i dag. Drammen og Porsgrunn har hatt den relativt største veksten i antall studenter siden 2017, mens Bø og Notodden har hatt den prosentvise største nedgangen. I likhet med Kongsberg, Vestfold og Ringerike har disse en netto nedgang i antall studenter fra 2017 og til i dag.

USNs profil som flercampusuniversitet er godt befestet i USN, i regionen og nasjonalt. Det inngår i USNs samfunnsansvar å svare opp regionens behov for arbeidskraft innenfor velferdssektoren og til yrker som bidrar til næringsutvikling og det grønne skiftet i regionen. Det er gode grunner til at de store profesjonsutdanningene tilbys på flere campus. Men selv om det er stort behov for disse utdanningene regionalt, har flere av dem sviktende studentrekruttering, ved noen campus i større grad enn andre. Her ligger det et dilemma. Det er nødvendig å diskutere hva som skal tilbys framover på hver campus, og om de regionale behovene kan møtes på andre måter enn slik vi organiserer og tilbyr våre studier i dag.

Rollen som samfunnskontakt ved hver campus skal bidra til å styrke universitetets rolle i utvikling av lokale økosystem for innovasjon og verdiskaping, både i privat og offentlig sektor. Samfunnskontaktene skal blant annet være et bindeledd mellom eksternt arbeids- og samfunnsliv og studiestedets institutter og fagmiljøer, tydeliggjøre det lokale campus som inngang til hele USN, koordinere USN-initiativ overfor viktige eksterne partnere og

samarbeidsrelasjoner i campusens lokale nedslagsfelt, være en pådriver og tilrettelegger for at institutter og fagmiljøer på campus styrker samarbeidet med regionalt/lokalt arbeids- og samfunnsliv, samt ta initiativ til å etablere og videreutvikle nettverk og møteplasser for interne og eksterne fagpersoner og mulige samarbeidspartnere lokalt. Denne rollen vil være et viktig ledd i arbeidet med å styrke samfunnsdialogen.

Styrke arbeidet med entreprenørskap, kommersialisering og innovasjon

Entreprenørskap og kommersialisering

USN har opprettet en ny enhet for kommersialisering og innovasjon – KOIN som har vært operativ siden januar 2023. Enheten er USNs interne teknologi transfer office (TTO) og skal gi støtte til kommersialiseringsprosjekter, studententreprenørskap og arbeid med patenter og kompetanse-megling.

KOIN har fått 2 årlig bevilgning fra Forskningsrådet for 'tidligfase teknologioverføring' som har ført til økt kapasitet på tidlig-fase prosjektarbeid.

Det er gjennomført en idekonkurranse for å stimulere forskere å foredle og realisere egne idéer og forskningsresultater, og øke oppmerksomheten rundt behovet for forskning og innovasjon. Det kom flere ideer som det jobbes videre med, bl.a. vinneren NLCARE - Reducing light pollution with a novel light control system.

SPROUT, USNs studentorganisasjon for entreprenørskap (www.sproutusn.no) har i 2023 arrangert og deltatt i 12 arrangementer på 4 campus (Kongsberg, Drammen, Porsgrunn, Vestfold) med bl.a. karrieredager og klassebesøk, og hatt hovedansvaret for koordinering av Horten Hack Fest 2023. Videre har SPROUT veiledet studentbedrifter og studenter med forretningsideer og har hatt nettverksmøter med potensielle partnere.

Patenter og lisenser

USN har ved utgang av 2023 totalt 18 patentgrupper hvorav 5 lisensiert til bedrifter. I 2023 ble det ikke sendt inn nye prioritessøknader eller inngått nye lisensavtaler, men et av de norske patenter (SILVER) ble utvidet gjennom en PCT søknad. Det kom inn 2 meldinger om mulige oppfinnelse (DOFI – disclosure of invention), som begge danner grunnlag for kommersialiseringsprosjekter.

<https://www.usn.no/nyhetsarkiv/brukar-ki-for-a-fa-bukt-med-lysforureining>

Innovasjon

I 2023 deltar USN som partner i 57 innovasjonsprosjekter tildelt fra Norges forskningsråd (n=45) og Regionale Forskningsfond (n=12). I 2022 deltar USN som partner i 50 innovasjonsprosjekter tildelt fra Norges forskningsråd (n=40) og Regionale forskningsfond (n=10). Økningen fra 2022 til 2023 utgjør tildelte innovasjonsprosjekter i 2023.

Grønn plattform gir bedrifter og forskningsinstitutter økonomisk støtte til forsknings- og innovasjonsdrevet grønn vekst og omstilling. Formålet med ordningen er å skape samfunnsøkonomisk lønnsomt og bærekraftig næringsliv som bidrar til grønn omstilling. USN er partner i to prosjekter, begge handler om hydrogen

Undervannslagring av hydrogen til industri og havner (2022-2025)

Prosjektet skal utvikle et sikkert og robust system for lagring av komprimert hydrogen under vann, noe som gir mulighet for tryggere og mer økonomisk lagring av store mengder hydrogenbasert energi, tett opp til forbrukerne. Dette skal også bidra til å utvikle en konkurransedyktig norsk leverandørkjede som er i stand til å møte behovene i et raskt voksende globalt hydrogenmarked. USN er tildelt 75.95 millioner kroner

Partnere

Technip Norge (koordinator)

AS NYMO

UMOE ADVANCED COMPOSITES AS

ODDA TECHNOLOGY AS

UNIVERSITETET I SØRØST-NORGE

KONGSBERG KLYNGEN AS

STATKRAFT AS

TOPEKA HOLDING AS

Bevilgede innovasjonsprosjekter 2018 til 2023	Utvikling i resultater						
	Norges forskningsråd						
Bevilgede prosjekter etter søknadsdato-/år	2018	2019	2020	2021	2022	2023	Antall
Innovasjonsprosjekt i offentligsektor IPO	2	2			1	1	6
Innovasjonsprosjekt i næringsliv IPN	6	5	5	2			18
Innovasjonsprosjekt - Pilot Helse		1			1		2
Innovasjonsprosjekt Pilot-T Transport IPO		1					1
Innovasjonsprosjekt - Demonstrasjon			1				1
Innovasjonsprosjekt -							
Grønn plattform				1	2		3
Sum	8	9	6	3	4	1	31
Offentlig ph.d.		2	1		3	2	8
Nærings ph.d.		2	3			1	6
Sum	8	13	10	3	7	4	45

Regionale forskningsfond Hovedprosjekt	Utvikling i resultater						
Regionalt innovasjonsprosjekt for offentlig sektor	1	1		1		1	4
Regionalt innovasjonsprosjekt for bedrifter	1	3		1	2	1	8
Sum	2	4		2	2	2	12

Horisont Europa og randsone programmer	Utvikling i resultater						
Innovation Action (Pilar 2)			2			2	4
European Innovation Council (Pilar 3)							0
Eurostars	1	1		1			3
Sum	1	1	2	1	0	2	7

Tabell 5: Antall bevilgede innovasjonsprosjekter
Kilde: USN API fra Forskningsrådet per 16.januar 2023 og Intern oversikt per 08.02.2024

Ammoniakk som hydrogenvektor til energimarkedet (2023-2025)

Hovedmålet med prosjektet er å muliggjøre effektiv distribusjon av grønt hydrogen produsert i regioner med overskudd av fornybar kraft og transport i form av ammoniakk. Ammoniakken kan deretter splittes tilbake til hydrogen i regioner med underskudd av grønn energi. Utviklingen av en ammoniakksplitter er del av prosjektet. USN er tildelt: 58,85 millioner kroner

Partnere

Wärtsilä Gas Solutions Norway (koordinator)

INSTITUTT FOR ENERGITEKNIKK (IFE)

UNIVERSITETET I SØRØST-NORGE

SUSTAINABLE ENERGY AS

HÖEGH LNG AS

BASF SE

3.2 Strukturreformen

USNs oppgitte måltall for 2025 er ikke direkte knyttet til reformgevinster, men uttrykker USNs fulle ambisjon på området. USN har en positiv utvikling på de fleste indikatorene. De 10 indikatorene inngår i USNs virksomhetsstyring og fakultetene har satt egne resultatmål for 2025.

Tabell 6: Mål og indikatorer for strukturreformen

Mål og indikatorer	Resultat 2018	Resultat 2023 (2022)	Måltall 2025
1. Utdanning og forskning av høy kvalitet			
Vitenskapelig publisering: publikasjonspoeng per faglige årsverk	0,7	(0,75)	1,2
Tildeling fra NFR per faglige årsverk (1 000 kr)	46	72,5	75
Tildeling fra EU per faglige årsverk (1 000 kr)	7	16,1	17
Andel årsverk i førstestillinger av faglige ansatte (% per 01.10.23)	59	66,8	70
Skår på hvordan studentene oppfatter studiekvaliteten (skala 1-5)	4,03	3,9	4,20
Antall avlagte doktorgrader	25	30	40
3. God tilgang til utdanning og kompetanse over hele landet			
Antall studenter på nettbaserte og desentraliserte utdanninger	2 580	2330	4 000

Mål og indikatorer	Resultat 2018	Resultat 2023 (2022)	Måltall 2025
4. Regional utvikling			
Bidrags- og oppdragsfinansiert aktivitet per faglige årsverk (1 000 kr)	117	206,9	120
5. Verdensledende fagmiljøer			
Andel internasjonalt samforfatterskap (%)	43	45,4	50
6. Effektiv ressursbruk			
Andel administrative stillinger av totalt antall årsverk (% per 01.10.23)	23	23,3	24

Vitenskapelig publisering

Se USN Mål 2, Publisering.

Inntekter fra EU og NFR per faglige årsverk

USN inntekter fra EU er 20,2 millioner kroner og inntekter fra NFR og RFF utgjorde 91 millioner kroner i 2023. USN har hatt en stabil økning de siste årene og er i 2023 nær måltallet for 2025 på begge indikatorene i gevinstrealiseringsplanen. Vi er fornøyde med utviklingen, men vi må fortsatt styrke vår forskningsvirksomhet og BOA-inntekter, særskilt fra EU og NFR, for å finansiere forskning med høy kvalitet.

Andel årsverk i førstestillinger av faglige ansatte (% per 01.10.23)

USN har i flere år jobbet planmessig med å øke andel førstekompetanse i faglige årsverk, og tallene viser en positiv økning gjennom de siste 6-7 årene. USN vil fortsette å jobbe planmessig for å øke andel årsverk i førstestillinger de neste årene.

Skår på hvordan studentene oppfatter studiekvaliteten

I Studiebarometeret 2023 oppnådde USN en skår på 3,9 på hvordan studentene oppfatter studiekvaliteten. Dette er en økning på 0,2 poeng, men USN ligger fortsatt under det nasjonale snittet.

De siste årene har vi registrert at studentenes tilfredshet har gått noe ned, og vi er derfor godt fornøyde med at resultatet i 2023 viser en oppgang og er på samme nivå som i 2021. Mange av indeksene i studiebarometeret har også en oppgang i 2023. USN vil fortsette det målrettede arbeidet med utdanningskvalitet.

Antall avlagte doktorgrader

Det har vært en nedgang i antall avlagte doktorgrader sammenlignet med 2022. I 2023 ble det avlagt 30 disputaser, mens antallet i 2022 var 36. Antall aktive ph.d.- kandidater fortsetter å øke. Det er rimelig å forvente en økning i antall avlagte doktorgrader i årene som kommer.

Antall studenter på nettbaserte og desentraliserte utdanninger

USN har et betydelig tilbud av nett- og samlingsbaserte utdanninger som bidrar til å sikre tilgang til utdanning både regionalt og nasjonalt for utdanningsøkere som av forskjellige grunner ikke kan studere på campus. Målet for strukturreformen (2025) er 4000 studenter på nettbaserte og desentraliserte utdanninger.

Det reelle antallet studenter på nettbasert undervisning (med eller uten samling) og økningen er trolig høyere. Begrensninger i FS og ulik registreringspraksis gjør det vanskelig å få fram eksakte tall som er sammenlignbare over tid.

Bidrags- og oppdragsfinansiert aktivitet per faglige årsverk

I 2023 hadde USN ca 215 millioner kroner i bidragsinntekter utenom EU og Forskningsrådet. Det er en markant økning fra 2022 på 38 millioner kroner og et nytt toppår for omsetning i BOA for universitetet. Den oppdragsfinansierte aktiviteten har økt fra ca 30 til 45 millioner kroner. Dette gjør at USN gjør det betydelig bedre på denne indikatoren i 2023 enn foregående år, og også langt over eget måltall i gevinstrealiseringsplanen. Økt omsetning er knyttet til både undervisnings- og forskningsaktiviteter.

Andel internasjonalt samforfatterskap

Se USN Mål 2, Publisering.

Andel administrative stillinger av totalt antall årsverk

Andel administrativt ansatte av totalt antall årsverk har gått noe ned det siste året, men ligger på det nivået vi ønsker og under måltallet for 2025.

3.3 Samfunns- og effektmål for byggeprosjekter

Ikke relevant for USN.

3.4 Tildeling 2023 og supplerende tildelinger

Styrke barnehagelærerutdanningen (BLU).

Tildeling over kap. 231, post 21

Universitetet i Sørøst-Norge ble tildelt 5,65 millioner kroner. Midlene er tildelt Fakultet for humaniora-, idretts- og utdanningsvitenskap og er disponert til formålet. BLU har det siste året vært gjennom omfattende utvikling, blant annet som følge av endringer i rammeplan. Programmet har vært gjennom en større prosess med utvikling av nye emner, revisjon av studieplanen som følge av utfasing av tilleggsstrukturen PPP. I januar 2024 vedtok universitetet å akkreditere ny arbeidsplassbasert barnehagelærerutdanning. Midlene har vært avgjørende i dette kvalitetsarbeidet. Videre har en andel av midlene blitt avsatt til profesjonsnære forsknings- og utviklingsprosjekter som har gitt merverdi til utdanningen.

Utvikling og drift av partnerskap i lærerutdanningene.

Tildeling over kap. 275, post 21

Universitetet i Sørøst-Norge ble tildelt 7,39 millioner kroner. Midlene er tildelt Fakultet for humaniora-, idretts- og utdanningsvitenskap og er disponert til formålet. Partnerskapsmidlene er primært brukt i grunnskolelærer-, barnehagelærer- og de praktisk pedagogiske utdanningene til avlønning av lærere ved USN lærerutdanningsskoler i praksis II-stillinger. Ordningen med praksis II-lærere inkluderer også deltakelse i masterdelen av GLU og samarbeid rundt planlegging og veiledning av masteroppgavene. Dette er med på å sikre arbeidslivsrelevans. Praksis II-lærere deltar aktivt i planlegging, gjennomføring og evaluering av undervisning. Utvidelse av læringsarenaer gjennom campusbaserte profesjonsverksteder og digitale klasserom med praksis II-lærere sammen med egne elever viser nyvinninger, og sampublisering og deltakelse i NFR-prosjekter har ført til at praksis II-lærerrollen er med i søknader til DIKU og NFR.

Partnerskapsmidlene i barnehagelærerutdanningen er primært brukt til avlønning av barnehagelærere ved USN sine partnerbarnehager i kombinasjonsstillinger ved de fire BLU studiestedene. Formålet med kombinasjonsstillingene er å bidra til å gjøre undervisningen med profesjonsrettet, praksisnær og relevant for studentene, og stillingsbeskrivelsen viser til arbeidsoppgaver som kan bidra til dette formålet. Utover bidrag i undervisningen, veiledning,

herunder praksisforberedelser og praksisrettet undervisning, bidrag til generell fagutvikling, har kombinasjonsstillingene også bidratt i spesifikke utviklingsprosjekter i utdanningen, bidrag på seminar, konferanser og sampublisering.

Læremidler i maritime utdanninger

Supplerende tildelinger for utvikling av læremidler for de maritime fagskolene. USN har gjennom MARKOM2020 påtatt seg oppgaven med å forvalte og følge opp tre supplerende tildelinger over statsbudsjettet i 2016-2018, a kr 5,0 millioner kroner. sist på kapittel 241 post 21. MARKOM2020 har utlyst midlene overfor alle maritime fagskoler og har mottatt mange søknader – bla annet om tidkrevende frambringning av faglitteratur. Fagskolene har selv prioritert søknadene til iverksettelse av tiltak. Mange av tiltakene er avsluttet pr. 31.12.2023 med gode resultater. Både pandemien og sammenslåingene av fylkeskommuner har resultert i forsinkelser, men ikke økte kostnader. Det er per februar 2024 tre gjenværende tiltak som pågår og som er forventet ferdigstilt i løpet av 2024. Dette vil følges videre opp av USN som vil rapportere de siste resultatene til KD når disse foreligger. Det er dialog med Trøndelag høyere yrkesfagskole angående et pedagogisk prosjekt for utvikling og deling av læremidler. Denne saken var oppe på rektormøtet for fagskolene nylig og vakte stor entusiasme. Resterende 1,9 mill kroner som står udisponert av læremidlene er tenkt å disponeres til dette prosjektet og vil ha en tidsramme ut 2025.

For en full oversikt over utviklede læremidler vises det til marfag.no.

3.5 Kandidatmåltall

Vi er på generelt grunnlag fornøyd med utviklingen i kandidattallet for helse- og lærerutdanningene, selv om resultatet ligger på 10 kandidater under målet for 2023. Tabell 7 viser resultater for kandidatmåltall for de enkelte helse- og lærerutdanningene.

		Mål	Differanse mellom mål og resultat
Kandidattall på helse og lærerutdanningene	1296	1306	-10
ABIOK*	51	51	
Jordmorutdanning	1**	20	-19
Radiografi	16	20	-4
Sykepleieutdanning	360	376	-16
Tannpleierutdanning	12	20	-8
Vernepleierutdanning	73	77	-4
Barnehageutdanning	271	248	23
GLU 1-7	145	138	7
GLU 5-10	144	86	58
PPU OG PPU-Y	187	202	-15
Faglærerutdanning	21	68	-47

* ABIOK er videreutdanninger i anestesi-, barne-, intensiv-, operasjons- og kreftsykepleie. USN har ikke utdanning i barnesykepleie.

**ikke opptak i 2021

Kandidattall for helseutdanningene

Hverken på sykepleie, radiografi eller vernepleie når fakultetet måltallene for 2023. Årsakene til dette er sammensatt, og noe av forklaringen kan være knyttet til ettervirkninger av pandemien og et påfølgende større frafall av studenter i perioden. ABIOK-utdanningene i anesthesisykepleie, intensivsykepleie, kreftsykepleie og operasjonssykepleie har gode resultater i 2023. En økning i studentopptaket kombinert med at det nå er årlig opptak i disse utdanningene fra 2023, gir en forventning om måloppnåelse for disse utdanningene i tiden framover. Master i jordmorfag hadde ikke opptak til ordinært kull høst 2021 og heller ikke opptak til innpasskull i 2022, noe som forklarer det lave tallet. I 2023 ble det besluttet et årlig opptak på master i jordmorfag, noe som vil medføre en økning i uteksaminerte kandidater framover.

Kandidattall for lærerutdanning

Samlet sett så når grunnskolelærerutdanningene måltallet med god margin i 2023. Det er likevel litt forskjøvet mot GLU 5-10. Her uteksaminerer vi godt over måltallet, mens når det gjelder GLU 1-7 er vi litt over måltallet. Antall studenter i kommende kull er også forskjøvet mot GLU 5-10, og en fortsatt satsing mot GLU 1-7 er nødvendig. Vi ser at GLU 1-7 er en studentgruppe med et ganske stort frafall gjennom studieåret, og vi arbeider for å øke gjennomstrømningsprosenten i utdanningen. Flere velger å avbryte studiene til fordel for jobb selv som ufaglært. I nasjonal sammenheng har vi likevel opprettholdt brukbare studenttall grunnet nett- og samlingsbasering i kombinasjon med et bredt fagdidaktikktilbud.

Faglærerutdanningene har i den siste tiden hatt utfordringer med rekrutteringen og vi ser derfor at vi ikke når måltallene. Faglærerutdanningene har for øvrig blitt 5-årige lærerutdanninger i praktiske og estetiske fag (LUPE). Endringen ser ikke ut til å øke rekrutteringen til utdanningene og fakultetet må arbeide hardt for å tiltrekke seg flere studenter. I studieåret 2023/2024 var det ikke opptak for LUPE - kroppsøving og idrettsfag.

DEL 4: Styring og kontroll i virksomheten

4.1: Rapportering om styring og kontroll

4.2: Andre forutsetninger og krav

4.1: Rapportering om styring og kontroll

Gjennom virksomhetsrapportering og tertialvise regnskapsrapporter får styret jevnlig oppdatering om gjennomføring av planer, langtids- og årsbudsjetter samt resultatoppgjør på ulike virksomhetsområder. Det er vår vurdering at USN gjennom rutiner, styrebehandling og dialog med Kunnskapsdepartementet og Riksrevisjonen har oppfylt alle krav til styring og kontroll i samsvar med Økonomireglementet §§ 4 og 14 og bestemmelsenes punkt 2.4 om internkontroll.

USN benytter PWC som internrevisor. Ordningen er godt etablert og internrevisors undersøkelser inngår i styrets grunnlag for styring og kontroll. De halvårlige rapportene fra internrevisor understøtter styrets tilsynsfunksjon og gir styret verdifull kunnskap på områdene som velges ut for revisjon. Administrasjonen har etablert gode rutiner for oppfølging av internrevisors rapporter, slik at de kan omsettes i konkrete forbedringer. Internrevisjonsarbeidet bidrar til å ivareta styrets kontrollfunksjon, men også til organisatorisk læring og kontinuerlig forbedring.

USN har videreutviklet den digitale innsiktsportalen som gir ledere på alle nivåer lett tilgang til relevante og oppdaterte virksomhetsdata og statusrapporter om forskning, utdanning, personal og økonomi, dette som grunnlag for styring og kontroll.

Internrevisor gjennomfører avtalte etterlevelserevisjoner og rådgivende revisjoner i tillegg til stikkprøvekontroller på eget initiativ, og rapporterer hvert halvår til universitetsstyret. Internrevisor har i 2023 ikke avdekket alvorlige feil eller mangler ved USN som har nødvendiggjort umiddelbart rapportering til styret.

I 2023 har internrevisor foretatt en gjennomgang HMS-området: Revisjonen har gjennomgått HSM-systemet, hvordan HMS-arbeidet foregår, roller og ansvar, og prosesser for gjennomføring og oppfølging av HMS-aktiviteter. Internrevisors hovedkonklusjon er at HMS-systemet som helhet er i tråd med lov- og forskriftskrav for HMS-arbeid, men at det er behov for å videreutvikle og oppdatere systemet, tydeliggjøre roller og ansvar samt etablere bedre

samhandling og koordinering mellom ulike deler av organisasjonen. Administrasjonen følger opp revisors anbefalinger og rapporterer tilbake til styret.

I tillegg har revisjonen gjennomført en rådgivende revisjon av USNs arbeid med profilering og studenttilfang: Revisjonen har sett på USNs bruk av kunnskap i arbeidet med profilering og studenttilfang og hvordan USN arbeider med markedsføring og profilering mot potensielle studenter. Internrevisor påpeker at USN som merkevare fremdeles er forholdsvis svak, og framhever behovet for en mer helhetlig merkevarestrategi og forbedringer i bruk av kunnskapsgrunnlag og data for å lykkes med profileringen. Det pekes også på behov for bedre samhandling internt og styrket kapasitet til profileringsarbeid. Internrevisors analyse harmonerer godt med tiltak som allerede er igangsatt eller under planlegging ved institusjonen.

USN har rutiner for å sikre at lover og regler overholdes og at regnskapet avlegges i henhold til bestemmelser om økonomistyring i staten og de statlige regnskapsstandardene. Det legges vekt på effektivisering av prosesser og en enhetlig tolkning av reglene i hele organisasjonen. Det gjennomføres risiko- og sårbarhetsvurderinger av prosesser og systemer. Resultat og regnskapsinformasjonen vurderes derfor å være relevant og pålitelig.

Riksrevisjonen hadde i 2022 ingen merknader til USN. Beretningen for 2023 er ikke mottatt av USN ennå.

Den overordnede vurdering av risiko for USN er i hovedsak knyttet til realnedgang i bevilgningen, nedgang i søkertall, universitets gjennomslag på eksterne konkurransearenaer og tempo i omstilling og omlegging av studieporteføljen. Risikofaktorer og tiltak for å redusere risiko, følges opp i den interne virksomhetsstyringen.

4.2: Andre forutsetninger og krav

Lærlinger og studenter

Lærlinger

Universitetet er bevisst sitt samfunnsansvar med hensyn til å ta imot lærlinger, og samarbeider med Viken fylkeskommune, Vestfold og Telemark fylkeskommune og Opplæringskontoret for offentlig sektor i Vestfold for å legge til rette for gode lærlingplasser. Ved utgangen av 2023 har USN 12 ansatte lærlinger hvorav ni er på toårige kontrakter innenfor IKT-fag, én er på fireårig kontrakt innenfor service- og administrasjonsfag, én er på to-årig kontrakt innen service- og administrasjonsfag og én lærling på treårig kontrakt i byggdriftsfag. USN har en nedgang i antall IKT-lærlinger sammenlignet med de to foregående årene. Nedgangen er i hovedsak knyttet til endringer i kompetansemålene for lærlinger innen IKT, som krever en annen organisering av oppgaver og oppfølging. For å sikre at lærlingene får den opplæringen de har krav på er antall lærlinger noe nedjustert. USN har høsten 2023 satt i gang en kartlegging hvor det skal ses på muligheten for å ta inn flere lærlinger innen service- og administrasjonsfag fra høsten 2024. Videre vil det også vurderes om det er mulig å tilby opplæring i nye lærefag.

Studenter i praksis

USN tilbyr profesjonsrettet, arbeidslivsorientert og samfunnsrelevante utdanninger og er tett på arbeids- og samfunnslivet. I mange av studiene ved USN er praksis en integrert obligatorisk del. I samarbeid med våre partnerbedrifter tilbyr/kan USN tilby flere studier der studenter får være ute i praksis som del av studiet. Det har ikke vært aktuelt for USN selv å være en praksisvirksomhet, men vi jobber aktivt for å tilby arbeidslivsintegrerte studier.

Redusere konsulentbruken

USNs bruk av konsulent tjenester er lavt. Vi har en økning i bruken av konsulent tjenester fra 19 mnok i 2022 til 25 mnok i 2023, økningen skyldes i hovedsak innkjøp av IT-tjenester og er knyttet til USN PSS, et implementeringsprosjekt med stor grad av prosess- og organisasjonsutvikling. Prosjektet skal legge til rette for optimalisering og standardisering av USNs prosesser, saksbehandling og dokumentasjon. UH Sak-anskaffelsen ligger til grunn for prosjektet.

Fakulteter og avdelinger skal følge opp fellesføringen innenfor tildelt budsjetttramme, dette er også fulgt opp i den interne styringsdialogen de siste to årene. Det skal brukes interne ressurser og kompetanse innenfor områder hvor det ligger til rette for at dette er gjennomførbart.

USN har brukt 4,892 millioner kroner på kommunikasjonstjenester (konto 672) i 2023. Dette er på tilsvarende nivå som i 2022. Det er forventet at beløpet reduseres i 2024, etter utløp av en rammeavtale for strategisk rådgivning i 2023, denne er ikke planlagt erstattet.

Mulighetene for desentralisert arbeid og legge til rette for dette der det er formålstjenelig

USN har i dag åtte campus fordelt på et stort område i Vestfold, Telemark og Buskerud. Dette gjør at vi rekrutterer ansatte fra store deler av Østlandet. Det legges til rette for at den som ansettes vanligvis får en arbeidsplass på det studiestedet som er nærmest bostedet.

Det er viktig for universitetet å ha aktive campus med gode fagmiljø der ansatte er tilgjengelige for studentene og for hverandre. For å leve opp til verdien nær og tilgjengelig – tett på studentene, samt fagutvikling i fag- og forskergrupper, er tilstedeværelse på et av USNs studiesteder avgjørende.

Flere av våre arbeidsfelleskap opplever tidvis at mange kontorer/arbeidsplasser står tomme. Summen av praktisering av hjemmekontor, tjenestereiser, forskningsreiser og reiser mellom studiestedene bidrar til at mange arbeidsfelleskap opplever en negativ utvikling på arbeidsmiljøet og fagfelleskapet. Dette har blitt enda tydeligere etter pandemien. USN ønsker at ansatte i større grad skal være til stede på studiestedene og ser etter tiltak for å øke tilstedeværelsen. Slik situasjonen er i dag er det ikke formålstjenlig for USN å etablere desentralisert arbeid.

Sikkerhet og beredskap

Det er gjort en foreløpig vurdering av skjermingsverdige verdier ved USN. Det er ikke avdekket objekter eller infrastruktur under USN sin forvaltning som kan anses som skjermingsverdig basert på et skadepotensiale for nasjonale sikkerhetsinteresser. Det er riktignok noen informasjonsverdier som anses skjermingsverdig, og disse sikres som del av grunnsikring, og sikringstiltak i henhold til virksomhetsikkerhetsforskriften § 14 og § 22. Ingen informasjonsverdi er per dags dato høyere sikkerhetsgradert enn «BEGRENSET».

Når det gjelder eksportkontroll har USN, i tråd med nasjonale trusselvurderinger de senere år, økt sitt fokus på hva både fordekte operasjoner, og potensiell ulovlig kunnskapsoverføring kan utgjøre av risiko på vår institusjon. I særlig grad har vi et fokus på hva USN representerer med tanke på internasjonal interesse for de områder som utvikler stadig innovative løsninger teknologisk. Innenfor fagfeltet for eksportkontroll har et eget team utarbeidet oppdaterte rutiner. Fremover vil dette teamet videreføre en inngående kartlegging av verdier som kan være gjenstand for lisensplikt med tanke på eksport av teknologi og kunnskapsoverføring.

Andre verdivurderinger er beskrevet under punktet 4.2.5 om informasjonssikkerheten og personvern.

USN reviderte sin overordnede risiko og sårbarhetsanalyse oktober 2021. Denne gjennomgås minimum hvert år på bakgrunn av et oppdatert trusselbildet, og ble sist gjennomgått av Beredskaps- og sikkerhetsutvalget desember 2023.

Ved denne gjennomgangen blir områder som er identifisert som de med høyest risiko/mest aktuelt for den kommende perioden prioritert, og det ble besluttet at det skulle gjennomføres spesifikke ROS-analyser knyttet til uro ved arrangementer, hendelser på reise, og digital uro i sosiale kanaler. Beredskaps og sikkerhetsutvalget skal på nytt gå gjennom oversikten etter publisering av de nasjonale trusselvurderingene i februar 2024.

I mai 2023 ble det gjennomført en heldagssamling med USNs lokale beredskapsledere, hvor tema for samlingen blant annet var håndtering av vanskelige situasjoner og samvirke med politiet.

I november 2023 ble det gjennomført en beredskapsøvelse for USNs sentrale krisestab, med tema innsiderisiko. Læringspunkter fra øvelsen var i korte trekk:

- Det kan være fordelaktig å ha juridisk ekspertise i en krisestab for å håndtere juridiske spørsmål som kan oppstå i flere ulike scenarier.
- Det eksisterer per i dag ingen klare helhetlige rutiner på USN for innsiderisiko.
- Det anbefales at USN ser på dagens organisering av loggførere i krisestabene og vurderer opplæring av flere innen loggføring i krise.
- Det anbefales at digitalt krisehåndteringsverktøy benyttes i alle fasene av stabsarbeidet og at flere av krisestabens medlemmer får opplæring i dette verktøyet

USN har etablert et styringssystem for sikkerhet, informasjonssikkerhet og personvern som sikrer etterlevelse av krav i sikkerhetsloven. Roller og ansvar i sikkerhetsorganisasjonen

ved USN er samordnet med ledernivåer som er definert i virksomhetsstyringen ved USN. Styringssystemet ble sendt inn til departementet i mai 2023.

Det pågår et arbeid med å revidere USNs styringssystem for å ytterligere tydeliggjøre roller og ansvar for å etterleve de krav som er fastsatt i Styringsdokument for arbeidet med sikkerhet og beredskap i Kunnskapsdepartementets sektor.

Informasjonssikkerhet og personvern

Arbeidet med informasjonssikkerhet og personvern blir ivaretatt med god forvaltning av informasjonsverdier og personvern på USN.

USN har en systemoversikt over alle systemer som behandler personopplysninger. I 2023 ble det for nesten alle disse systemene kartlagt:

- Hva som er høyeste klassifisering av informasjon i systemet
- Integritet: Hvor viktig det er at ikke informasjonen kan endres av uvedkommende eller ved et uhell
- Tilgjengelighet: Hvor lenge kan man akseptere at informasjonen er utilgjengelig
- Hvor god backup er med tanke på tilbakeføring av data
- Hvor mange dager kan tjenesten bli utført manuelt
- Om opplysningene er bevaringsverdige, og om verdien er juridisk, historisk eller virksomhetskritisk
- Hva som er systemets kritikalitetsnivå for USN (viser behov for kontinuitetsplanlegging eller ikke)
- Hvilke andre systemer som dette systemet har direkte-kommunerende integrasjoner med, og en kort beskrivelse av integrasjonene

I tillegg har vi oversikt over (kobling til) hvilke protokoller det enkelte system benyttes i. Alt dette oppdateres løpende for nye systemer som innføres, og også ved passende intervaller for hvert system.

USN har i 2023 etablert et rammeverk for håndtering av IKT sikkerhetshendelser for å dokumentere de fastsatte prosessene som er etablert og implementert for tjenester administrert av USN IT. Det er identifisert et behov for å tilpasse og forankre rammeverket hos alle systemeiere på USN. Dette arbeidet pågår.

Rammeverket er etablert med utgangspunkt i NSMs rammeverk for håndtering av IKT sikkerhetshendelser. Arbeidet har også omfattet utvidelse av kontinuitetsplaner og bidratt til økt robustheten for informasjonssikkerhet på USN.

USN etterstreber en kontinuerlig forbedring og følger opp de anbefalinger som HK-dir gir for arbeidet med informasjonssikkerhet og personvern.

Personvernprinsippene ivaretas i all behandling av personopplysninger. Vi har også

implementert prosesser for å kartlegge personvernkonsekvenser tidlig i utviklingen av nye digitale løsninger. Dette bidrar til å sikre at vi overholder alle relevante lover og forskrifter, og at vi beskytter personvernet til studenter, ansatte og andre berørte parter.

Videre har vi arbeidet med å videreutvikle og systematisere arbeidet med informasjonssikkerhet. Dette inkluderer tiltak for kompetanseheving for å fremme sikker lagring, deling og arkivering av sektorens data. Disse tiltakene bidrar til å styrke vår informasjonssikkerhet, og sikre at vi forvalter dataene våre på en forsvarlig måte.

Lønns- og arbeidsvilkår

USN arbeider målrettet for å motvirke «sosial dumping» og arbeidslivskriminalitet gjennom våre anskaffelser og oppfølging av kontrakter. Det er utarbeidet interne retningslinjer som følges opp. Som en del av internkontrollarbeidet utarbeides det jevnlig en rapport som beskriver status i arbeidet. Det gjennomføres risikovurdering ved alle nye anskaffelser. Attest for skatt- og avgift kreves alltid ved anskaffelser større enn NOK 500 000. Krav til lønns- og arbeidsvilkår, og bestemmelsen om begrensning i antall ledd i leverandørkjeden inngår i alle kontrakter der anskaffelsens karakter gjør dette relevant. Det blir årlig gjort en risikovurdering av eksisterende kontrakter og satt opp en risikobasert kontrollplan. De fleste kontrollene har vært uten avvik og dersom det blir funnet avvik følges dette videre opp med leverandør.

Likestilling og mangfold

USN skal ifølge Likestillings- og diskrimineringsloven arbeide aktivt for å fremme like karrieremuligheter for kvinner og menn i norsk akademia, og tilrettelegge for et større etnisk mangfold. For å systematisere dette arbeidet og ha målrettede tiltak utarbeider USN statistikk på område lønn, stillingskategorier, lederstillinger og sykefravær.

Lønn

I de fleste stillingskategorier har kvinnene noe lavere gjennomsnittslønn med unntak av instituttledere og førsteamanuenser som tabell 8 viser. Kvinnelige instituttledere tjener noen tusen kroner mer enn sine mannlige kolleger. Størst kjønnsforskjell er det blant lederstillinger, ingeniørstillinger, saksbehandlere og renhold/drift hvor kvinnene tjener noe lavere enn menn. I de øvrige stillingskategoriene er lønnsforholdet mellom kjønnene tilnærmet likt.

Stillingskategorier

USN har generelt en god kjønns sammensetning i vitenskapelige stillinger. Over halvparten av de ansatte i førstelektorstilling og førsteamanuensis ved USN er kvinner, og andelen kvinnelige professorer har økt jevnlig fra 2020 til 2022 (professor fra 31,3 % til 37,3 % i 2022). I år er andel kvinnelige professorer seg på samme nivå som i fjor. Det er litt høyere andel kvinner i undervisnings-, forsknings- og formidlingsstillingene 55,8 % i 2022 og 56,8 % i 2023.

Det er også høyest andel kvinnelige ansatte i teknisk-administrative stillinger, men lavest andel kvinnelige ansatte i støttestillinger for undervisning, forskning og formidling. Kjønnbalansen i toppledergruppen var god fram til 2021 med en kvinnelig prosentandel på 46,7%. Grunnet innføring av et nytt ledernivå ble ledergruppen redusert fra 15 til 9 årsverk, og dette medførte at kvinneandelen i toppledergruppe ble 33,2 % i 2022. Da det ikke er foretatt utskiftninger i ledergruppen, er kvinneandelen tilsvarende i 2023, men med påtroppende kvinnelig rektor i 2024 vil kvinneandelen muligens igjen øke.

USN har gjennom flere år jobbet systematisk for å bedre kvinneandelen ved rekrutteringen av ledere til åremålsstillinger, noe som gjenspeiles i andelen kvinnelige instituttledere som er på 50 %.

Tabell 8: Gjennomsnittlig årslønn pr 01.10.2023

Stillingsgrupper	2023				2022			
	Kvinner	Menn	Totalt	Lønn kvinner i % av menn	Kvinner	Menn	Totalt	Lønn kvinner i % av menn
Undervisnings- og forskningspersonale	725 600	769 100	744 800	0,94	683 600	723 200	701 400	0,95
Lederstillinger (nivå 1-2)	1 276 900	1 369 200	1 338 500	0,93	1 210 800	1 312 300	1 278 500	0,92
Instituttledere (nivå 3)	1 068 100	1 060 800	1 064 640	1,01	1 023 700	1 003 000	1 012 300	1,02
Seksjonssjef (nivå 3)	818 400	832 500	824 600	0,98	779 000	815 600	792 700	0,96
Professor	932 900	939 400	937 000	0,99	893 500	901 200	898 300	0,99
Førsteamanuensis	766 500	765 600	766 100	1,00	721 500	723 900	722 600	1,00
Førstelektor	758 500	773 100	764 000	0,98	712 700	726 400	718 300	0,98
Universitetslektor	680 200	700 800	687 600	0,97	637 300	653 300	643 200	0,98
Saksbehandlere	613 800	650 500	621 700	0,94	572 900	630 800	585 200	0,91
Bibliotekstillinger	616 100	619 200	617 000	0,99	582 300	583 800	582 800	1,00
Ingeniørstillinger	582 900	648 000	629 000	0,90	556 500	617 600	600 900	0,90
Renhold/drift	468 700	490 900	474 600	0,95	432 800	455 500	438 900	0,95

Tabell 9: Stillingskategori totalt og andel kvinner pr. 01.10.2023

Stillingsgrupper	2021		2022		2023	
	Årsverk totalt	Prosent kvinner	Årsverk totalt	Prosent kvinner	Årsverk totalt	Prosent kvinner
Professor	172,7	35,2	178,9	37,3	181,9	37,3
Dosent	23,0	43,5	25,0	48,0	25,4	44,9
Førsteamanuensis	303,8	52,7	341,0	53,8	339,6	55,1
Førstelektor	125,2	57,7	127,2	61,1	125	65,1
Høgskoledosent	1,0	-	1,0	-	1,0	-
Universitetslektor	322,4	62,3	331,0	63,8	314,8	63,1
Stipendiat 1378 (interne)	37,8	65,6	33,5	61,2	28,8	65,2
Stipendiat 1017	140,5	63,4	147,3	60,3	144,5	63,9
Ingeniørstillinger	582 900	648 000	629 000	0,90	556 500	617 600
Renhold/drift	468 700	490 900	474 600	0,95	432 800	455 500

Tabell 10: Kjønnbalansen totalt i institusjonen og fordelt på stillingskategorier pr 01.10.2023

Stillingsgrupper	2021		2022		2023	
	Årsverk totalt	Prosent kvinner	Årsverk totalt	Prosent kvinner	Årsverk totalt	Prosent kvinner
Undervisnings-, forsknings- og formidlingsstillinger	1 269,3	54,7	1 325,2	55,8	1308,6	56,8
Støttestillinger for undervisning, forskning og formidling	89,2	34,0	98,0	35,4	101,0	38,22
Teknisk-administrative stillinger	492,1	70,9	494,2	72,5	503,6	72,42
Sum	1 850,6	58,0	1 917,4	59,1	1913,2	59,9

Tabell 11: Kjønnbalanse i lederstillinger pr 01.10.2023

Stillingsgrupper	2021		2022		2023	
	Årsverk totalt	Prosent kvinner	Årsverk totalt	Prosent kvinner	Årsverk totalt	Prosent kvinner
Lederstillinger (ledergruppa nivå 2)	15	47 %	9	33 %	9	33 %
Instituttledere (ekskl. nestledere)	20	40 %	20	45 %	19	53 %

Likestilling og mangfold

USNs handlingsplan for likestilling og inkludering for perioden 2022-2025 inneholder fire hovedmål som er bygget opp under USN overordnede målsetting og verdier, og handlingsplanen innbefatter også de obligatoriske kravene og enkelte anbefalte satsingsområder fra EUs rammeplan for forskning. I 2022 startet arbeidet med å iverksette denne handlingsplanen i organisasjonen ved å informere om tiltakene i rektors ledermøte og i en rekke sentrale utvalg ved USN. I år har USN jobbet videre med å gjennomføre de konkrete tiltakene i handlingsplanen, og kan nevne at det tas hensyn til mangfold i rekrutteringsøyemed og for å gi god studentstøtte og øke andelen studenter med innvandrerbakgrunn og norskfødte med innvandrerforelder kan både OLA (Onboarding Learning Alliance) og språkcafe trekkes fram.

Sykefravær

Det totale sykefraværet ved USN har steget jevnt etter koronapandemien med et totalt sykefravær på 5,30 % 3.kvartal 2023. Dette er høyere enn tidligere år da sykefraværet har ligget på om lag 4 prosent. Av den grunn at vi satt sykefraværet på agendaen. Ledere har en nøkkelrolle i oppfølging av sykemeldte, og i år har løftet denne gruppens kompetanse ved å tilby skreddersydde webinarer om sykefravær rutiner. På den måten har vi gitt lederne verktøy for å sikre god oppfølging av sykemeldte, og vi fortsetter med å tilby regelmessige webinarer i sykefravær rutiner neste år.

	2020	2021	2022	2023
Menn	2,04 %	1,90 %	2,22 %	3,46 %
Kvinner	5,43 %	3,34 %	5,43 %	6,56 %
Totalt	3,95 %	3,30 %	4,10 %	5,30 %

Avsetninger

Universitetet hadde ved inngangen til 2023 209 millioner kroner i avsetninger. I 2023 er avsetningene redusert med 57 millioner kroner. Totalt utgjør avsetningene 152 millioner kroner, som utgjør ca 7% av den totale bevilgningen fra departement. Årsaken til avsetningene er sammensatt. Den totale avsetningen bygde seg opp i pandemiperioden, i stor grad som følge av reduserte reisekostnader, eksamenskostnader og andre driftskostnader knyttet til både undervisnings- og forskningsaktiviteter. Etterfølgende perioder har hatt normal drift. Gjennomføring av vedtatt investeringsplan sammen med realnedgang i bevilgning som medfører behov for kostnadsreducerende tiltak har redusert avsetningene til tilsvarende nivå som før pandemien.

Universitetets måloppnåelse har ikke blitt påvirket av avsetningsnivået. En situasjon med oppsparte midler gir handlingsrom, selv i perioder med redusert rammebevilgning, til å iverksette planer og tiltak som bygger opp under strategisk måloppnåelse. Samtidig demper avsetningsnivået økonomisk risiko i en periode der vi er avhengig av å gjennomføre tiltak som redusere kostnadene innenfor den årlige rammebevilgningen.

Oppfølging av FNs bærekraftsmål

USN har gjennom det siste året jobbet systematisk med å skape grunnlaget for arbeidet med bærekraft innen forskning, utdanning og drift.

Baseline på bærekraftarbeidet ved USN

Høsten 2023 ble igangsatt et systematisk arbeid med å skape en baseline for bærekraftarbeidet ved USN. Dette arbeid forventes avsluttet tidlig i 2024. Arbeidet gir en oversikt over og en tematisk analyse av forskning, forskningsgrupper og forskningsprosjekter med hovedfokus på bærekraft ved USN. Det gir en oversikt og tematisk analyse av studieprogrammene knyttet til bærekraft og det gir innsikt i klima- og miljøtiltak innen drift av bygninger, utstyr og materiell. Arbeidet skal være retningsgivende for videre arbeid med bærekraft ved USN.

Opprettelsen av USN bærekraft

I 2023 ble pilotperioden for Senter for bærekraftig omstilling avsluttet og arbeidet videreføres igjennom opprettelsen av et institusjonelt strategiske prosjekt om bærekraft i perioden 1.7.23 – 30.6.27 – «USN bærekraft». USN Bærekraft skal gjennom kobling av kunnskap, kompetanse og innovasjon bidra til at USN kan ta en ledende rolle når det gjelder bærekraftig samfunnsutvikling i vår region; både når det gjelder klima og miljø, økonomi og sosiale og kulturelle forhold. USN Bærekraft skal også bidra til et tett samspill med samfunns- og arbeidsliv i regionen. USN Bærekraft skal sikre god samhandling med eksterne aktører på tvers av sektorer og jobbe for å skape tett kontakt mellom fagmiljøene og omgivelsene gjennom konkrete tverrfaglige forskningsprosjekt, kompetanseheving, EVU og samarbeid omkring formidling (seminarer/konferanser) og studentkontakt. Prosjektet skal ses i sammenheng med den strategiske satsning på bærekraft i regionalt og internasjonalt samarbeid og samfunnsmessige behov for tverrvitenskapelig missionsdrevet forskning og undervisning.

Strategiske forskningsområder

USN har høsten 2023 etablert fem tverrfaglige satsingsområder for USNs forskning i perioden 2023 - 26. De fem områdene er «Energi, klima og miljø», «Regional verdiskapning», «Oppvekst, tilhørighet og livsmestring», «Fremtidens helse og velferdstjenester» og «Demokrati, samfunnsorganisering og styring». Alle fem områdene har utgangspunkt i de store utfordringene knyttet til en bærekraftig samfunnsutvikling og skal bidra til å styrke USNs arbeid med målrettede samfunnsoppdrag.

Internasjonale allianser og nettverk

USN har i løpet av 2023 styrket sitt internasjonale samarbeid innen universitetsalliansen EDUC og nettverket YERUN med henblikk på bærekraft og samarbeid for å nå målene. Bl.a. gjennom opprettelsen av et Erasmus+ Blended Intensive Programme på 5 studiepoeng emne «Driving Sustainable Futures in Higher Education» med deltakelse fra 10 europeiske universitet.

Klima og miljø

USN er Miljøfyrtårnsertifisert etter hovedkontormodellen. Campus Porsgrunn er hovedkontor, og seks av åtte campuser er sertifisert. De to siste, Drammen og Rauland, er under sertifisering.

I årene fram til 2021 har USN levert klimaregnskap basert på Miljøfyrtårnrapporteringen. Der rapporteres det i hovedsak på direkte utslipp og i liten grad på indirekte utslipp, der hovedtyngden av USNs utslipp ligger. I forbindelse med ny campusstrategi utarbeidet Asplan Viak et nytt og fullstendig klimaregnskap for årene 2019 og 2021.

For klimagassregnskapet 2022 valgte vi å bruke et klimaspennverktøy utviklet av Direktoratet for forvaltning og økonomistyring (DFØ), i kombinasjon med en internt utviklet Power BI-modell.

Klimaregnskapet for 2023 vil utføres i samarbeid med Asplan Viak. De oppdaterer sine gjennomsnittlige utslippsintensiteter fra år til år, for å kompensere for prisstigning og teknologiutvikling, mens DFØ har benyttet de samme utslippsintensitetene siden 2019. I Asplan Viaks modell brukes det i tillegg noen fysiske utslippsfaktorer, der DFØ kun benytter økonomiske.

I 2024 vil vi starte arbeidet med å oppdatere vår miljøpolicy og utarbeide en handlingsplan med mål og tiltak for reduksjon av vårt eget klimafotavtrykk. Noen tiltak er allerede målsatt i USNs utkast til campusstrategi.

USN er en del av Klima- og energinettverket i Vestfold og Telemark. Vi deltar også i et uformelt nettverk for miljørådgivere ved norske utdanningsinstitusjoner.

USNs anskaffelsesstrategi og vår innkjøpsavdeling har stort fokus på bærekraft. Dette er komplekst og omfatter mye; som klima og miljø, sosialt ansvar, arbeidslivskriminalitet og universell utforming. Riktig kunnskap er viktig og en av våre innkjøpsrådgivere er bærekraftsertifisert.

Campusutviklingsplaner og større byggeprosjekter

Se del 4.3

Videreutdanning i psykososialt arbeid med barn og unge

USN har en avtale om finansiering fra Helsedirektoratet for kull fra 2024 til og med våren 2026 og har dermed ekstern finansiering for denne perioden. Det er ennå ikke tatt stilling til om studiet vil bli videreført over ordinær bevilgning fra høsten 2026.

4.3 Campusutviklingsplaner og større byggeprosjekter

Strategiske føringer

Arealdisponeringer, ombygginger og fornyelser av husleieavtaler vurderes samlet på tvers av campuser. Campusutvikling er et ressurskrevende og langsiktig arbeid som også ses i sammenheng med utviklingen av universitetets strategi og studieportefølje.

Strategien for 2022-2026 gir føringer for videreutvikling av universitetet og dermed også campusene. Samtidig understreker både sektorens og vår egen digitale strategi behovet for å prioritere digitale og fleksible læringsformer. Økende bruk av (og tilrettelegging for) e-læring innebærer først og fremst endringer på utstyrsfronten, men det endrer også behovet for undervisningsrom.

USN videreførte i 2023 arbeidet med å utvikle en overordnet campusstrategi i henhold til KDs føringer som sier at flercampusinstitusjoner bør ha en overordnet campusstrategi.

Campusstrategien har et langsiktig perspektiv (10 år) og skal være retningsgivende for strategiske beslutninger om utforming av de enkelte campusene. Den er et tillegg til campusutviklingsplaner som legger grunnlag for prioritering av oppgraderings- og byggeprosjekter. Strategien tydeliggjør fire målområder for campusutviklingsarbeidet og gir også føringer for hvordan USN skal jobbe for å nå målene.

Campusstrategiarbeidet gjennomføres i samarbeid med Statsbygg. Både studentrepresentanter og ressurspersoner fra alle deler av virksomheten har deltatt i prosessen. Strategiutkastet er sendt på høring i organisasjonen, og arbeidet skal etter planen være ferdig vinteren 2024.

Bygg- og oppgraderingsprosjekter samt arealdisponeringer

Sosiale soner

USN arbeider for videreutvikling av sosiale soner og samarbeider med SSN om dette der det

er aktuelt. Målet er å skape mer levende campuser, forbedre arealutnyttelse og skape soner der studentene kan studere og delta i sosiale fellesskap alene, og samtidig sammen.

I 2023 er det gjort oppdrageringer av sosiale soner i tilknytning til Innsikten i Vestfold og minglesone på Ringerike. I tillegg pågår et arbeid med å fornye planene for sosiale soner på alle campuser. Erfaringene viser at studentene bruker de oppgraderte områdene aktivt til studier, samarbeid og sosialt fellesskap.

Campus Bø

Det har gjennom året blitt jobbet videre med ulike alternativer for videreutvikling av campus Bø, både i dialog med Statsbygg og med Midt-Telemark Kommunale Eigedom. Rektor har nedsatt en faglig ressursgruppe, som i løpet av høsten leverte en rapport med behov og krav knyttet til modernisering av laboratoriearealer, verksteder og lager i eksisterende bygg, og behov og krav knyttet til forsknings- og utviklingsaktiviteter i nybygg.

Dagens utfordringsbilde viser at prosjektet har høyere ambisjoner enn vårt økonomiske handlingsrom, samtidig som prosjektutløsende behov har endret seg de senere år. Det arbeides nå videre for å finne mulige løsninger for prosjektet.

Campus Drammen

Campus Drammen har utvidet sitt leieareal pga. sterk økning i antall ansatte og studenter de siste årene og dermed mangel på kontorer og undervisningsrom. Arealene er tatt i midlertidig bruk, men det gjenstår endelig fordeling og tilpassing av arealene til ønsket formål. Et nytt studenthus ble ferdigstilt tidlig i 2023 og er tatt i bruk av studentene. Det er også bygd ett ekstra undervisningsrom i området.

Campus Kongsberg

Ved campus Kongsberg har det over lengre tid vært behov for flere kontorplasser. Det jobbes med å få utvidet kontorarealene i Krona, og det er enighet om at USN kan overta kontorarealene i 5.etg etter Fagskolen i Viken, som får nye arealer i etasjen over. Foreløpig beholdes et fåtall kontorer i et nærliggende bygg, men på sikt er intensjonen å samle alle ansatte på Krona. Det har gjennom året vært dialog med Kongsberggruppen om sambruk av Bergseminaret. Bygget er fra 1757, var en av Europas første institusjoner for høyere utdanning i bergteknikk, og planlegges benyttet til representasjon, forskningssamarbeid, utvikling/ innovasjon og undervisning.

Campus Notodden

Studietilbudet ved campus Notodden har de senere år gått i retning av mer nett- og samlingsbaserte studier, samtidig som studenttallet har gått nedover – fra å ligge stabilt på ca. 1 800 studenter pr. år til ca. 1 460 studenter pr. år. Av disse er om lag 450 campusstudenter. Det er trangt om plassen og dårlig parkeringskapasitet i periodene det gjennomføres samlinger, mens campus har utnyttet kapasitet øvrige perioder. Eksisterende leieavtaler med Statsbygg og Notodden kommune (blant annet idrettshall) løper ut 31.12.25.

Det er igangsatt en prosess for å se på faglige utviklingsmuligheter for campus Notodden på lang sikt. Arbeidet vil kunne få betydning for fremtidig arealbehov på campus.

Arbeidet med å oppgradere Kafé Panorama ble ferdigstilt i 2023. Oppgraderingen var et samarbeid mellom Statsbygg, SSN og USN.

Campus Porsgrunn

SSN har igangsatt byggeprosjekt for 250 nye studentboliger inne på campus. Disse planlegges ferdigstilt ved studiestart 2025. Det er behov for oppgradering av uteområdet utenfor det nye inngangspartiet samt oppgradering og utvidelse av det største spisestedet Kafé Henrikke, som SSN driver.

Campus Rauland

SSN har bygget 42 nye studentboliger inne på campus. Studentboligene ble ferdigstilt til studiestart 2023, og har gitt campus Rauland et løft. Det bygges også et velferdsbygg for studentene, som vil stå ferdig til studiestart 2024.

Campus Ringerike

Det største auditoriet ved campus Ringerike er pusset opp i 2023 og auditoriestolene er skiftet ut. Det har over tid vært arbeidet for å etablere en ny adkomst til campus, men prosjektet har stoppet opp hos Viken fylkeskommunen og Ringerike kommune. Prosjektet ledes av Ringerike kommune, mens finansieringen deles mellom Ringerike kommune, SVV/ Viken fylkeskommune og USN/Statsbygg.

Campus Vestfold

Statsbygg har i 2023 byttet ut alle glassene i den store glassgata Oseberggata. De skal i løpet av 2024 også bytte ut alle glassene i den andre store glassgata, Ragata. Dette vil gi store innsparinger mht. energibruk ved campus Vestfold, og dermed redusert klimagassfotavtrykk. Det pågår et prosjekt for ombygging av et areal til nytt profesjonssenter for Institutt for maritime operasjoner (IMA) og Institutt for mikro- og nanosystemer (IMS), men man er avhengig av bevilgninger for igangsettelse av byggearbeidene i 2024. Et tilsvarende prosjekt for nytt profesjonsverksted for Grunnskoleutdanningen (GLU) er utsatt med utgangspunkt i universitetets budsjettsituasjon.

4.4 Oppfølging av strategi for digital omstilling

USN sin strategi har digitalisering som et premiss for å nå virksomhetens ambisjoner. For å skape økt moment, tettere samhandling, bedre strategisk forankring og en tydeligere retning, ble IT, informasjonsforvaltning og digital utvikling i 2023 skilt ut som egen avdeling under en digitaliseringsdirektør med institusjonelt ansvar for digitalisering.

Samlingen av fagmiljøene skal bidra til å støtte opp under USNs målsetninger, legge til rette for mer fleksibilitet og en økt utviklingstakt, og samtidig ivareta god sikkerhet i et stadig mer sammensatt trusselbilde.

Digitalisering for fleksibel utdanning

USN har i løpet av 2023 videreført utvikling av gode former for nett- og samlingsbaserte studier som evner å balansere digital og fysisk campusbasert undervisning. Arbeidet videreføres i 2024 i det strategiske prosjektet, «USN fleksibel», igangsatt i 2022. Prosjektet skal fremme livslang læring ved å kombinere ny digital teknologi med tilpasset pedagogikk for fleksible læringsformer for at flere skal få tilgang til høyere utdanning uavhengig av livssituasjon, arbeidssituasjon og bosted.

USNs campusstrategi, som er under utarbeidelse, tar høyde for de ulike fysiske og digitale behovene som stilles til en moderne campus.

USN fortsetter arbeidet med å etablere sterkere samfunnskontakt digitalt for å spre aktuell informasjon om tjenester innen utdanning, forskning og innovasjon (CRM / ALUMNI). USN arbeider løpende med hvordan studentdata innenfor gjeldene lover og regelverk, kan anvendes for å gi bedre personlige tilpassede studietilbud i et livslangt læringsløp.

USN fortsetter med å legge til rette for virtuell utveksling av studenter, spesielt innen EDUC samarbeidet. USN arbeider videre med å gi ansattes kompetanse om digital undervisning og om kravene til universell digital utforming.

Digital innovasjon i undervisning og læring

USN har hatt en kontinuerlig utvikling i retning av mer studentaktive læringsopplegg der det digitale brukes innovativt for å skape bedre undervisning, læring og vurdering. Vi opplever at det har vært økt modenhet blant faglærere når det gjelder å skape bedre læringsprosesser med digitale hjelpemidler, og stadig flere ansatte gjennomfører nye opplegg i undervisningen. USN har gode støttefunksjoner og en rekke proaktive tiltak for å sikre erfaringsdeling, utvikling og innovasjonsarbeid.

Sykepleierutdanningene ved USN, VID og HiØ har over tid samarbeidet om utviklingen av metodikken Respons i forbindelse med praksis og praksisevaluering. Metodikken har de to siste årene blitt digitalisert og USN har i løpet av 2023 videreutviklet en prototype og satt denne i produksjon på alle sine sykepleierutdanninger. Dette innebærer at student, praksisveileder og praksislærer kan samarbeide om vurdering av den enkelte students ferdighetsutvikling innenfor praksisemnene. Produktet har blitt benyttet til midtveis- og sluttvurdering for om lag 750 studenter og om lag 1500 gjennomførte emner (ca 2 pr. student) med hell. Produktet er utviklet i tett samarbeid mellom vitenskapelig personale og utviklere

i digitaliseringsmiljøet ved USN. Flere av utdanningene ved fakultetet som har obligatorisk praksis vurderer å ta i bruk verktøyet i løpet av studieåret 2024/2025.

I 2022-2024 er det etablert flere aktive læringsrom. Dette er et infrastrukturgrep for å fremme studentaktive læringsformer. Et aktivt læringsrom har teknologi og utforming som gjør det mulig å veksle mellom gruppearbeid, problemløsning, plenumsundervisning og diskusjoner, alt med støtte fra teknologi.

Digitale temaer, metoder og kompetanse i alle fag

USN har de siste årene satt i system tiltak for å bedre studentenes digitale kompetanse. Et eksempel er DIGSAM-prosjektet, ledet av USN, med mål om å styrke digital sikkerhet i helse- og sosialfaglige studier. Prosjektet har resultert i at både studenter og lærere har fått bedre kunnskap om digital sikkerhet. Læringsressurser fra prosjektet er åpent tilgjengelig på <https://digsam.usn.no>

USN har også innført undervisningsmoduler om både programmering og digital sikkerhet og personvern i alle ingeniørutdanningene. Dette sikrer at studentene er bedre forberedt på problemløsning og trusselvurderinger i fremtidens arbeidsliv.

Lærerutdanningen har videreført arbeidet med profesjonsfaglig digital kompetanse.

USN har bygget opp en infrastruktur som styrker koblingen mellom studier og arbeidslivet. Dette inkluderer simuleringssentre for sykepleiestudenter, maritime simulatorer og teknologilabber. I tillegg har USN investert i teknologirike aktive læringsrom (ALC) som åpner for studentaktive læringsformer hvor det er lettere å jobbe problembasert i lengre undervisningsøkter.

Åpen forskning og nye forskningsmuligheter

I 2023 er det jobbet aktivt med fagmiljøene for å etablere en policy for åpen forskning som rammer inn forventinger til forskningsresultater, deling og involvering og formidling i samfunnet. Denne vil bli vedtatt om kort tid. Det er fortsatt behov for å styrke kultur og innsats for åpen deling av forskningsresultater for å øke andel registreringer i åpent Vitenarkiv. USN ser frem til at det nasjonale vitenarkivet/Cris-systemet lanseres i 2024, og legger til grunn at dette vil forenkle prosessene med tilgjengeliggjøring av vitenskapelige artikler. Gjennom YERUN og EDUC alliansene vil arbeidet med rammebetingelser for deling av forskningsresultater ytterligere styrkes gjennom internasjonalt samarbeid.

Samarbeidet med alliansene vil også gi viktige bidrag til oppfølgingen av The Agreement on Reforming Research Assessment (ARRA), som USN signerte i 2022. USN gjennomfører nå en bred kartlegging for på best mulig måte å kunne følge opp intensjonene i avtalen og iverksette tiltak som sikrer at vurdering av enkeltforskere, enheter og satsninger, gjennomføres i tråd med prinsippene i ARRA og NOR-CAM.

Det er også etablert digitale portaler for forskningssamarbeid på tvers av institusjoner i EDUC og YERUN. Gjennom digital "matchmaking" vil potensielle fagmiljøer blir koblet med bakgrunn i profil og forskningsproduksjon. Nylig har det også blitt igangsatt et arbeid med en digital plattform som skal synliggjøre hvordan USNs forskningspublikasjoner er koblet opp mot FNs bærekraftsmål.

Kunstig Intelligens (KI) ble en dominerende tematikk på vinter/vårparten 2023 og vil være det også i overskuelig fremtid. USN har anskaffet sektorledende verktøy for automatisk transkribering av lydopptak utviklet av UiOs IT-tjeneste, samtidig som vi har utviklet et eget verktøy, kalt USN Autotekst, tilpasset våre lokale løsninger. Verktøyene har blitt tatt i bruk av både forskere og studenter ved USN, med i all hovedsak gode tilbakemeldinger.

USN har også tilgjengeliggjort en nye KI-løsning for litteratursøk for studenter og ansatte, og etablert et KI-forum på tvers av fakulteter og avdelinger for å dele erfaringer og koordinere innsats.

Det utvikles en digital portal som tilgjengeliggjør informasjon om forskningsresultater for institusjonen på ulike nivå. I tillegg til å gi beslutningsdata for ledelse på institusjons, fakultets og avdelingsnivå, vil portalen være et viktig verktøy for å forvalte og kvalitetssikre søknadsprosesser og prosjektporteføljen i lys av økte krav til informasjonssikkerhet, personvern, immaterielle rettigheter, samarbeid med risikoland, eksportkontroll med mer. Portalen vil integreres med innsiktsportal, datavarehus og CRM systemet som er under implementering. Målet er at forsknings- og innovasjonsresultater gjøres tilgjengelig for analyse og strategisk utviklingsarbeid for alle.

Utnytte data om kunnskapssektoren

USN har etablert teknisk løsning samt rapporter for beslutningstøtte til ledere på alle nivåer i organisasjonen. Rapporterings- og styringsinformasjon er blitt tilgjengeliggjort på en felles plattform kalt «USN Innsikt». Plattformen gir informasjon om universitetets hovedleveranser innen utdanning og forskning, samt ressursbruk. I tillegg er det etablert løsninger som legger til rette for bedre utnyttelse av statistikk og analyser i virksomhetsstyring og strategiutvikling. Det arbeides løpende med tiltak for å forbedre datakvalitet, forenkle datainnsamling for å bygge datagrunnlag som gir god og riktig styringsinformasjon. Innsiktsportalen utvides kontinuerlig ifht ledelsens behov for styringsdata og i hht de avtalte målområdene i utviklingsavtalen.

Ledelse og kultur for digital omstilling

Digitalisering er et premiss i virksomhetsstrategien for at USN skal nå sine mål og ambisjoner. Det er gjennomført en situasjonsanalyse og igangsatt arbeidet med helhetlig virksomhetsarkitektur. Flere sentrale områder er innarbeidet i virksomhetsarkitekturen, blant annet sjekklister for anskaffelse av digitale løsninger, grunnlag for sikkerhets- og personvern vurderinger, samt retningsstyring i form av veikart for digitalisering. Videre arbeid for å etablere ytterligere institusjonell helhet i veikart og virksomhetsarkitektur er planlagt i 2024.

4.5 Tilbakemelding etter etatsstyring

Midlertidighet

USN har iverksatt tiltak som skal bidra til å redusere midlertidige ansettelser gjennom innstramming av permisjonsreglementet og gjennom jevnlig dialog med ledere om bemanningsplanlegging. Det er i tillegg iverksatt opplæringstiltak for ledere, som et ytterligere tiltak som skal bidra til økt kunnskap og bevissthet om regelverket. Dette har gitt resultater, og USN har redusert andelen midlertidig ansatte i undervisnings- og forskerstillinger fra 12,9 % i 2022 til 9,8 % per oktober 2023.

Situasjonen i USN er preget av usikkerhet knyttet til den framtidige studieporteføljen og ressursbehov. Som en følge av dette er en del midlertidige ansettelser ikke videreført. Samtidig har midlertidigheten innenfor støttestillinger økt fra 5,5% i 2022 til 12,8% i 2023. Dette skyldes et økt behov for vikarer og tidsavgrensede tilsetninger blant annet i ingeniørstillinger knyttet til den faglige virksomheten, og hvor studieporteføljen er under revisjon. Dette vil bli fulgt tett opp fremover.

Om språklova

Gjennom 2023 har en bredt sammensatt arbeidsgruppe forberedt nedsettelse av et språkpolitisk utvalg på USN. For å sikre god forankring i organisasjonen er alle fakulteter og to administrative enheter representert. Gruppen har brukt tid på å orientere seg om det språkpolitiske arbeidet på andre universiteter, lære av erfaringer og delta på relevante nasjonale arenaer. Gruppen har utarbeidet et forslag til reviderte språkpolitiske retningslinjer for USN. Språkrådet har vært konsultert underveis. Det pågår nå et arbeide med forankring i fakultetene, før rektor vil oppnevne det språkpolitiske utvalget.

USN har i 2023 hatt et tilbud om opplæring i norsk for ansatte som ikke snakker norsk eller et annet skandinavisk språk. Det er kartlagt at det er mellom 100 og 150 ansatte som er aktuelle for språkopplæring. Det tilbys tre emner, fra begynner til B1-nivå. Til sammen har 70 personer deltatt på kursene.

USN har rapportert bruken av nynorsk og bokmål til Språkrådet, og har hatt en positiv utvikling i nynorskbruken. Vi arbeider systematisk med å sikre at informasjon om forskningsprosjekter skal finnes både på norsk og engelsk på usn.no.

DEL 5: USNs fremtidsutsikter

Regjeringens ambisiøse mål for kunnskapssektorens bidrag til å styrke Norges konkurranse- og innovasjonsevne slik at en kan finne løsninger på de store nasjonale og globale samfunnsutfordringene, gjenspeiles i USNs strategi. De tre verdisøylene: tett på samfunns- og arbeidsliv, bærekraft og nyskapende er fundamentet USNs utdanning og forskning er tuftet på. Selv om bærekraft nå inngår som et naturlig tema i utdanningene og har fått en sentral plass i ulike forskningssatsninger, vil USN fortsette arbeidet med å styrke sin profil og kompetanse innen bærekraftig omstilling. Arbeidet med bærekraft og grønn omstilling i USNs egen drift skal også styrkes.

Innhold

[Ambisjoner 2024](#)

Ambisjoner 2024

Samskaping med partnere regionalt, nasjonalt og internasjonalt er en bærebjelke i vår utdanningsvirksomhet, forskning og utviklingsarbeid. Vår desentraliserte campusstruktur er ett viktig virkemiddel i denne strategien som skal sikre at høy internasjonal kompetanse er tilgjengelig der folk bor, studerer og arbeider og for verdiskapingen i offentlig og privat sektor. Campusene er eksterne aktørers inngangsport til den samlede kompetansen ved USN og de nyetablerte stillingene som samfunnskontakter forventes å forsterke universitetets samarbeidsrelasjoner mot offentlig- og privat virksomhet i regionen. USN vil utvide den desentraliserte profilen gjennom å etablere et tilbud i Hallingdalsregionen med oppstart av studier høsten 2024.

Dagens organisasjon vurderes til å være godt tilpasset strategien, men styret vil gjøre en vurdering av om det er behov for organisatoriske justeringer i deler av organisasjonen. En sterkere faglig profilering av den enkelte campus vil også bli vurdert. Styret vil fortsatt ha et fag-strategisk fokus med vekt på universitetets samspill med næringsliv, offentlig forvaltning og sivilsamfunn for å sikre at våre kandidater har kritisk dannelse, kompetanse og ferdigheter til å bidra i verdiskaping og nytenkning på de samfunnsområder de velger å gå inn i. Universitetet vil fortsatt dyrke fram den grunnleggende evnen til kritisk refleksjon og den akademiske autonomi, og styrke formidlingsdelen av samfunnsmandatet.

Etter styrets vurdering går USN inn i en krevende tid som vil utfordre vår evne til å prioritere og gjøre strategiske valg. USN har etablert seg som en attraktiv samarbeidspartner regionalt, men vi har fortsatt en vei å gå for å tydeliggjøre vår profil nasjonalt, og for å skape et omdømme som gjør oss attraktive for unge som søker utdanning, arbeidstakstakere som trenger å fornye eller utvide sin kompetanse og eksterne aktører som trenger samarbeidspartnere i akademia for felles kunnskapsutvikling og innovasjon.

Tiltak som kan bidra til at våre studenter trives og lykkes, vil bli gitt høy prioritet i 2024. Samtidig må universitetet fortsatt styrke sin forskningsvirksomhet og BOA-inntekter for å finansiere forskning. Sammen med å intensivere arbeidet med omlegging og fornyelse av studieporteføljen, utgjør dette USN hovedprioriteringer for 2024.

Vår evne til å lykkes på eksterne finansieringsarenaer, studentrekruttering og vår evne til å rekruttere nye generasjon og grupper til høyere utdanning, anses for å være USN største utfordringer framover.

Arbeidet med å møte disse utfordringene vil skje innenfor rammen av USNs strategi og utviklingsavtalen med KD.

Budsjett 2024

USN har for 2024 budsjettet med 2 664 millioner kroner i driftsinntekter. Inntekter fra bevilgning utgjør 2,301 milliarder kroner, inkludert tilleggsbevilgninger (86%). Det er budsjettet med 271 millioner kroner i tilskudd og overføringer, og salgs-, oppdrags- og leie inntekter på 92 millioner kroner. Lønnsbudsjettet for 2024 er 1 752 millioner kroner som gir en lønnsandel på 66%. Budsjettet for andre driftskostnader er 872 millioner kroner inkludert husleie. Rammebevilgningen fra Kunnskapsdepartementet for 2024 er fordelt i tråd med vedtatte hovedprinsipper og intern budsjettfordelingsmodell for USN.

Tabell 1: Sammendrag av budsjett 2024 (tall i millioner kroner)

Driftsinntekter	2024
Inntekter fra bevilgning	2301
Inntekter fra tilskudd og overføringer	271
Inntekter fra oppdrag og salg	92
Sum driftsinntekter	2664

Driftskostnader	2024
Lønn og sosiale kostnader	1752
Andre driftskostnader	464
Husleie	408
Investeringer	27
Sum driftskostnader	2651
Resultat for perioden	13

Budsjettet inneholder risiko og usikkerhet som omtales i de årlige budsjettsakene til styret, og som følges opp i tertialvise statusrapporter i forbindelse med regnskapsavleggelsene.

Den økonomiske risikoen ved inngangen til budsjettåret 2024 og perioden fremover mot 2028 vurderes som moderat. Risikovurderingen er avhengig av at det settes inn korrigerende tiltak både på kostnads- og inntektssiden. USN har opplevd reduserte studenttall og dels sviktende rekruttering både i 2022 og 2023. Sammen med utfasingen av studieplassene fra Utdanningsløftet synes dette pr i dag å utgjøre den vesentligste risikofaktoren for redusert bevilgning og økonomisk handlingsrom i perioden fram mot 2028. Det må også påpekes at utviklingen i eksterne inntekter kan få vesentlig innvirkning på universitetets økonomiske handlingsrom i perioden. Den økonomiske risikoen reduseres etter hvert som det gjøres fagstrategiske prioriteringer.

USNs avsetning på bevilgningsfinansiert virksomhet per 31.12.2023 er 152 mill kroner. Avsetningen til andre formål utgjør 111 mill kroner og avsetningen til investeringer utgjør 41 mill kroner. Universitetsstyret vedtok en investeringsplan for 2024–2028 i januar 2024.

DEL 6: Årsregnskap 2023

Årsregnskapet til USN viser dette resultatregnskapet. Ledelseskomentarer, balanse, kontantstrømoppstilling og øvrige noter følger nedenfor.

Resultatregnskap

	Note	31.12.2023	31.12.2022
Driftsinntekter			
Inntekt fra bevilgninger	1	2 226 465	2 089 359
Inntekt fra tilskudd og overføringer	1	329 287	282 017
Inntekt fra gebyrer	1	0	0
Salgs- og leieinntekter	1	106 524	93 160
Andre driftsinntekter	1	2 570	5 408
Sum driftsinntekter		2 664 845	2 469 943
Driftskostnader			
Varekostnader		0	0
Lønnskostnader	2	1 837 570	1 666 337
Avskrivninger på varige driftsmidler og immaterielle eiendeler	4,5	68 841	61 143
Nedskrivninger av varige driftsmidler og immaterielle eiendeler	4,5	0	0
Andre driftskostnader	3	812 595	789 631
Sum driftskostnader		2 719 006	2 517 111
Driftsresultat		-54 160	-47 167
Finansinntekter og finanskostnader			
Finansinntekter	6	377	184
Finanskostnader	6	643	331
Sum finansinntekter og finanskostnader		-266	-147
Resultat av periodens aktiviteter		-54 426	-47 315
Avregninger og disponeringer			
Avregning bevilgningsfinansiert aktivitet (nettobudsjetterte)	15 l	57 251	49 092
Disponering av periodens resultat (til virksom hetskapital)	8	-2 825	-1 777
Sum avregninger og disponeringer		54 426	47 315
Innkrevningsvirksomhet og andre overføringer til staten			
Avgifter og gebyrer direkte til statskassen	9		
Avregning med statskassen innkrevningsvirksomhet	9		
Sum innkrevningsvirksomhet og andre overføringer til staten		0	0
Tilskuddsforvaltning og andre overføringer fra staten			
Tilskudd til andre	10		
Avregning med statskassen tilskuddsforvaltning			
Sum tilskuddsforvaltning og andre overføringer fra staten		0	0

Kapittel 1: Ledelseskomentarer

Ledelseskomentarene til regnskapet er avgrenset til forhold som er av vesentlig betydning for å vurdere regnskapet og universitetets økonomiske stilling. Det er ikke utarbeidet balansebudsjett.

Regnskapet er avlagt i henhold til bestemmelser om økonomistyring i staten, de statlige regnskapsstandardene (SRS), rundskriv fra Finansdepartementet og krav fra Kunnskapsdepartementet. Regnskapet gir etter ledelsens mening et dekkende bilde av den økonomiske virksomheten.

Økonomisk drift

Årets driftsresultat er -54 mnok mot budsjettert -127 mnok. Hovedårsaken til det negative driftsresultatet er økte lønnskostnader utover budsjett. Tilleggsbevilgningen for pris- og lønnskompensasjon i revidert nasjonalbudsjett samt lavere investeringsnivå enn planlagt, reduserer det negative driftsresultatet.

Nedenfor følger en oversikt som viser endringen i inntekter og kostnader det siste året og avvik i forhold til budsjett. Hovedtrekkene kommenteres nedenfor tabellen.

	Årsregnskap 2023	Årsregnskap 2022	Endring %	Budsjett 2023	Avvik %
<i>(alle tall i mnok)</i>					
Inntekter	2 665	2 470	8 %	2 485	7 %
Herav investeringer	71	100	-30 %	103	-32 %
Lønn	1 838	1 666	10 %	1 733	6 %
Andre driftskostnader	881	851	4 %	879	0 %
Driftsresultat	-54	-47	15 %	-127	6 %
Lønnsgrad	69 %	67 %		70 %	
Årsverk	1 838	1 805	2 %		
Årsverkskostnad	1,000	0,923	8 %		
Avsetning	152	209	-27 %		
hvorav;					
Andre formål	111	106	5 %		
Vedtatt investeringsplan	41	103	-60 %		

Inntekter

Driftsinntektene økte med 8 % fra fjoråret til 2 665 mnok, og er over budsjett. Dette skyldes dels tilleggsbevilgningen i revidert nasjonalbudsjett som ikke er budsjettert. Øvrig økning (+ 47 mnok, 16,7 %, jfr inntekter fra tilskudd og overføringer i resultatregnskapet) er videre positiv utvikling i eksterne inntekter fra prosjekter finansiert av NFR, EU og andre bidrags- og oppdragsfinansierte prosjekter, herunder innen etter- og videreutdanning.

Overskudd fra avsluttede oppdragsprosjekter på 2,8 mnok overføres virksomhetskapitalen.

Kostnader

Lønnskostnadene økte med 10 % og andre driftskostnader med 4 %, sammenlignet med året før. Lønnskostnadene er høyere enn budsjettet som følge av et godt lønnsoppgjør og høy lønnsvekst i et stramt arbeidsmarked, men også begrunnet i høyere aktivitet innen eksternfinansierte aktiviteter.

De økte lønnskostnadene bidrar vesentlig til det negative driftsresultatet og vises tydelig ved at lønnsgraden har økt fra 67 til 69 %. Antall årsverk har økt med 2 %. Reduserte bevilgninger i perioden 2023 – 2027 (langtidsbudsjettet) som følge av tilbaketrekking av studieplasser og rekrutteringsstillinger fra Utdanningsløftet, færre studenter og redusert uttelling fra den resultatbaserte tildelingen, tilsier en reduksjon i årsverksbruken framover. Dette for å tilpasse lønnskostnadene innenfor et lavere bevilgningsfinansiert aktivitetsnivå.

USN har lave kostnader til konsulenttjenester relativt sett. Denne rapporteringen viser fortsatt et moderat nivå, men med en økning fra i fjor. En avtale innen strategisk digital utvikling er ferdigstilt i 2023 og videreføres ikke. Det vil bidra til å redusere kostnadene til konsulenttjenester kommende budsjettår. Lave kostnader til konsulenttjenester er i tråd med føringer fra Kunnskapsdepartementet.

Innenfor andre driftskostnader er det en vesentlig økning i kostnadene til reise og diett, sammenlignet med året før, fra 51 til 61 mnok (+20 %). Reisekostnadene er høyere enn de var før pandemien. Universitetet må framover tilstrebe å tilpasse reisevirksomheten til Kunnskapsdepartementets forventninger om endrede reisevaner og reduserte bevilgninger. Det må kreves at en del av reisevirksomheten i større grad kan erstattes med digitale møtearenaer.

Kostnader (note 3) til drift av eiendom, husleie, energi og vedlikehold øker først og fremst som følge av høy pris- og lønnsvekst, samt noe økt arealbruk. Husleiekostnadene har økt med 8,0 %, tilnærmet det samme som inntektene (7,9 %).

Investeringene i 2023 var lavere enn forrige periode og lavere enn budsjettet. Styret vedtok ny investeringsplan i sitt møte i januar 2024 og vil behandle avsetningen til investeringsformålene som en del av årsoppgjørdisposisjonene og revidert budsjett for 2024.

Vurdering økonomisk drift

Universitetets økonomi oppleves som krevende og økonomisk risiko vurderes som moderat. Dette skyldes redusert bevilgning som følge av tilbaketrekking av studieplasser, rekrutteringsstillinger, inntektskrav utenlandske studenter, færre studenter, økte husleiekostnader, samt for høye lønns- og driftskostnader ved flere fakulteter og avdelinger ved universitetet.

I budsjettet for 2023 ble det gitt føringer til fakulteter og avdelinger om iverksetting av tiltak innenfor områdene; rammestyring og budsjett disiplin, kontroll på lønns- og driftskostnader,

sikre opptjening av eksterne inntekter, styrke studiekvalitet og gjennomføring, effektiv bruk av universitetets arealer og revurdering av investeringer, samt økt tiltak innen bemanningsplanleggingen for å styre årsverksbruken.

Flere fakulteter og avdelinger har arbeidet med tiltak i budsjettåret som har bidratt til å redusere driftskostnader og merforbruk. Lønnskostnadene innenfor bevilgningsfinansiert virksomhet er likevel fortsatt for høye og det kreves en reduksjon i årsverksbruken i tiden framover.

Styret har lagt til grunn at tiltak som bidrar til at studenter trives og lykkes med sine utdanningsplaner skal få høyeste prioritet. Tiltak for å øke studiekvalitet og utdanningsproduksjon må til for å oppnå en positiv bevilgningsutvikling og økte inntekter.

Eksterne inntekter er et stadig viktigere bidrag til USN sin totaløkonomi. Det er vesentlig at bidrags- og oppdragsfinansierte aktiviteter, herunder etter- og videreutdanning, gjennomføres som planlagt for å sikre inntekter som forutsatt i budsjettene.

Universitetets ledelse vil følge opp tiltaksområdene framover i budsjettåret og videre i langtidsperioden.

Avsetninger

(hele 1000)

Avsetninger til andre formål og investeringer fra Kunnskapsdepartementet	Bevilgning for 2023	Avsetning årsregnskap 2023	Avsetning %
Avsetninger til andre formål	2 226 486	111 228	5 %
Avsetninger til investeringer	2 226 486	40 950	2 %
Sum avsetninger	2 226 486	152 178	7 %

Avsetningen er redusert fra 209 mnok til 152 mnok og utgjør 7 % av bevilgningen. Av dette er 111 mnok (5 %) avsatt til andre formål og 41 mnok (2 %) settes av til ny investeringsplan som ble vedtatt av styret 31. januar 2024.

Avsetningen til andre formål 111 mnok (5 %) vurderes som marginal i forhold til økonomisk risiko. Forpliktelser innen utsatt virksomhet, sammen med bevilgningsendringer og overgang til nytt finansieringssystem, kan utfordre et marginalt økonomisk handlingsrom som avsetningen innebærer. Avsetningene til andre formål fordeles mellom utsatt virksomhet i fakulteter og avdelinger og strategiske midler til styret og rektor.

Avsetningen til investeringer (2 %) gjelder større investeringer som støtter opp under universitetets strategi. Investeringer som er nødvendige for fakulteter og avdelingers virksomhet dekkes innenfor tildelte budsjett rammer til drift. Investeringene omtales videre nedenfor.

Investeringer

Ved forrige rapportering ble det vist til at USN ville legge fram en ny investeringsplan i tråd med veilederen fra Kunnskapsdepartementet til universitetsstyret førbehandlingen av årsregnskapet. Nedenfor følger utdrag fra note 15 til regnskapet som viser avsetninger til vedtatt investeringsplan.

(hele 1000)	Avsetning pr 31.12.2023	Avsetning pr 31.12.2022	Endring i perioden
<i>Vedtatte, ikke igangsatte investeringsprosjekter</i>			
Aktive læringsrom/AV	0	30 900	-30 900
Påkostninger, rehabilitering campus bygg	0	24 030	-24 030
Nytt datasenter og lagringsløsning, Bø og Vestfold	8 300	0	8 300
Oppgradering av utdatert Kjøernenett	5 450	0	5 450
Campus Kongsberg tilpasning/påkostning 5. etasje	4 000	0	4 000
Kjøp av simuleringstutstyr helseutdanning, Drammen	7 500	0	7 500
NorFab IIIb Aluminiumnitrid deponeringsmaskin (AIN s)	4 700	0	4 700
Oppgradering profesjonsverksteder TNM, Vestfold	11 000	0	11 000
SUM vedtatte, ikke igangsatte investeringsprosjekter	40 950	54 930	-13 980
<i>Påbegynte investeringsprosjekter</i>			0
Investeringsprosjekter	0	48 191	-48 191
SUM påbegynte investeringsprosjekter	0	48 191	-48 191
Sum investeringsplan	40 950	103 121	-62 171

I tråd med regelverket fra Kunnskapsdepartementet for avsetninger, vedtok universitetsstyret 31. januar 2024 en investeringsplan på 178 mnok for perioden 2024 -2028. Planen erstatter tidligere vedtatt investeringsplan.

41 mnok avsettes til planlagte investeringer iht vedtatt investeringsplan.

Revisor

Riksrevisjonen er universitetets eksterne revisor. Universitetet har engasjert et eksternt revisjonsselskap som internrevisor.

Godkjenning

Årsregnskapet 2023 ble godkjent av styret 8. mars 2024.

I henhold til «Hovedinstruks fra Kunnskapsdepartementet om økonomiforvaltningen ved statlige universiteter og høyskoler», pkt. 5.4 skal årsregnskapet signeres av styrets medlemmer.

Tore Isaksen

Styreleder

Torun Degnes

Styremedlem

Kari-Jussie Lønning

Styremedlem

Jörgen Tholin

Styremedlem

Solfrid Bratland-Sanda

Styremedlem

Helle Kristine Falkenberg

Varamedlem

Annett Arntzen

Styremedlem

Mattias Øhra

Styremedlem

Ann Marit Roterud

Styremedlem

Natalia Aleksandra Marczyńska

Styremedlem

Victor Grunde Simonsen

Styremedlem

Eksternregnskapet

Innholdsfortegnelse

Prinsippnote - SRS

Generelt

Virksomhetsregnskapet er satt opp i samsvar med gjeldende statlige regnskapsstandarder (SRS).

Alle regnskapstall er oppgitt i 1000 kroner dersom ikke annet er særskilt opplyst.

Anvendte regnskapsprinsipper

Inntekter fra bevilgninger og inntekt fra tilskudd og overføringer

Inntekt fra bevilgninger og inntekt fra tilskudd resultatføres etter prinsippet om motsatt sammenstilling. Dette innebærer at inntekt fra bevilgninger og inntekt fra tilskudd resultatføres i takt med at aktivitetene som finansieres av disse inntektene utføres, det vil si samme periode som kostnadene påløper (motsatt sammenstilling).

Grunnbevilgning fra departementet som er ment å finansiere ordinære driftsaktiviteter er opptjent pr. 31.12 hvis ikke institusjonen eller departementet har satt konkrete og målbare krav til gjennomføring av aktiviteten. Bevilgning knyttet til konkrete oppgaver og investeringer som ikke er gjennomført på balansedagen, er klassifisert som ikke inntektsført bevilgning, og presentert i del III i note 15.

Overskudd fra bevilgningsfinansiert aktivitet er presentert som Avregnet bevilgningsfinansiert aktivitet i del C Statens kapital i balansen. Bidrag og tilskudd fra statlige etater og tilskudd fra Norges forskningsråd samt bidrag og tilskudd fra andre som ikke er benyttet på balansedagen, er presentert som annen kortsiktig gjeld på regnskapslinjen ikke inntektsført tilskudd og overføringer i balanseoppstillingen. Tilsvarende gjelder for gaver og gaveforsterkninger.

Den andelen av inntekt fra bevilgninger og tilsvarende som benyttes til anskaffelse av immaterielle eiendeler og varige driftsmidler som balanseføres, inntektsføres ikke på anskaffelsestidspunktet, men avsettes i balansen på regnskapslinjen statens finansiering av immaterielle eiendeler og varige driftsmidler.

I takt med kostnadsføringen av avskrivninger av immaterielle eiendeler og varige driftsmidler inntektsføres et tilsvarende beløp fra avsetningen statens finansiering av immaterielle eiendeler og varige driftsmidler. Periodens inntektsføring fra avsetningen resultatføres som inntekt fra bevilgninger. Dette medfører at kostnadsførte avskrivninger inngår i virksomhetens driftskostnader uten å få resultateffekt.

Inntekter fra transaksjonsbaserte inntekter

Transaksjoner resultatføres til verdien av vederlaget på transaksjonstidspunktet. Inntekt resultatføres når den er opptjent. Inntektsføring ved salg av varer skjer på leveringstidspunktet hvor overføring av risiko og kontroll er overført til kjøper. Salg av tjenester inntektsføres i takt med utførelsen.

Kostnader

Utgifter som gjelder transaksjonsbaserte inntekter, er kostnadsført i samme periode som tilhørende inntekt.

Utgifter som finansieres med inntekt fra bevilgning og inntekt fra tilskudd og overføringer, er kostnadsført i samme periode som aktivitetene er gjennomført og ressursene er forbrukt.

Pensjoner

SRS 25 Ytelser til ansatte legger til grunn en forenklet regnskapsmessig tilnærming til pensjoner. Statlige virksomheter skal ikke balanseføre netto pensjonsforpliktelser for ordninger til Statens pensjonskasse (SPK).

Vi har resultatført arbeidsgiverandelen av pensjonspremien som pensjonskostnad. Pensjon er kostnadsført som om pensjonsordningen i SPK var basert på en innskuddsplan.

Fra 2022 har SPK lagt om pensjonspremiemodellen for statlige virksomheter. Fra 1. januar 2022 betaler virksomheten en virksomhetsspesifikk hendelsesbasert arbeidsgiverandel som del av pensjonspremien. At premien er virksomhetsspesifikk, betyr at den beregnes ut fra den enkelte virksomhetsforhold, ikke for grupper av virksomheter samlet. At den er hendelsesbasert, betyr at den tar hensyn til de faktiske hendelser i medlemsbestanden i virksomheten, slik at premiereserven er a jour i forhold til medlemmets opptjening. Medlemsandelen på to prosent av lønnsgrunnlaget er uendret.

Leieavtaler

Vi har valgt å benytte forenklet metode i SRS 13 om leieavtaler og klassifiserer alle leieavtaler som operasjonelle leieavtaler.

Klassifisering og vurdering av anleggsmidler

Anleggsmidler er varige og betydelige eiendeler som disponeres av virksomheten. Med varige eiendeler menes eiendeler med utnyttbar levetid på 3 år eller mer. Med betydelige eiendeler forstås eiendeler med anskaffelseskost på kr 50 000 eller mer. Anleggsmidler er balanseført til anskaffelseskost fratrukket avskrivninger.

Kontorinventar og datamaskiner (PCer, servere m.m.) med utnyttbar levetid på 3 år eller mer er balanseført som egne grupper.

Varige driftsmidler nedskrives til virkelig verdi ved endret anvendelse eller utnyttelse, dersom virkelig verdi er lavere enn balanseført verdi.

Egenutvikling av programvare

Kjøp av bistand til utvikling av programvare er balanseført. Bruk av egne ansatte til utvikling av programvare er kostnadsført.

Investeringer i aksjer og andeler

Investeringer i aksjer og andeler er balanseført til kostpris på anskaffelsestidspunktet. Investeringer i aksjer og andeler er vurdert til laveste verdi av balanseført verdi og virkelig verdi. Dette gjelder både langsiktige og kortsiktige investeringer. Mottatt utbytte og andre utdelinger er inntektsført som annen finansinntekt.

Aksjer og andeler som er anskaffet med dekning i bevilgning over 90-post og aksjer anskaffet før 1. januar 2003 og som ble overført fra gruppe 1 til gruppe 2 fra 1. januar 2009, har motpost i Innskutt virksomhetskapital avsnitt CI Virksomhetskapital i balanseoppstillingen. Aksjer og andeler som er finansiert av overskudd av eksternt finansiert oppdragsaktivitet, har motpost i Opptjent virksomhetskapital. Dette gjelder både langsiktige og kortsiktige investeringer.

Klassifisering og vurdering av omløpsmidler og kortsiktig gjeld

Omløpsmidler og kortsiktig gjeld omfatter poster som forfaller til betaling innen ett år etter anskaffelsestidspunktet. Øvrige poster er klassifisert som anleggsmidler/langsiktig gjeld.

Omløpsmidler vurderes til det laveste av anskaffelseskost og virkelig verdi. Kortsiktig gjeld balanseføres til nominelt beløp på opptakstidspunktet.

Beholdning av varer og driftsmateriell

Beholdninger omfatter varer for salg og driftsmateriell som benyttes i eller utgjør en integrert del av virksomhetens offentlige tjenesteyting. Innkjøpte varer er verdsatt til anskaffelseskost ved bruk av metoden først inn, først ut (FIFO). Beholdninger av varer er verdsatt til det laveste av anskaffelseskost og netto realisasjonsverdi. Beholdninger av driftsmateriell er verdsatt til anskaffelseskost.

Fordringer

Kundefordringer og andre fordringer er oppført i balansen til pålydende etter fradrag for avsetning til forventet tap. Avsetning til tap gjøres på grunnlag av individuelle vurderinger av de enkelte fordringene.

Valuta

Pengeposter i utenlandsk valuta er vurdert til kursen ved regnskapsårets slutt. Her er Norges Banks spotkurs per 31.12 lagt til grunn.

Statens kapital

Statens kapital utgjør nettobeløpet av virksomhetens eiendeler og gjeld. Statens kapital består av virksomhetskaper, avregninger og utsatt inntektsføring av bevilgning (nettobudsjetterte). Universiteter og høyskoler kan bare opptjene virksomhetskaper innenfor sin oppdragsvirksomhet. Deler av de midlene som opptjenes innenfor oppdragsvirksomhet kan føres tilbake til og inngå i virksomhetens tilgjengelige midler til dekning av drift, anskaffelser eller andre forhold innenfor formålet til institusjonen. Midler som gjennom interne disponeringer er øremerket slike formål, er klassifisert som virksomhetskaper ved enhetene.

Statens finansiering av immaterielle eiendeler og varige driftsmidler

Avsetningen statens finansiering av immaterielle eiendeler og varige driftsmidler viser inntekt fra bevilgninger og tilsvarende som er benyttet til anskaffelse av immaterielle eiendeler og varige driftsmidler.

Kontantstrømpoppstilling

Kontantstrømpoppstillingen er utarbeidet etter den direkte metode tilpasset statlige virksomheter.

Statlige rammebetingelser

Selvassurandørprinsipp

Staten opererer som selvassurandør. Det er følgelig ikke inkludert poster i balanse eller resultatregnskap som søker å reflektere alternative netto forsikringskostnader eller forpliktelser.

Statens konsernkontoordning

Statlige virksomheter omfattes av statens konsernkontoordning. Konsernkontoordningen innebærer at alle innbetalinger og utbetalinger daglig gjøres opp mot virksomhetens oppgjørskontoer i Norges Bank.

Virksomheten tilføres likvider løpende gjennom året i henhold til utbetalingsplan fra overordnet departement og disponerer en egen oppgjørskonto i konsernkontoordningen i Norges Bank. Denne renteberegnes ikke. Nettobudsjetterte virksomheter beholder likviditeten ved årets slutt.

Resultatregnskap

	Note	31.12.2023	31.12.2022
Driftsinntekter			
Inntekt fra bevilgninger	1	2 226 465	2 089 359
Inntekt fra tilskudd og overføringer	1	329 287	282 017
Inntekt fra gebyrer	1	0	0
Salgs- og leieinntekter	1	106 524	93 160
Andre driftsinntekter	1	2 570	5 408
Sum driftsinntekter		2 664 845	2 469 943
Driftskostnader			
Varekostnader		0	0
Lønnskostnader	2	1 837 570	1 666 337
Avskrivninger på varige driftsmidler og immaterielle eiendeler	4,5	68 841	61 143
Nedskrivninger av varige driftsmidler og immaterielle eiendeler	4,5	0	0
Andre driftskostnader	3	812 595	789 631
Sum driftskostnader		2 719 006	2 517 111
Driftsresultat		-54 160	-47 167
Finansinntekter og finanskostnader			
Finansinntekter	6	377	184
Finanskostnader	6	643	331
Sum finansinntekter og finanskostnader		-266	-147
Resultat av periodens aktiviteter		-54 426	-47 315
Avregninger og disponeringer			
Avregning bevilgningsfinansiert aktivitet (nettobudsjetterte)	15 I	57 251	49 092
Disponering av periodens resultat (til virksomhetskaper)	8	-2 825	-1 777
Sum avregninger og disponeringer		54 426	47 315
Innkrevningsvirksomhet og andre overføringer til staten			
Avgifter og gebyrer direkte til statskassen	9		
Avregning med statskassen innkrevningsvirksomhet	9		
Sum innkrevningsvirksomhet og andre overføringer til staten		0	0
Tilskuddsforvaltning og andre overføringer fra staten			
Tilskudd til andre	10		
Avregning med statskassen tilskuddsforvaltning			
Sum tilskuddsforvaltning og andre overføringer fra staten		0	0

Balanse

	Note	31.12.2023	31.12.2022
EIENDELER			
A. Anleggsmidler			
I Immaterielle eiendeler			
Programvare og lignende rettigheter	4	12 474	11 634
Immaterielle eiendeler under utførelse	4	0	0
<i>Sum immaterielle eiendeler</i>		12 474	11 634
II Varige driftsmidler			
Tomter, bygninger og annen fast eiendom	5	74 275	62 143
Maskiner og transportmidler	5	78 976	88 283
Driftsløsøre, inventar, verktøy og lignende	5	123 116	125 144
Anlegg under utførelse	5	0	0
Infrastruktureiendeler	5	0	0
<i>Sum varige driftsmidler</i>		276 367	275 570
III Finansielle anleggsmidler			
Investeringer i aksjer og andeler	11	1 884	1 884
Obligasjoner		0	0
Andre fordringer	11A	0	0
<i>Sum finansielle anleggsmidler</i>		1 884	1 884
Sum anleggsmidler		290 724	289 087
B. Omløpsmidler			
I Beholdninger av varer og driftsmateriell			
Beholdninger av varer og driftsmateriell	12	0	0
<i>Sum beholdning av varer og driftsmateriell</i>		0	0
II Fordringer			
Kundefordringer	13	33 350	43 311
Opptjente, ikke fakturerte inntekter	16	3 878	6 108
Andre fordringer	14	82 755	139 511
<i>Sum fordringer</i>		119 983	188 930
III Bankinnskudd, kontanter og lignende			
Bankinnskudd på konsernkonto i Norges Bank	17	743 300	801 191
Bankinnskudd for gaver og gaveforsterkninger	17	4	4
Andre bankinnskudd	17	32 021	41 286
Kontanter og lignende	17	4	6
<i>Sum bankinnskudd, kontanter og lignende</i>		775 329	842 487
Sum omløpsmidler		895 313	1 031 417
Sum eiendeler drift		1 186 037	1 320 504
IV Fordringer vedrørende innkrevningsvirksomhet og overføringer til staten			
Fordringer vedrørende innkrevningsvirksomhet og andre overføringer til staten	9	0	0
<i>Sum fordringer vedrørende innkrevningsvirksomhet og andre overføringer til staten</i>		0	0
Sum eiendeler		1 186 037	1 320 504

Balanse

	Note	31.12.2023	31.12.2022
STATENS KAPITAL OG GJELD			
C. Statens kapital			
I Virksomhetskaper			
Innskutt virksomhetskaper	8	0	0
Opptjent virksomhetskaper	8	33 854	31 029
Sum virksomhetskaper		33 854	31 029
II Avregninger			
Avregnet bevilgningsfinansiert virksomhet (nettobudsjetterte)	15 I	152 178	209 429
<i>Sum avregninger</i>		152 178	209 429
III Utsatt inntektsføring av bevilgning (nettobudsjetterte)			
Statens finansiering av immaterielle eiendeler og varige driftsmidler	4, 5	288 840	287 204
Ikke inntektsført bevilgning	15 III	0	0
<i>Sum utsatt inntektsføring av bevilgning (nettobudsjetterte)</i>		288 840	287 204
Sum statens kapital		474 872	527 661
D. Gjeld			
I Avsetning for langsiktige forpliktelser			
Avsetninger langsiktige forpliktelser	19	0	0
<i>Sum avsetning for langsiktige forpliktelser</i>		0	0
II Annen langsiktig gjeld			
Øvrig langsiktig gjeld		0	0
<i>Sum annen langsiktig gjeld</i>		0	0
III Kortsiktig gjeld			
Leverandørgjeld		126 119	220 513
Skyldig skattetrekk		64 164	66 341
Skyldige offentlige avgifter		72 382	61 788
Avsatte feriepenger		156 833	147 525
Ikke inntektsført tilskudd og overføringer (nettobudsjetterte)	15 II	123 947	116 791
Mottatt forskuddsbetaling	16	14 657	21 160
Annen kortsiktig gjeld	18	153 063	158 726
<i>Sum kortsiktig gjeld</i>		711 165	792 843
Sum gjeld		711 165	792 843
Sum statens kapital og gjeld drift		1 186 037	1 320 504
IV Gjeld vedrørende tilskuddsforvaltning og andre overføringer			
Ikke utbetalt bevilgning mottatt til tilskuddsforvaltning (nettobudsjetterte)	10B	0	0
Gjeld vedrørende tilskuddsforvaltning og andre overføringer fra staten		0	0
<i>Sum gjeld vedrørende tilskuddsforvaltning og andre overføringer</i>		0	0
Sum statens kapital og gjeld		1 186 037	1 320 504

Kontantstrømoppstilling for nettobudsjetterte virksomheter (direkte modell)			
	31.12.2023	31.12.2022	Budsjett 2024
Kontantstrømmer fra driftsaktiviteter			
Innbetalinger			
innbetalinger av bevilgning fra fagdepartementet (nettobudsjetterte)	2 226 486	2 126 168	2 301 200
innbetalinger av bevilgninger fra andre departementer (nettobudsjetterte)	0	0	0
innbetalinger fra salg av varer og tjenester	130 170	72 101	88 432
innbetalinger av avgifter, gebyrer og lisenser	0	0	0
innbetalinger av tilskudd og overføringer	320 577	328 222	218 663
innbetaling av refusjoner	478	0	0
innbetalinger knyttet til konsortie-/samarbeidsavtaler	0	0	0
andre innbetalinger	73 974	60 082	55 737
Sum innbetalinger	2 751 685	2 586 573	2 664 031
Utbetalinger			
utbetalinger av lønn og sosiale kostnader	1 816 198	1 649 169	1 752 201
utbetalinger for kjøp av varer og tjenester	877 907	656 672	870 068
utbetalinger av skatter og offentlige avgifter	-952	-522	0
utbetalinger og overføringer til andre statsetater	0	0	0
utbetalinger og overføringer til andre virksomheter	0	0	0
andre utbetalinger	54 895	90 502	2 321
Sum utbetalinger	2 748 049	2 395 822	2 624 590
Netto kontantstrøm fra driftsaktiviteter*	3 636	190 751	39 441
Kontantstrømmer fra investeringsaktiviteter			
innbetalinger ved salg av immaterielle eiendeler og varige driftsmidler (+)	20	33	0
utbetalinger ved kjøp av immaterielle eiendeler og varige driftsmidler (-)	-70 505	-100 319	-26 427
innbetalinger ved salg av aksjer og andeler (+)	0	0	0
utbetalinger ved kjøp av aksjer og andeler (-)	0	0	0
innbetalinger ved salg av obligasjoner og andre fordringer (+)	0	0	0
utbetalinger ved kjøp av obligasjoner og andre fordringer (-)	0	0	0
innbetalinger av utbytte (+)	55	41	60
innbetalinger av renter (+)	279	159	60
utbetalinger av renter (-)	-643	-331	-100
Netto kontantstrøm fra investeringsaktiviteter	-70 794	-100 418	-26 407
Kontantstrømmer fra finansieringsaktiviteter			
innbetalinger av virksomhetskaper (+)	0	0	0
tilbakebetalinger av virksomhetskaper (-)	0	0	0
utbetalinger av utbytte til statskassen (-)	0	0	0
Netto kontantstrøm fra finansieringsaktiviteter	0	0	0
Kontantstrømmer knyttet til overføringer			
innbetalinger fra fagdepartementet til tilskudd til andre (+)	0	0	0
innbetalinger fra andre departement til tilskudd til andre (+)	0	0	0
innbetalinger fra andre virksomheter til tilskudd til andre (+)	0	0	0
utbetalinger og overføringer til andre virksomheter (-)	0	0	0
skatter, avgifter og gebyrer direkte til statskassen (+)	0	0	0
avregning med statskassen vedrørende innkrevingsvirksomhet (-)	0	0	0
Netto kontantstrøm knyttet til overføringer	0	0	0
Effekt av valutakursendringer på kontanter og kontantekvivalenter (+/-)	0	0	0
Netto endring i kontanter og kontantekvivalenter (+/-)	-67 157	90 333	13 035
Beholdning av kontanter og kontantekvivalenter ved periodens begynnelse	842 487	752 153	775
Beholdning av kontanter og kontantekvivalenter ved periodens slutt	775 329	842 487	13 810

* Avstemming	31.12.2023	31.12.2022
avregning av bevilgningsfinansiert aktivitet	-57 251	-49 092
disponering av periodens resultat (til virksomhetskaper)	2 825	1 777
bokført verdi avhendede anleggsmidler	27	0
ordinære avskrivninger	68 841	61 143
nedskriving av anleggsmidler	0	0
avsetning utsatte inntekter (tilgang anleggsmidler)	-70 505	-100 319
endring i statens finansiering av immaterielle eiendeler og varige driftsmidler	1 637	39 176
endring i ikke inntektsført bevilgning	0	0
endring i beholdninger av varer og annet driftsmateriell	0	0
endring i kundefordringer	9 961	-5 742
endring i leverandørgjeld	-94 394	84 622
endring i ikke inntektsført tilskudd og overføringer	7 156	7 028
effekt av valutakursendringer	0	0
poster klassifisert som investerings- og finansieringsaktiviteter	70 740	100 466
poster klassifisert som kontantstrømmer knyttet til overføringer	0	0
endring i andre tidsavgrensingsposter	64 600	51 691
Netto kontantstrøm fra driftsaktiviteter*	3 636	190 751

Prinsippnote for bevilgningsoppstilling

Årsregnskapet for statlige forvaltningsorganer med særskilte fullmakter til bruttoføring utenfor statsbudsjettet (nettobudsjetterte virksomheter) er utarbeidet og avlagt etter nærmere retningslinjer i bestemmelser om økonomistyring i staten ("bestemmelsene"). Årsregnskapet er i henhold til krav i bestemmelsene punkt 3.4.1, nærmere bestemmelser i Finansdepartementets rundskriv R-115 og tilleggskrav fastsatt av Kunnskapsdepartementet.

Virksomheten er tilknyttet statens konsernkontoordning i Norges Bank i henhold til bestemmelsenes punkt 3.7.1. Nettobudsjetterte virksomheter får bevilgningen fra Kunnskapsdepartementet innbetalt på sin bankkonto. Beholdninger på virksomhets oppgjørskonto i Norges Bank overføres til nytt år.

Bevilgningsoppstillingen omfatter perioden fra 1. januar til den aktuelle balansedagen.

Bevilgningsoppstillingens del I viser hva virksomheten har fått stilt til disposisjon i henhold til tildelingsbrev og hvilke utbetalinger som er registrert i statens konsernkontosystem. Utbetalingene er knyttet til og avstemt mot tildelingsbrevene og er satt opp etter inndelingen Stortinget har fastsatt for budsjettet og de spesifikasjonene som er angitt i tildelingsbrevene.

Bevilgningsoppstillingens del II omfatter det som er rapportert i likvidrapporten til statsregnskapet. Likvidrapporten viser saldo og likvidbevegelser på virksomhetens oppgjørskonto og øvrige konti i Norges Bank. Beholdningene rapportert i likvidrapporten er avstemt mot statens konsernkontosystem og øvrige beholdninger i Norges Bank.

Bevilgningsoppstillingens del III viser alle finansielle eiendeler som virksomheten er ført opp med i statens kapitalregnskap. Beholdningene i statens kapitalregnskap er basert på at transaksjonene er ført med verdien på betalingstidspunktet. Verdien på balansedagen er satt til historisk kostpris på transaksjonstidspunktet.

Oppstilling av bevilgningsrapportering for 2023 for nettobudsjetterte virksomheter pr. 31.12.2023

Del I

Samlet tildeling i henhold til tildelingsbrev				
Utgiftskapittel	Kapittelnavn	Post	Posttekst	Samlet tildeling
260	Universiteter og høyskoler	50	Statlige universiteter og høyskoler	2 213 446
273	Kunnskapssektorens tjenesteleverandør	50	Virksomhetskostnader	0
275	Tiltak for høyere utdanning og forskning	21	Spesielle driftsutgifter, kan overføres, kan nyttes under post 70	7 390
275	Tiltak for høyere utdanning og forskning	45	Større utstyrskaffelser og vedlikehold, kan overføres	0
275	Tiltak for høyere utdanning og forskning	70	Tilskudd, kan nyttes under post 21	0
231	Barnehager	21	Spesielle driftsutgifter, kan overføres	5 650
2xx	Formålet/virksomheten			0
Samlet sum på kapitler og poster under Kunnskapsdepartementet (programområde 07)				2 226 486
xxxx	[Formålet/Virksomheten]	xx		0
Sum tildelinger på andre kapitler og poster i statsbudsjettet				0
Sum tildelinger i alt				2 226 486
2xx	Formålet/virksomheten		Tilbakebetaling av bevilgning gitt i tidligere regnskapsår ³⁾	0
Sum tildelinger og tilbakebetalinger fra tidligere år				2 226 486

DEL II

Beholdninger rapportert i likvidrapport	Note	Regnskap 31.12.2023
Oppgjørskonto i Norges Bank		
Inngående saldo på oppgjørskonto i Norges Bank	17	801 191
Endringer i perioden (+/-)		-57 891
Sum utgående saldo på oppgjørskonto i Norges Bank	17	743 300
Øvrige bankkonti Norges Bank		
Inngående saldo på i øvrige bankkonti i Norges Bank	17	4
Endringer i perioden (+/-)		0
Sum utgående saldo på øvrige bankkonti i Norges Bank	17	4

Del III

Beholdninger på konti i kapitalregnskapet					
Konto	Tekst	Note	31.12.2023	31.12.2022	Endring
6001/820233	Oppgjørskonto i Norges Bank	17	743 300	801 191	-57 891
628002	Leieboerinnskudd	11			0
6402/810233	Gaver og gaveforsterkninger		4	4	0

Note 1 Spesifikasjon av driftsinntekter

	31.12.2023	31.12.2022	Budsjett 2024
<i>Inntekt fra bevilgninger fra Kunnskapsdepartementet</i>			
Periodens bevilgning fra Kunnskapsdepartementet	2 213 446	2 118 138	2 295 550
- brutto benyttet til investeringsformål/varige driftsmidler av periodens bevilgning / driftstilskudd (-)	-70 505	-100 319	-26 427
+ utsatt inntekt fra forpliktelse knyttet til investeringer (avskrivninger) (+)	68 841	61 143	60 700
+ utsatt inntekt fra forpliktelse knyttet til investeringer (nedskrivninger) (+)	0	0	0
+ utsatt inntekt fra forpliktelse knyttet til investeringer, bokført verdi avhendede anleggsmidler (+)	0	0	0
- periodens tilskudd til andre (-)	1 642	2 367	0
Andre poster som vedrører bevilgninger fra Kunnskapsdepartementet	13 040	8 030	5 650
Sum inntekt fra bevilgninger fra Kunnskapsdepartementet	2 226 465	2 089 359	2 335 473
<i>Inntekt fra bevilgninger fra andre departement</i>			
Periodens tilskudd/overføring fra andre departement	0	0	0
- brutto benyttet til investeringsformål/varige driftsmidler av periodens bevilgning /driftstilskudd (-)	0	0	0
- ubrukt bevilgning til investeringsformål (bruttobudsjetterte virksomheter)	0	0	0
+ utsatt inntekt fra forpliktelse knyttet til investeringer (avskrivninger) (+)	0	0	0
+ utsatt inntekt fra forpliktelse knyttet til investeringer (nedskrivninger) (+)	0	0	0
+ utsatt inntekt fra forpliktelse knyttet til investeringer, bokført verdi avhendede anleggsmidler (+)	0	0	0
- tilskudd til andre (-)	0	0	0
Andre poster som vedrører tilskudd og overføringer fra andre departement	0	0	0
Sum inntekt fra bevilgninger fra andre departement	0	0	0
Sum inntekt fra bevilgninger (linje RE.1 i resultatregnskapet)	2 226 465	2 089 359	2 335 473
<i>Gebyrer og lisenser</i>			
Gebyrer	0	0	0
Lisenser	0	0	0
Sum inntekt fra gebyrer (linje RE.2 i resultatregnskapet)	0	0	0
<i>Tilskudd og overføringer fra statlige etater</i>			
Periodens tilskudd/overføring fra andre statlige etater	178 551	144 680	141 593
Periodens netto tilskudd fra andre statlige etater	178 551	144 680	141 593
Periodens tilskudd/overføring direkte fra Norges forskningsråd (NFR)	55 870	43 024	48 630
+ periodens tilskudd fra NFR via andre virksomheter (+)	31 110	33 794	27 848
Periodens netto tilskudd fra NFR	86 980	76 818	76 478
Sum tilskudd og overføringer fra statlige etater	265 532	221 498	218 071

Note 1 Spesifikasjon av driftsinntekter forts.

	31.12.2023	31.12.2022	Budsjett 2024
<i>Tilskudd til annen bidragsfinansiert aktivitet</i>			
Periodens tilskudd/overføring fra regionale forskningsfond (RFF)	1 773	934	744
+ periodens tilskudd fra RFF via andre virksomheter (+)	2 271	2 597	13
Periodens netto tilskudd/overføring fra RFF	4 044	3 530	757
Periodens tilskudd/overføring fra kommunale og fylkeskommunale etater	12 397	14 833	21 368
Periodens tilskudd/overføring fra organisasjoner og stiftelser	6 489	4 063	3 041
Periodens tilskudd/overføring fra næringsliv og private	5 884	5 838	4 577
Periodens tilskudd/overføring fra andre bidragsyttere	11 243	7 840	4 196
Periodens netto tilskudd/overføring fra diverse bidragsyttere	36 012	32 574	33 182
Periodens tilskudd/overføring fra EUs rammeprogram for forskning (FP7, Horisont 2020 og Horisont Europa)	2 843	912	7 511
+ periodens tilskudd/overføring fra EUs rammeprogram for forskning fra andre (+)	7 956	8 015	5 315
Periodens netto tilskudd/overføring fra EUs rammeprogram for forskning (FP7, Horisont 2020 og Horisont Europa)	10 798	8 927	12 826
Periodens tilskudd/overføring fra EU til undervisning og annet	3 637	3 386	699
+ periodens tilskudd/overføring fra EU til undervisning og annet fra andre (+)	5 813	6 441	5 044
Periodens netto tilskudd/overføring fra EU til undervisning og annet	9 451	9 827	5 743
Sum tilskudd til annen bidragsfinansiert aktivitet	60 306	54 857	52 508
<i>Inntektsførte gaver og gaveforsterkninger</i>			
Inntektsførte gaver og gaveforsterkninger	3 449	5 661	1 500
Sum inntektsførte gaver og gaveforsterkninger	3 449	5 661	1 500
Sum inntekt fra tilskudd og overføringer (linje RE.3 i res.regnskapet)	329 287	282 017	272 079
<i>Oppdragsinntekter, salgs- og leieinntekter</i>			
<i>Inntekt fra oppdragsfinansiert aktivitet</i>			
Statlige etater	10 390	9 009	594
Kommunale og fylkeskommunale etater	7 743	7 804	2 269
Organisasjoner og stiftelser	7 398	3 411	7 975
Næringsliv/privat	19 246	10 517	15 918
Andre	494	159	1 545
Sum inntekt fra oppdragsfinansiert aktivitet	45 271	30 900	28 301
<i>Andre salgs- og leieinntekter</i>			
Andre salgsinntekter	25 538	25 066	20 034
Andre leieinntekter	2 880	3 822	2 514
Egenbetaling fra studenter	31 224	33 373	34 843
Studieavgift for studenter fra land utenfor EØS og Sveits	1 610	0	2 140
Sum andre salgs- og leieinntekter	61 253	62 260	59 531
Sum salgs- og leieinntekter (linje RE.5 i resultatregnskapet)	106 524	93 160	87 832

Note 1 Spesifikasjon av driftsinntekter forts.

	31.12.2023	31.12.2022	2024
<i>Andre driftsinntekter</i>			
Gaver som skal inntektsføres	0	0	0
Øvrige andre inntekter	2 540	5 375	600
Sum andre driftsinntekter (linje RE.6 i resultatregnskapet)	2 540	5 375	600
<i>Gevinst ved salg av eiendom, anlegg, maskiner mv.</i>			
Salg av eiendom	0	0	0
Salg av maskiner, utstyr mv	30	33	0
Salg av andre driftsmidler	0	0	0
Gevinst ved salg av eiendom, anlegg og maskiner mv. (linje RE.6 i resultatregnskapet)	30	33	0
Sum driftsinntekter	2 664 845	2 469 943	2 695 983
<i>Inntekter fra utlandet</i>			
Inntekter fra EU	20 249	18 754	
Inntekter fra næringsliv	0	0	
Inntekter fra organisasjoner og institusjoner	6 332	4 245	
Inntekter fra universiteter	4 528	3 594	
Andre inntekter utland	383	0	
Sum inntekter fra utland	31 492	26 594	

Note 2 Lønnskostnader

DEL I

	31.12.2023	31.12.2022
Lønn	1 348 815	1 255 156
Feriepenger	163 927	153 460
Arbeidsgiveravgift	230 087	204 787
Pensjonskostnader ¹⁾	146 573	95 521
Lønn balanseført ved egenutvikling av anleggsmidler	0	0
Sykepenger og andre refusjoner	-61 869	-52 037
Andre ytelser	10 036	9 450
Sum lønnskostnader	1 837 570	1 666 337
Antall utførte årsverk:	1 838	1 805

¹⁾ Premiesatsen for arbeidsgiverandelen utgjorde i 2023 9,5 prosent (arbeidsgiverandel av pensjonspremien/pensjonsgrunnlaget i 2023 rapportert til SPK). For regnskapsåret 2022 utgjorde premiesatsen 8,5 prosent.

DEL II

	Lønn	Andre godtgjørelser	SUM
Lønn og godtgjørelser til ledende personer			
Rektor (gjelder også dersom rektor er tilsatt)	1 829 868	0	1 829 868
Ekstern styreleder (gjelder institusjoner som har tilsatt rektor)	259 825	6 818	266 643
Administrerende direktør			0

Lønn og godtgjørelser til ledende personer oppgis i kroner i samsvar med faktiske utbetalinger for regnskapsåret 2023.

Note 3 Andre driftskostnader

	31.12.2023	31.12.2022
Husleie	391 408	362 419
Vedlikehold egne bygg og anlegg	0	0
Vedlikehold og ombygging av leide lokaler	4 319	5 933
Andre kostnader til drift av eiendom og lokaler	68 605	67 552
Reparasjon og vedlikehold av maskiner, utstyr mv.	8 253	8 137
Mindre utstyranskaffelser	28 560	34 622
Tap ved avgang anleggsmidler	11	0
Leie av maskiner, inventar og lignende	29 484	30 687
Kjøp av konsulenttjenester	23 017	19 331
Kjøp av andre fremmede tjenester	103 962	114 577
Reiser og diett	61 227	51 090
Øvrige driftskostnader	93 748	95 284
Sum andre driftskostnader	812 595	789 631

Tilleggsinformasjon om operasjonelle leieavtaler

	Type eiendel					Sum
	Immaterielle eiendeler	Tomter, bygninger og annen fast eiendom	Maskiner og transportmidler	Driftsløsøre, inventar, verktøy og lignende	Infrastruktur eiendeler	
Varighet inntil 1 år	0	1 503	646	435	0	2 584
Varighet 1-5 år	0	414	24 793	633	0	25 840
Varighet over 5 år	0	389 491	2 977	0	0	392 468
Kostnadsført leiebetaling for	0	391 408	28 416	1 068	0	420 892

Note 4 Immaterielle eiendeler

	Programvare og lignende rettigheter	Immaterielle eiendeler under utførelse	SUM
Anskaffelseskost pr. 31.12.2022	20 721	0	20 721
+ tilgang i 2023 (+)	4 258	0	4 258
- avgang til anskaffelseskost i 2023 (-)	0	0	0
+/- fra eiendel under utførelse til annen gruppe (+/-)	0	0	0
Anskaffelseskost 31.12.2023	24 979	0	24 979
- akkumulerte nedskrivninger pr. 31.12.2022 (-)	0	0	0
- nedskrivninger i 2023 (-)	0	0	0
- akkumulerte avskrivninger pr. 31.12.2022 (-)	-9 087	0	-9 087
- ordinære avskrivninger i 2023 (-)	-3 418	0	-3 418
+ akkumulert avskrivning ved avgang i 2023 (+)	0	0	0
Balansført verdi 31.12.2023	12 474	0	12 474
Avskrivningssatser (levetider)	5 år / lineært	Ingen	

Note 5 Varige driftsmidler

	Tomter	Bygninger og annen fast eiendom	Anlegg under utførelse	Infrastruktur-eiendeler	Maskiner og transportmidler	Driftsløsøre, inventar, verktøy o.l.	Sum
Anskaffelseskost pr. 31.12.2022	0	75 412	0	0	252 079	453 517	781 008
+ tilgang nybygg i 2023 - eksternt finansiert (+)	0	0	0	0	0	0	0
+ tilgang nybygg i 2023 - internt finansiert (+)	0	0	0	0	0	0	0
+ andre tilganger i 2023 (+)	0	16 154	0	0	7 046	43 046	66 246
- avgang anskaffelseskost i 2023 (-)	0	0	0	0	0	-198	-198
+/- fra anlegg under utførelse til annen gruppe (+/-)	0	0	0	0	0	0	0
Anskaffelseskost 31.12.2023	0	91 566	0	0	259 125	496 365	847 056
- akkumulerte nedskrivninger pr. 31.12.2022 (-)	0	0	0	0	0	0	0
- nedskrivninger i 2023 (-)	0	0	0	0	0	0	0
- akkumulerte avskrivninger pr. 31.12.2022 (-)	0	-13 269	0	0	-163 796	-328 373	-505 438
- ordinære avskrivninger i 2023 (-)	0	4 022	0	0	16 353	45 047	65 423
+ akkumulert avskrivning ved avgang i 2023 (+)	0	0	0	0	0	171	171
Balansført verdi 31.12.2023	0	74 275	0	0	78 976	123 116	276 367
Avskrivningssatser (levetider)	Ingen avskrivn.	10-60 år dekomponert lineært	Ingen avskrivning	Virksomhets-spesifikt	3-15 år lineært	3-15 år lineært	
Tilleggsopplysninger når det er avhendet anleggsmidler:							
Vederlag ved avhendning av anleggsmidler	0	0	0	0	0	20	20
- bokført verdi av avhendede anleggsmidler (-)	0	0	0	0	0	-30	-30
Regnskapsmessig gevinst/tap	0	0	0	0	0	-11	-11

Resterende forpliktelse vedrørende bokført verdi av avhendede anleggsmidler er inntektsført og vist i note 1 som "utsatt inntekt fra forpliktelse knyttet til investeringer, bokført verdi avhendede anleggsmidler".

Note 6 Finansinntekter og finanskostnader

	31.12.2023	31.12.2022
Finansinntekter		
Renteinntekter	0	31
Valutagevinst (agio)	322	143
Reversering av tidligere nedskrivning (oppskrivning til kostpris)	0	0
Utbytte fra eierandeler i selskaper mv. (spes. nedenfor)	55	41
Annen finansinntekt	0	0
Sum finansinntekter	377	215
Finanskostnader		
Rentekostnad	43	30
Nedskrivning av aksjer	0	0
Valutatap (disagio)	600	301
Annen finanskostnad	0	0
Sum finanskostnader	643	331
<i>Spesifikasjon av utbytte fra eierandeler i selskaper mv..</i>		
Mottatt utbytte fra Gigafib AS	55	41
Sum mottatt utbytte	55	41

Note 8 Innskutt og opptjent virksomhetskapital (nettobudsjetterte virksomheter)

Nettobudsjetterte virksomheter kan ikke etablere virksomhetskapital innenfor den bevilgningsfinansierte og bidragsfinansierte aktiviteten, se note 15. Opptjent virksomhetskapital tilsvarer dermed resultatet fra oppdragsfinansiert aktivitet.

Universitet og høyskoler kan anvende opptjent virksomhetskapital til å finansiere investeringer i randsoner virksomhet. Når virksomhetskapital er anvendt til dette formålet, er den å anse som bundet opptjent virksomhetskapital, dvs. den kan ikke anvendes til å dekke eventuelle underskudd innenfor den løpende driften.

Innskutt virksomhetskapital er kapitalene knyttet til aksjer som ble finansiert av bevilgning på 90-post og som derfor tidligere var klassifisert som aksjer i gruppe 1. Disse aksjene føres nå i gruppe 2 og er overført til den enkelte institusjons virksomhetsregnskap. Innskutt virksomhetskapital skal anses som

<i>Innskutt virksomhetskapital:</i>	Beløp
Innskutt virksomhetskapital 31.12.2022	0
Oppskrivning av eierandeler i perioden (+)	0
Nedskrivning av eierandeler i perioden (-)	0
Salg av eierandeler i perioden (-)	0
Kjøp av eierandeler i perioden (+)	0
Innskutt virksomhetskapital 31.12.2023	0

Bunden opptjent virksomhetskapital:

Bunden opptjent virksomhetskapital pr. 31.12.2022	1 884
Kjøp av aksjer i perioden	0
Bokført verdi solgte aksjer i perioden (-)	0
Reversering av tidligere nedskrivning av aksjer i perioden	0
Nedskrivning av aksjer i perioden (-)	0
Bunden opptjent virksomhetskapital 31.12.2023	1 884

Innskutt og bunden opptjent virksomhetskapital 31.12.2023

Annen opptjent virksomhetskapital:

Annen opptjent virksomhetskapital 31.12.2022	29 145
Underskudd bevilgningsfinansiert aktivitet belastet annen opptjent virksomhetskapital (-)	0
Overført fra periodens resultat	2 825
Overført til/fra bunden virksomhetskapital (+/-)	0
Annen opptjent virksomhetskapital 31.12.2023	31 970

Sum virksomhetskapital 31.12.2023

33 854

Note 11 Investeringer i aksjer og selskapsandeler

	Organisasjonsnummer	Ervervsdato	Antall aksjer	Fierandel	Stemmeandel	Årets resultat i selskapet*	Balansført egenkapital i selskapet**	Balansført verdi i virksomhetsregnskapet	Kostpris rapportert til kapitalregnskapet	
<i>Aksjer</i>										
GigaFib Holding AS	985615691	24.06.1988	152 952	1,8 %	1,8 %	1 625	76 774	1 530	1 530	
Ringerike Utvikling AS 1)	994967623	09.11.2011	30	7,6 %	7,6 %	-60	27	4	30	
Proventia AS	912062120	08.04.2013	60	6,7 %	6,7 %	384	6 286	300	300	
Kompetansesenter Miljø og Helse AS	923494057	10.09.2019	1 000	33,3 %	33,0 %	-317	199	50	50	
Øvrige selskap			0	0,0 %	0,0 %	0	0	0	0	
Sum aksjer			154 042			1 633	83 286	1 884	1 910	
<i>Andeler (herunder leieboerinnskudd)</i>										
Selskap 1			0			0	0	0	0	
Øvrige selskap			0			0	0	0	0	
Sum andeler			0			0	0	0	0	
Balansført verdi 31.12.2023							1 633	83 286	1 884	1 910

1) I selskapets årsregnskap for 2022 står følgende:

Det er vedtatt å avvikle driften i selskapet. Det tas sikte på at avviklingen skal være gjennomført i løpet av 2023.

Note 13 Kundefordringer

	31.12.2023	31.12.2022
Kundefordringer til pålydende	33 632	43 318
Avsatt til latent tap (-)	-282	-7
Sum kundefordringer	33 350	43 311

Note 14 Andre kortsiktige fordringer

	31.12.2023	31.12.2022
Forskuddsbetalt lønn	121	94
Reiseforskudd	137	433
Personallån	1 019	1 036
Andre fordringer på ansatte	0	0
Forskuddsbetalt leie	50 606	83 915
Andre forskuddsbetalte kostnader	21 540	30 639
Andre fordringer	9 332	23 394
Fordring på datterselskap m.v.	0	0
Sum andre fordringer	82 755	139 511

Note 15 Avregning bevilgningsfinansiert og bidragsfinansiert aktivitet mv. (nettbudsjetterte virksomheter)

Den andel av ordinære bevilgninger og midler som er inntektsført, men ikke benyttet ved regnskapsavslutningen, er å anse som en forpliktelse. Det skal spesifiseres hvilke formål bevilgningen forutsettes å dekke i påfølgende termin. Vesentlige poster skal spesifiseres i egne avsnitt under oppstillingen.

Det er foretatt følgende interne avsetninger til de angitte prioriterte oppgaver/formål innenfor ordinær bevilgningsfinansiert aktivitet og aktivitet som skal behandles tilsvarende:

Del I: Inntektsførte bevilgninger	Avsetning pr. 31.12.2023	Overført fra virksomhets- kapital	Avsetning pr. 31.12.2022	Endring i perioden
Kunnskapsdepartementet				
<i>Konkrete påbegynte, ikke fullførte driftsoppgaver</i>				
Ikke fullførte driftsoppgaver	111 228	0	106 308	4 919
Andre oppgaver	0	0	0	0
SUM konkrete påbegynte, ikke fullførte driftsoppgaver	111 228	0	106 308	4 919
<i>Vedtatte, ikke igangsatte driftsoppgaver</i>				
Oppgave 1	0	0	0	0
Andre oppgaver	0	0	0	0
SUM vedtatte, ikke igangsatte driftsoppgaver	0	0	0	0
<i>Vedtatte, ikke igangsatte investeringsprosjekter</i>				
Aktive læringsrom/AV	0	0	30 900	-30 900
Påkostninger, rehabilitering campus bygg	0	0	24 030	-24 030
Nytt datasenter og lagringsløsning, Bø og Vestfold	8 300	0	0	8 300
Oppgradering av utdatert Kjernenett	5 450	0	0	5 450
Campus Kongsberg tilpasning/påkostning 5. etasje	4 000	0	0	4 000
Kjøp av simulering utstyr helseutdanning, Drammen	7 500	0	0	7 500
NorFab Ilb Aluminiumnitrid depon.maskin (AIN sputter)	4 700	0	0	4 700
Oppgradering profesjonsverksteder TNM, Vestfold	11 000	0	0	11 000
SUM vedtatte, ikke igangsatte investeringsprosjekter	40 950	0	54 930	-13 980
<i>Påbegynte investeringsprosjekter</i>				
Aktive læringsrom/AV	0	0	7 928	-7 928
Inventar og utstyr	0	0	2 068	-2 068
Lab- og forskningsutstyr	0	0	12 676	-12 676
IT nettverk, sikkerhet og programvare	0	0	10 870	-10 870
Påkostninger, rehabilitering campus bygg	0	0	14 649	-14 649
SUM påbegynte investeringsprosjekter	0	0	48 191	-48 191
<i>Andre formål</i>				
Formål 1	0	0	0	0
Andre formål	0	0	0	0
SUM andre formål	0	0	0	0
Sum Kunnskapsdepartementet	152 178	0	209 429	-57 251
Andre departementer og finansieringskilder				
Oppgave 1	0	0	0	0
Andre oppgaver	0	0	0	0
Sum andre departementer og finansieringskilder	0	0	0	0
Sum avregnet bevilgningsfinansiert aktivitet (nettbudsjetterte)	152 178	0	209 429	-57 251
Tilført fra annen virksomhetskapital				0
Resultatført endring av avsatt andel av tilskudd til bidrags- og bevilgningsfinansiert aktivitet				-57 251

Note 15 Avregning statlig og bidragsfinansiert aktivitet mv. (nettbudsjetterte virksomheter), forts

Del II: Ikke inntektsførte tilskudd, bidrag og gaver:

	Avsetning pr. 31.12.2023	Avsetning pr. 31.12.2022	Endring i perioden
Statlige etater (unntatt NFR og RFF)			
<i>Tiltak/oppgave/formål</i>	101 204	97 383	3 821
<i>Tiltak/oppgave/formål</i>	0	0	0
Sum andre statlige etater (unntatt NFR og RFF)	101 204	97 383	3 821
Norges forskningsråd			
<i>Tiltak/oppgave/formål</i>	-3 023	-1 279	-1 744
<i>Tiltak/oppgave/formål</i>	0	0	0
Sum Norges forskningsråd	-3 023	-1 279	-1 744
Regionale forskningsfond			
<i>Tiltak/oppgave/formål</i>	-427	-1 328	900
<i>Tiltak/oppgave/formål</i>	0	0	0
Sum regionale forskningsfond	-427	-1 328	900
Andre bidragsytere			
Kommunale og fylkeskommunale etater	1 951	3 068	-1 117
Organisasjoner og stiftelser	2 782	3 185	-403
Næringsliv og private bidragsytere	2 739	2 042	698
Øvrige andre bidragsytere	-342	3 933	-4 275
EU tilskudd/tildeling fra rammeprogram for forskning	6 728	7 175	-447
EU tilskudd/tildeling til undervisning og andre formål	6 021	-4 714	10 735
Sum andre bidrag	19 880	14 689	5 191
Andre tilskudd og overføringer	0	0	0
Sum andre bidrag, tilskudd og overføringer	19 880	14 689	5 191
Sum ikke inntektsførte tilskudd og bidrag	117 633	109 464	8 169
Gaver og gaveforsterkninger			
<i>Tiltak/oppgave/formål/giver</i>	6 314	7 327	-1 013
<i>Tiltak/oppgave/formål/giver</i>	0	0	0
Sum gaver og gaveforsterkninger	6 314	7 327	-1 013
Sum ikke inntektsførte tilskudd og overføringer	123 947	116 791	7 156
Sum fordringer knyttet til tilskudd og overføringer	56 460	51 761	4 698

Note 15 Avregning statlig og bidragsfinansiert aktivitet mv. (nettobudsjetterte virksomheter), forts

Del III: Ikke inntektsførte bevilgninger (utsatt inntektsføring)

	Forpliktelse pr. 31.12.2023	Forpliktelse pr. 31.12.2022	Endring i perioden
Kunnskapsdepartementet			
Driftsoppgaver - unntatt investeringsformål			
<i>Periodisering av ordinær driftsbevilgning - KD</i>	0	0	0
<i>Driftsoppgaver</i>	0	0	0
Sum tildelinger til driftsoppgaver	0	0	0
Investeringsformål			
<i>Vedtatte, ikke igangsatte investeringsprosjekter</i>	0	0	0
<i>Påbegynte investeringsprosjekter</i>	0	0	0
Sum investeringsformål	0	0	0
Sum Kunnskapsdepartementet	0	0	0
Andre departementer			
<i>Periodisering driftsbevilgning - andre departementer</i>	0	0	0
<i>Tiltak/oppgave/formål</i>	0	0	0
Sum andre departementer	0	0	0
Sum ikke inntektsførte bevilgninger	0	0	0
Avsetninger til andre formål og investeringer fra Kunnskapsdepartementet	Bevilgning for 2023	Avsetning pr. 31.12.2023 i kr	Avsetning pr. 31.12.2023 i pst.
Avsetninger til andre formål	2 226 486	111 228	5 %
Avsetninger til investeringer	2 226 486	40 950	2 %
Sum avsetninger fra Kunnskapsdepartementet	2 226 486	152 178	7 %

Note 16 Opptjente, ikke fakturerte inntekter/Mottatt forskuddsbetaling

DEL I

	31.12.2023	31.12.2022
<i>Opptjente, ikke fakturerte inntekter</i>		
Oppdragsfinansiert aktivitet - statlige etater	553	1 615
Oppdragsfinansiert aktivitet - kommunale og fylkeskommunale etater	121	312
Oppdragsfinansiert aktivitet - organisasjoner og stiftelser	-174	248
Oppdragsfinansiert aktivitet - næringsliv/private	3 378	3 933
Oppdragsfinansiert aktivitet - andre	0	0
Andre prosjekter	0	0
Sum opptjente, ikke fakturerte inntekter	3 878	6 108

DEL II

	31.12.2023	31.12.2022
<i>Mottatt forskuddsbetaling</i>		
Oppdragsfinansiert aktivitet - statlige etater	2 849	6 057
Oppdragsfinansiert aktivitet - kommunale og fylkeskommunale etater	3 465	3 959
Oppdragsfinansiert aktivitet - organisasjoner og stiftelser	2 304	3 266
Oppdragsfinansiert aktivitet - næringsliv/private	2 763	1 756
Oppdragsfinansiert aktivitet - andre	39	933
Andre prosjekter	3 237	5 189
Sum mottatt forskuddsbetaling	14 657	21 160

Note 17 Bankinnskudd, kontanter og lignende

	31.12.2023	31.12.2022
Innskudd statens konsernkonto (nettobudsjetterte virksomheter)	743 300	801 191
Bankinnskudd for gaver og gaveforsterkninger	4	4
Øvrige bankkontoer	32 021	41 286
Kontantbeholdninger	4	6
Sum bankinnskudd og kontanter	775 329	842 487

Note 18 Annen kortsiktig gjeld

	31.12.2023	31.12.2022
Skyldig lønn	30 652	24 087
Skyldige reiseutgifter	1 666	1 661
Annen gjeld til ansatte	0	0
Påløpte kostnader	10 085	12 377
Midler som skal videreformidles til andre	104 888	115 812
Annen kortsiktig gjeld	5 771	4 788
Gjeld til datterselskap m.v.	0	0
Sum	153 063	158 726

Universitetet
i Sørøst-Norge